

POROČILA

SLOVENSKE FRANČIŠKANSKE PROVINCE SVETEGA KRIŽA

LETO 2017 • LXX • ŠTEVILKA

2

BRATJE IN MANJŠI
NA POTI K PRAVIČNOSTI,
MIRU IN CELOVITOSTI STVARSTVA!

Iz Južnoslovanske konference

Srečanje generalnega definitorija in konference JKPM3

Iz provincialata

Vem za tvoje stisko in za tvoje uboštvo! (Raz 2, 9)10

Praznovanje velike noči s sobratj12

Obisk sobratov v Avstraliji14

Iz tajništva province

Zapisnik 7. redne seje provincialnega definitorija20

Zapisnik 8. redne seje provincialnega definitorija21

Zapisnik 9. redne seje provincialnega definitorija22

Zapisnik 2. seje Plenarnega sveta province23

Plenarnemu svetu province24

Dan province27

Trajna formacija

2. forum forum o pastoralni poklicnosti30

Frančiškansko romanje na Brezje v priprošnje za nove duhovne poklice34

Mašni jubileji

Srebrna maša br. Mirana Špeliča35

Diamantna maša p. Valerijan Jenka36

Biserna maša p. Andreja Vovka37

Iz vzgojnih hiš

Odhod postulanta Roka Gregorčiča38

Iz klerikata

Počitniško popotovanje39

Slovesne zaobljube fra Maria Zrakića v Zagrebu42

Obnovitev začasnih začasnih zaobljub44

Br. Jan Dominik Bogataj na nadaljevanju rednega teološkega študija45

Iz življenja in dela province

Romanje z družinami po Frančiškovih krajih46

Ministrantski duhovno-počitniški tabor v Nazarjah48

Frančiškov tabor za najstnike in mlade v Strunjanu52

Novo Mesto53

Kamnik56

Nova Štifta58

Praznovanje sv. Antona in 86-letnica p. Andreja Vovka59

V iskanju lepega

Liturgične spodbude

Kaj sodi na daritveni oltar?60

Dve kristološki opombi glede glasbe v bogoslužju61

Veličina in svetost nedelje64

P. Klemen Velikonja (1752-1830) in njegov novo odkriti rokopisni opus65

Za popotnico

Skrb za stvarstvo – Krik Zemlje67

Marija iz Magdale68

Ob slovesnem prazniku naših dveh slovanskih apostolov69

Besede ob odprtju razstave o slovanskih Apostolih70

Jurij Gagarin Aleksejevič v Vitanju71

... in naj molijo za rajne

+ p. Mirko Silvester72

+ p. Atanazij (Karel) Lovrenčič75

+ p. Blaž Čemažar78

+ Franc Komar, oče p. Krizostoma80

Poročila leto 2017 (LXX) številka 2

Izdala: Slovenska frančiškanska
 provinca sv. Križa
 Prešernov trg 4
 1000 Ljubljana

Ureja: p. Ambrož Mušič
 Odgovarja: p. Marjan Čuden
 Redni sodelavci: p. Darko Žnidaršič,
 p. Krizostom Komar
 br. Janez Papa

Grafična priprava: Tina Bruno, ZBF
 Tisk: Demat d.o.o., Ljubljana

Srečanje generalnega definitorija in konference JKPM

na Hrvaškem in v Bosni in Hercegovini, od 15. do 20. junija 2017

SPREJEM PRI KARDINALU NJEGOVI EMINENCI MSGR. JOSIPU BOZANIČU

Kardinal msgr. Josip Bozanić je v Zagrebu na Kaptolu sprejel vodstvo reda manjših bratov in provinciale JKPM v petek 16. junija 2017 ob 8. uri. Zahvalil se je generalnemu ministru br. Michaelu Perryju za vse pastoralno in drugo delo, ki ga bratje frančiškani vršijo v njegovi nadškofiji in v Cerkvi na Hrvaškem. Srečanje je potekalo v sproščenem domačem vzdušju. Poudaril je, da so bratje na Hrvaškem dobri. Zahvalil se je za pričevanje njihovega življenja in za njihovo karizmo, ki se kaže tudi v tem, da so blizu ljudem. Prosil je, naj bratje ne zapuščajo župnij. Po srečanju je kardinal zbrane pospremil v zagrebško stolnico, kjer so molili na grobu bl. kardinala Alojzija Stepinca. Ob koncu srečanja je kardinal Bozanić zbrane blagoslovil in se od vsakega udeleženca sprejema osebno poslovil.

SREČANJE VODSTVA REDA S PROVINCIALI JKPM NA SIGETU

je bilo v petek 16. junija 2017 dopoldne. V prvem delu srečanja je predsednik JKPM fra Miljenko Šteko predstavil konferenco. Po molitvi in pozdravu je spregovoril o zgodovini provinc kon-

ference, o težkem obdobju pod Turki in pod komunizmom, o kulturi, statistiki, redovnem življenju, znanstvenem delu naših bratov in o pastoralni. Podrobneje so posamezno provinco predstavili njihovi provinciali.

Predstavitvi je sledil pogovor. Prvi je povzel besedo generalni minister br. Michael Perry. Po zahvali za bratski sprejem je spregovoril o namenu obiska: vodstvo reda bi rado s posameznimi konferencami vzpostavilo boljši kontakt, zato so se odločili, da bodo obiskali vse konference.

Vikarja reda fra Julija Bunaderja je zanimalo kakšne vrste so eremitoriji, ki obstajajo na področju konference? Po pojasnilu je predlagal, da bi sledili smernicam, ki so jih na generalni kuriji pripravili kot pripomoček za življenje v samotišču. Z eremitoriji konference bi rad vzpostavil kontakt. Spodbudil je konferenco, da bi ustanovila vsaj en skupni eremitorij, ki bi deloval po prej omenjenih pravilih. To bi bilo posebej dobrodošlo za našo konferenco, kjer so bratje močno vpeti v župnijsko pastoralno delo.

Posebnost konference je intenzivno delo med izseljenci. Na pobudo krajevnih škofov so bratje sledili emigrantom in v Evropi, ZDA, Avstraliji in drugod po svetu zanje ustanavljali narodne misijone. Vodstvo reda je provincialom JKPM priporočilo, naj brate v izseljenstvu spodbujajo k iskanju stikov z lokalnimi provinca-

mi. Ne gre za kontrolo, ampak bratsko življenje. Dobrodošla so skupna praznovanja, duhovne vaje, občasni obiski... V Avstraliji je tako sodelovanje zgledno.

Generalnega ministra fra Michaela Perryja je zanimalo s kakšnimi težavami se soočajo province na področju JKPM? Provinciali so spregovorili o nekaterih težavah s katerimi se soočajo. Slovenija občuti veliko krizo poklicev. Zaenkrat na področju konference živi več kot 1000 bratov, kar pomeni največjo ozemeljsko zgoščenost v primerjavi z drugimi konferencami reda. Vendar bo čez deset ali dvajset let slika drugačna. Najbrž se bodo v tem času vse province konference številčno prepolovile. Zaradi tega se bo menjal stil življenja in način pastoralnega dela. Splitski provincial fra Joško Kodžoman je prosil vodstvo reda, naj nam pri tem procesu pomaga s svojimi izkušnjami.

Zagrebski provincial fra Ilija Vrdoljak je prosil generalnega ministra in generalne definitorje naj razumejo naš položaj. Živelimo smo pod različnimi državami, škofije se prestrukturirajo, da bi bile pri pastoralnem delu bližje ljudem. Nas frančiškane imajo pri tem za resne partnerje. Ob rednem pastoralnem delu so bratje vstopili v nove oblike pastore: vrtci, šole, zapori... To brate obremenjuje. Veliko težavo imamo, kako star način pastore, ki se ji ne želimo odreči, prilagoditi današnjemu času. Za nas je izziv: slediti pričakovanjem reda in hkrati odgovorno služiti domači Cerkvi.

Sarajevski provincial fra Jozo Marinčič je spregovoril o težavah v Bosni in Hercegovini, ki je bila pred dvajsetimi leti v vojni in kot država še ni zaživela. To je za brate velik izziv. V Bosni in Hercegovini je 50% muslimanov, 30% pravoslavnikov in 15% katoličanov (prej 17%). Na pohodu je sekularizacija. Župnije, ki jih bratje oskrbujejo, so male. Skrbi jih prihodnost takšnega načina pastore, saj ni rojstev. Mladi se množično izseljujejo. Ne bi jih radi pustili brez spremstva, zato se bratje sprašujejo ali naj gredo za njimi v tujino?

Generalni minister fra Michael Perry nas je spodbudil, naj skupaj vstopimo v te težave. Skupaj moramo najti načine, kako jih reševati. Če je potrebno, poiščimo pomoč strokovnjakov. Posebej pomembno je, da smo občutljivi za težave mladih, ki jih ne smemo

pustiti samih. Potrebno jih je spremljati. Veliko moramo razmišljati in moliti, da bomo znali odgovoriti na izzive, ki jih prinaša današnji čas.

Srečanju je ob 12.30 sledilo kosilo, ki so pripravili bratje na Sigetu. Na kosilu so se nam pridružili bratje v začetni formaciji s področja konference JKPM.

SREČANJE ZA BRATE V ZAČETNI FORMACIJI

s področja konference z vodstvom reda in provinciali JKPM je bilo na Sigetu 16. junija 2017 popoldne ob 14. uri. Moderator srečanja je bil fra Danijel Nikolić. S pomočjo nekaterih bratov v začetni formaciji je predstavil mala semenišča, skupnosti postulantov, noviciate in klerikate na področju konference. Predstavitev vzgojnih hiš je potekala pod vidiki: število, dnevni red, duhovnost, študij, šport, karitativne dejavnosti, delo za nove poklice... V prihodnje bodo z aktivnostmi in pastoralnim delom še bolj obogatili vzgojo.

Večino kandidatov prihaja iz FRAME. Posebnost so tri mala semenišča (Zagreb, Visoko, Sinj), ki jih drugod po Evropi ni več. Mala semenišča imajo poseben pomen za vzgojo frančiškanske osebnosti, zato se jim ne bodo odpovedali. Posebej je bila poudarjena pomembnost Sarajevske teološke fakultete, pred katero je negotova prihodnost. Želijo jo ohraniti, saj se zavedajo, da z ukinitvijo teološke fakultete lahko ugasne tudi del karizme.

V province vstopajo vedno starejši kandidati, ki se težko vključijo v redovni način življenja. Postavlja se vprašanje, kako vzgajati tiste, ki so že formirani? Nekaterim kandidatom se pozna, da so odraščali v času vojne. To je na njih pustilo posledice.

Po predstavitvi je povzel besedo generalni minister br. Michael Perry. Dejal je, da je vsak brat v začetni formaciji njegov vzgojitelj. Tudi sam se mora ves čas oblikovati. Bratje v začetni formaciji so učitelji na poti njegove permanentne formacije. Bratstvo je v tem, da drug drugega oblikujemo. Vse moramo delati skupaj. Poleg molitve je bratsko življenje najbolj pomembno. Z bratskim dialogom rastemo v formaciji.

Sledila so vprašanja, ki so jih bratje v začetni formaciji zastavljali generalnemu ministru.

Kako generalni definitorij sprejema težke odločitve? Najprej se trudimo razumeti, potem težavo proučujemo in veliko se pogovarjamo. Predvsem pa molimo. To je pot, po kateri skušamo priti do rešitve. V generalnem definitoriju smo si zelo različni. Različne so naše izkušnje, vizije in kulture, zato se zgodi, da tudi med nami ni soglasnih odločitev. Vendar, ko je odločitev sprejeta, jo vsi spoštujemo. Včasih zaradi novih okoliščin ali novega poznanja težave, odločitev spremenimo. Če gre za dobro brata, ki je najpomembnejši, moramo imeti pogum in moč, da spremenimo svojo odločitev.

V provinci in v redu si želimo reform. Kako pogognati reforme, da ob tem ne bi izgubili tega, kar je za nas bistveno? Dobro moramo dojeti okoliščine v katerih se nahajamo. Okoliščine moramo dojeti skupaj. Ves čas moramo hoditi skupaj. Pri razmisleku o reformah se moramo vprašati kakšen je naš ideal? Za sv. Frančiška je bil ideal življenje v skupnosti. Ne samo skupnost z brati, ampak predvsem skupnost z Bogom. Ko sprejemam Boga in brate, se spreminjam. To je prva reforma, ki je potrebna. Frančiškovega srečanja s Kristusom ne moremo razumeti brez srečanja z gobjavcem. V gobjavcu je videl Kristusa. To je konkretna drža, ki naj bi jo prinašali v naše odnose: v sobratu videti Kristusa. Če v sobratu ne vidim Kristusa, ne more priti do komunikacije.

Življenje se popolnoma spreminja, perspektive se menjajo, vendar pa ostaja dejstvo, da moramo hoditi skupaj.

Kako biti vpeti v ta svet in njegovo zapletenost in hkrati paziti, da nas ta svet ne poruši? Današnji svet je res zapleten, a ne smemo se ga bati ali bežati pred njim. V sebi moramo imeti gotovost, da imamo odgovore na vprašanja ljudi današnjega časa. Ni treba čakati na duhovniško posvečenje, da bi začel dati odgovore. Razmišljaj kateri dve kvaliteti želiš kot manjši brat ponuditi današnjemu človeku?

Generalni minister je izzval nekaj bratov v začetni formaciji naj odgovorijo na to vprašanje. Odgovorili so: ponudil bi majhnost in veselje, rad bi pričeval z življenjem, ponudil bi pristnost...

Kako v tem svetu oznanjati živega Kristusa? Večina duhovnikov pridiga o morali, vi pa pričujete s skupnim življenjem. Veselje skupnega življenja je živo pričevanje, da je Kristus živ. Manjši bratje za oznanjevanje ne potrebujemo veliko besed, pomembno je, da bivamo skupaj z veseljem. Skozi svoj obraz lahko pokažemo, da je Kristus živ.

Kaj opažate, ko obiskujete brate po svetu? Opazil sem, da večina bratov želi poglobiti svoj odnos s Kristusom. Opažam tudi krize. Živeti v krizi ni nekaj izrednega. Kriza je sestavni del našega življenja. Kriza je milost. Tega ne vidimo takoj, ampak kasneje. Če smo povezani z Bogom, lahko iz krize izidemo močnejši. V preteklosti, ko so se pojavile velike krize reda, se je izkazalo, da je Bog prebudil skupino bratov, ki so želeli zvesto živeti naš način življenja. V krizi božja milost pride posebej do izraza. Krize lahko pomagamo reševati s svojim zvestim življenjem in s svojim odnosom do Boga.

Kaj bi nam kot generalni minister povedali v spodbudo? Milost je, da lahko sodelujete. Šest provinc je v konferenci, vsaka s svojo posebnostjo. Razlike, ki motijo, je treba preseči, da bi lahko živeli duha bratstva, duha družine.

Naše poslanstvo je, da smo manjši bratje. To je naš poklic, zato objemimo bratsko življenje. V središču imejmo veselje in Kristusa. Na bratstvu temelji vse naše poslanstvo, tudi duhovništvo.

Poklicani smo, da smo misijonarji. Zato vas vabim, da ste sopotniki ljudi na njihovi poti, tudi izven meja vaših provinc in naroda.

Naš pogovor, ki je odprt, iskren in poln zaupanja, je model za pogovor na hišnem kapitlju. Takšen stil pogovora uvajajte v vaše hišne kapitlje.

Srečanje se je končalo ob 16.30. Ob 18.30 smo se zbrali pri sveti maši pri frančiškanih na Kaptolu. Sveto mašo je vodil nadškof iz Ljubljane msgr. Stanislav Zore, nekdanji provincial province Sv. Križa v Sloveniji. Pridiga p. Staneta v Zagrebu: http://sl.radiovaticana.va/news/2017/06/16/msgr_stanislaw_zore_pridiga_med_sre%C4%8Danjem_generalnega_definitorija_manj%C5%A1ih_bratov_v_zagrebu/1319521. Sveti maši je sledila pogostitev v prostorih samostana na Kaptolu.

SREČANJE VODSTVA REDA Z DEFINITORJI PROVINC JKPM

je bilo v soboto 17. junija 2017 od 9. do 11. ure na Sigetu. Najprej je spregovoril generalni minister fra Michael Perry: »Dragi bratje, želim vam izraziti svojo bližino, vam in krajevni Cerkvi kateri služite. Na področju konference so ljudje v preteklosti doživeli veliko nasilja. Zaradi tega so zelo trpeli. Kljub temu ste jim ostali zvesti. Veseli me, da na tem področju ljudje tako ljubijo brate.

Pravilo in dokumenti reda temeljijo na pričevanju življenja sv. Frančiška. Pravilo in dokumenti nas vabijo, da jih aktualiziramo v našem času. Sv. Frančišek ni želel, da slepo ponavljamo, kar je on delal, želel je, da živimo ustvarjalno in da v svojem življenju uresničujemo, kar je za nas resnično pomembno. Zato danes iščemo nove oblike življenja in oznanjevanja. Ne samo sveti Frančišek, tudi papež Frančišek nas vabi k ustvarjalnemu branju izvirnih dokumentov reda. Povabljeni smo, da razbiramo znamenja časov.

Kakšen je položaj v redu? Število bratov upada. Trenutno nas je 13.302. Statistika govori, da je v redu 385 novincev in 608 postulantov. Prisotni smo v 119-ih državah. Številčna prisotnost bratov se s eli iz severa proti jugu in zahoda proti vzhodu. Največ poklicev je v Afriki in Aziji. To ne velja samo za naš red, ampak za celo Cerkev. Samo na Filipinih imajo letno več krstov kot v celi Evropi. Težišče krščanstva se iz Evrope širi v druge smeri. Na posameznih področjih se red intenzivno stara. Na anglofonskem govornem področju je povprečna starost bratov 60 let, podobno je v vsej Evropi, v Italiji je povprečna starost bratov 68 let.

Kateri so izzivi na katere moramo kot red odgovoriti? Odgovoriti moramo na globalizacijo nasilja. Vsak dan smo priče nasilja v Evropi, Aziji in Afriki. Posledica je veliko število beguncev. Po oceni jih je po vsem svetu 65.000.000. Na generalni kuriji so sprejeli dva emigranta, ki živita skupaj z brati. S tem so želeli pokazati, kako naj sprejemamo begunce.

Naslednja izziva sta evangelizacija facebooka in interneta in skrb za stvarstvo. Na generalni kuriji v sodelovanju z Antonianumom iščejo načine, kako ublažiti velike ekološke nevarnosti, ki nam grozijo.

Že od sv. Frančiška naprej je izziv iskanje naše identitete. Zaradi dela in obveznosti ne smemo zanemariti svoje identitete. Na poti iskanja odgovora na to vprašanje smo si pomagali z anketo, katere rezultat je bil presenetljiv podatek, da se 45% bratov ne počuti dobro v svoji skupnosti. Vedno znova si moramo zastavljati vprašanja o odnosih in o duhovnosti. Ko je v krizi naš osebni odnos do Kristusa, se ta kriza prenese na odnose v skupnosti. Zaradi načina življenja, ki ga živimo, je v krizi molitev in posledično tudi naši medsebojni odnosi. Manjka nam kvalitete bratskega življenja.

Mladi v mnogih provincah spoštujejo preteklost, a ne želijo ostati samo pri tem. Želijo ustvarjati prihodnost. Varneje je ostati v preteklosti. Plenarni svet reda se bo med drugim spoprijel tudi s tem izzivom: kako spodbuditi ustvarjanje prihodnosti?

Prizadevamo si, da bi lahko vsi bratje prevzeli službe služenja v redu. Želimo si, da bi tudi bratje neduhovniki lahko služili kot definatorji province, pro-

vinciali, generalni definatorji in kot generalni minister. Sveti oče Frančišek je pripravljen prisluhniti naši pobudi, vendar zaradi tega vprašanja ne želi spreminjati kanonskega prava. Morda bo v moči svoje papeške službe podelil privilegij in v našem primeru dovolil izjemo. Ne vemo, če bo ta morebitni privilegij rešil težavo in odpravil klerikalizacijo reda. Bolj se moramo potruditi, da bo v ospredju bratski način življenja.

Naslednja izziva sta začetna in permanentna formacija. Težave se praviloma začnejo po slovesnih redovnih obljubah. Do takrat se kandidati trudijo, ko pa vstopijo v redno redovno življenje, živijo kot hočejo. Tudi v času permanentne formacije moramo živeti kvalitetno redovno življenje. Skrberi je treba za molitev, duhovnost in negovati bratske odnose.

Na ekonomskem področju je potrebno poskrbeti za transparentnost. Kljub temu, da si zaupamo, smo dolžni ekonomijo kontrolirati. Bratsko zaupanje je premalo za transparentno poslovanje na ekonomskem področju. Današnji poslovni svet nas uči, da je treba tako ravnati.

Plenarni svet reda bo v Nigeriji v Nairobiju od 10. do 31. junija 2018. Na plenumu se želimo soočiti z antropološkimi in drugimi krizami, poiskati rešitve in tako omogočiti kvalitetnejše bratsko življenje. Ovretnotiti želimo bogastvo različnosti v redu, Cerkvi in svetu. Prosim vas, da na vsaki seji provincialnega definatorija govorite o vprašanjih, ki jih bomo obravnavali na Plenarnem svetu reda. Tako lahko sodelujete in pripomorete, da bo Plenarni svet uspel.

Želim, da razmišljate o misijonskem duhu skupnosti. Čeprav se zavedam personalne stiske v vaših provincah, vam bom napisal pismo in prosil za misijonarje. Vabim vas, da obnovite misijonskega duha, ki je tako značilen za naš red. Pri tem vam lahko pomaga gradivo: Veselje evangelija, Laudato si in dokumenti reda. Pomagajo vam lahko izkušnje in osebni odnos do Jezusa Kristusa. Misijonska dejavnost manjšega

brata temelji na usmiljenju, odpuščanju, spravi in majhnosti. Misijonski duh izhaja iz želje, da bi bili blizu ljudem. Najprej pa moramo biti blizu drug drugemu, zato je treba gojiti duha dialoga. Mnogi bratje trpijo, ker ni komunikacije.

Želim vas spodbuditi k še večjemu sodelovanju med provincami na nivoju konference in reda. Medsebojna odvisnost ni znak slabosti, ampak moči.

V Sveti deželi v Emavsu ustanovljamo skupnost, ki jo bodo sestavljali člani frančiškanov, minoritov, kapucinov in tretjega samostanskega reda. To skupnost želi biti znamenje na naši skupni poti. Letošnjega oktobra bo ta skupnost zaživela. Iščemo še enega brata, lahko je tudi brat neduhovnik, ki bi bil član te skupnosti. Skupna pot z minoriti in kapucini se kaže tudi v tem, da želimo združiti vse naše univerze v eno ustanovo. To je eden izmed korakov, po katerem želimo priti do edinosti.

Želim se vam zahvaliti za zvestobo frančiškanski karizmi danes in skozi zgodovino. Poznam trpljenje in žrtve, ki so bile potrebne za to zvestobo. Hvala vam!«

Po govoru so definatorji provinc JKPM generalnemu ministru zastavili nekaj vprašanj.

Na kakšen način ponovno evangelizirati Evropo? 51% bratov v redu dela na župnijah. Kljub pomembnosti župnij moramo iskati nove oblike evangelizacije. Pomembno je, da smo pri tem iskanju okretni, saj je čas hiter.

Kako ravnati, ko se bomo znašli v razmerah v kakršnih je sedaj Zadarska provinca? Ravnanje je težko predvideti. Pomembno je, da se na področju cele konference ustvarja ozračje zaupanja. Bratstvo je v tem, da o težavah govorimo v vzdušju zaupanja. Negovati je treba duha solidarnosti. Govoriti, zaupati verjeti – ti koraki so osnova za reševanje težav.

Vsi vemo, da poklici prihajajo preko župnij. Ali ni nespametno, da jih zapuščamo? Veliko poklicev prihaja iz župnij, ampak še več preko interneta, Frame, preko šol. Kjerkoli že delujemo, je pomembno, da mečemo mreže.

Ob 11. uri je bila v cerkvi na Sigetu sv. maša, ki jo je vodil generalni definator fra Ivan Sesar. Po kosilu, ki je bil v restavraciji Globus, smo se odpravili proti Splitu in obiskali Poljud, kjer smo tudi večerjali. Prenočili smo pri bratih na Trsteniku. V nedeljo 18. junija 2017 smo se odpravili na Humac, kjer je bila ob 11. uri sv. maša. Vodil jo je predsednik konference fra Miljenko Šteko. Pridigal je generalni minister fra Michael Perry. Po kosilu smo obiskali brate v Imotskem, kjer je bilo v cerkvi bogoslužje. Bogoslužju je sledila večerja. Prenočili smo v samostanu na Trsteniku.

SESTANEK PROVINCIALOV JKPM

je bil v ponedeljek 19. junija 2017 ob 9. uri na Trsteniku. Na seji so bili prisotni vsi provincijali JKPM. Na drugem delu seje se na je pridružil generalni definator fra Ivan Sesar. Sestanek je vodil predsednik konference JKPM fra Miljenko Šteko.

Srečanje UFME v Barceloni

bo letošnjega oktobra. Za srečanje UFME se je potrebno prijaviti. Tema: vprašanje beguncev. Glede potovanja v Barcelono bodo provincijali v kontaktu. Če bo le mogoče, bodo potovali skupaj. Nekatere province morajo UFMI poravnati svoj dolg.

Plenarni svet reda

bo od 10. do 30. junija 2018 v Nairobiju v Nigeriji. V imenu konference JKPM se bodo Plenarnega sveta reda udeležili:

- P. Marjan Čuden, v primeru, da se Plenarnega sveta reda ne bo mogel udeležiti, ga bo zamenjal fra Joško Kodžoman.
 - Fra Tomislav Šanko, v primeru, da se Plenarnega sveta reda ne bo mogel udeležiti, ga bo zamenjal fra Iko Skoko.
- Tajnik konference p. Robert Bahčič je naprošen, da najkasneje do konca meseca junija 2017 pošlje imena udeležencev Plenarnega sveta reda na generalno kurijo.

Prevajalec Fra Nikola Vukoja

Fra Nikola Vukoja bi rad odložil prevajanje za konferenco JKPM. S fra Nikolo se bo pogovoril predsednik konference JKPM fra Miljenko Šteko. V vsakem primeru, tudi če bo fra Nikola še nekaj časa prevajal, bi bilo dobro zanj poiskati zamenjavo.

Frančiškanski misal za Hrvaško govorno področje

Za ponatis nove dopolnjene izdaje daje pobudo konferenca JKPM. Prejšnji misal je izdalo Vijeće franjevačke zajednice. Tako naj bi bilo tudi tokrat, zato je potrebno o novem misalu spregovoriti na Vijeću franjevačkih zajednica. Predlog: misal naj bo svečan, večje črke, dodati nove svete in blažene... Predlagamo naj se ustanovi skupina strokovnjakov, ki bo pripravila novi misal.

Prihodnje srečanje JKPM

Prihodnje srečanje provincialov JKPM bo na UFME v Barceloni.

ZAKLJUČNO SREČANJE MED VODSTVOM REDA IN PROVINCIALI JKPM

je bilo v ponedeljek 19. junija 2017 ob 10. uri na Trsteniku v Splitu. Vsak član vodstva reda in konference JKPM je o srečanju povedal svoje vtise.

Fra Julio César Bunader: Drugič je na obisku v tej konferenci. Opazil je, da je sodelovanje med provincami poraslo. Tudi vodstvo reda je tej koneferenci bližje kot prej. Vesel je, da so se lahko v času obiska srečali tudi z ljudmi. V konferenci bi še bolj lahko bili prisotni elementi: deliti, sodelovati, hoditi skupaj... Še bolj bi lahko poglobili medsebojno sodelovanje in skupno hojo z vodstvom reda. Provinciali in vsi bratje konference imajo veliko odgovornost, kako bo s prisotnostjo reda na tem področju.

Fra Caoimhín Ó Laoide: Obisk je zanj nepozaben zaradi velikodušnosti in podpore bratov v konferenci. Tri do štirikrat je že bil na Hrvaškem in v BiH, ampak tako

prisrčno in ganljivo kot je bilo tokrat na Humcu, doslej še ni bilo. Vzdušje in prisotnost mladine ga je spominjalo na prejšnje čase na Irskem, ki je sedaj žal ni več.

Fra Ignacio Ceja: To je bilo bratsko srečanje. Prej ni poznal naših razmer. Na Hrvaškem in v BiH je slika boljša, kot si je predstavljal. Preteklost provinc na tem področju je slavna, a tudi prežeta z velikim trpljenjem. Žal je bilo premalo časa, da bi govorili o izzivih, ki so pred to konferenco. Ta pogovor čaka provinciale JKPM.

Fra Nicodeme Kibuzehose: Na obisku naše konference je prvič. Nanj je naredila vtis zgodovina naših provinc. Trpljenja je bilo veliko, a bratje so ostali z ljudmi. To je zelo podobno njihovem položaju v Afriki. Všeč mu je odprtost bratov, ki jo želi celemu redu. Zahvaljuje se za gostoljubnost.

Fra Lino Gregorio Redoblado: Zanj je to prva izkušnja Hrvaške. Nanj je naredil vtis ponos ljudi, da so člani Cerkve. Navdušila ga je prisotnost mladih in bližina med ljudmi in brati. Na področju konference je Cerkev živa.

Fra Valmir Ramos: Zanj je pomembno, da srečuje brate iz različnih provinc. Morda bi si lahko vzeli več časa za medsebojni pogovor. V pogovoru se niza ideje in tako se lažje pride do zaključkov.

Fra Antonio Scabio: Posebej se ga je dotaknilo, ko je videl, da so bratje blizu ljudem. Tukaj se vidi, kako je poslanstvo reda res veliko. Na tem srečanju se učimo kako province posamezne konference lahko sodelujejo med seboj. Čuti se izpolnjenega, ko je videl realnost življenja v tej konferenci.

Fra Ivan Sesar: Najprej se želi zahvaliti provincialnim ministrom te konference za pripravo tega srečanja. Ko so pripravljali to srečanje, je videl veliko dobre volje. Nekateri elementi žal niso bili dodelani. Npr. na srečanju z definitorji posameznih provinc je zmanjkalo časa za pogovor. Definitorji so imeli pripravljenih veliko vprašanj.

Vesel je bil, ko je slišal druge generalne definitorje, da je bil ta obisk zanje bogatsvo. Vodstvo reda obiskuje

konference, da bi poslušali in videli. Slišali in videli smo veliko, tako je bil namen našega obiska dosežen. Začrtali smo dobro smer in že zaradi tega je bil ta obisk koristen. Med nami je zrasla bližina in bratstvo. To je pomembno za animacijo reda. Eni brez drugega ne moremo. Upa, da se bo to sodelovanje nadaljevalo in krepilo. Generalni definitorij ceni, kar se dogaja v tej konferenci.

Fra Miljenko Šteko: Ko je na prvem srečanju v Zagrebu predstavil konferenco, je rekel, da je naše sodelovanje zgledno. Res se počutimo bratje in tudi vodstvo reda smo sprejeli kot brate z gostoljubnostjo naših hiš, s pričevanjem tega, kar delamo in z odprtostjo naših src.

Fra Marjan Čuden: Žal vodstvo reda ni moglo obiskati Slovenije, zato vabi vse generalne definitorje v Slovenijo letos oktobra, ko bo na obisku generalni minister. Srečanje je doživel kot močan duhoven trenutak, poln bratstva in bližine.

Fra Joško Kodžoman: Vodstvu reda se je zahvalil, da so prišli spoznavat naše razmere. Njihov obisk je za konferenco zgodovinski, ker taki dogodki niso pogosti. Bratje in ljudje so se radi odzvali na srečanja. Ljudje so se tega srečanja zelo veselili.

Na področju konference so odprti za projekte reda in se veselijo sodelovanja. Ponosni so na vse dobro, se pa tudi zavedajo pomanjklivosti. Nanj je srečanje naredilo dober vtis.

Fra Ilija Vrdoljak: Zahvalil se je vsem, da so konferenci naklonili čas in pozornost. Generalnemu definitoriju se je odprl pogled na delo in zgodovino konference. Prihod vodstva reda je pokazal, da so nam blizu in zato je njihov obisk za nas pomemben. Zanj je dragoceno, da smo eno in da so province odprte ena nasproti drugi. Žal mu je, da na srečanju z definitorji ni bilo več časa, ker so imeli pripravljenih veliko vprašanj. Pomembno je bilo srečanje z brati v začetni formaciji. Doživeli so ga zelo čustveno in opogumljajoče. Podobno je bilo v Humcu.

Svoje težave poznamo in z definitorji jih bomo obravnavali odgovorno. Poznamo pričakovanja vodstva reda, ki se jih trudimo uresničevati, ne moremo pa tudi mimo odgovornosti do svojega naroda.

Fra Andrija Bilokapić: Sledimo stopinjam našega Gospoda, tako, da živimo svojo karizmo. Na prvem mestu je karizma sv. Frančiška, na drugem mestu karizma reda in na tretjem karizma vsakega izmed nas. Zadovoljen je, da je generalno vodstvo dobilo izkušnjo našega življenja. Upa, da se bo ta praksa nadaljevala.

Fra Jozo Marinčić: Bratje iz začetne formacije iz njegove province so bili prisotni v Zagrebu in v Humcu. V času tako kratkega obiska vodstva reda jim žal niso mogli prikazati življenja province. Od zahoda se novi izzivi približujejo tudi njim. Radi bi bili pripravljeni nanje, zato prosijo za posredovanje izkušenj tistih, ki se s temi izzivi že srečujejo.

Fra Michael Perry: Zelo pomembno je srečevanje, poznavanje drug drugega in smisel za obče bratstvo. To, da drug drugega vidimo in slišimo je zelo pomembno, zato sem na tem srečanju pogrešal skupno razmišljanje. Konferenca naj nadaljuje s skupnim razmišljanjem.

Prosim vas, razmišljajte o Plenarnem svetu reda, kamor naj pridejo vaši predlogi. Na vsaki seji provincialnega definitorija razmišljajte o skupnosti, solidarnosti, bližini in pripadnosti redu.

Osrednje je bratstvo, ki moli in deluje. Na srečanju z definitorji vaših provinc je bilo rečeno, da se bratje bojijo, da bi izgubili duha bratstva in duhovnosti. Še druge krize so, ne bojte se jih. Vsa zgodovina Svetega pisma kaže na pogum božjega ljudstva, ki se ni balo vstopiti v težave, saj so vedeli, da je z njimi Bog.

Potrebno je analizirati in načrtovati. Ne čakajte, da vas bo zgodovina prisilila v odločitve: analizirajte in programirajte!

Glede bodočnosti Zadarske province: še veliko korakov moramo narediti skupaj. Spoštujem in s pozornostjo spremljam te korake. Cutim, da je v konferenci zaupanje, kar se tiče tega vprašanja.

V bratih imate veliko bogatsvo. Občudujem njihove talente in ustvarjalnost. Poiščite prostor za te ljudi, da bodo njihovi darovi lahko rastle.

Zahvaljujem se vam za solidarnost ob ekonomskem cunamiju na kuriji. Za nas je bila vaša pomoč veliko znamenje bližine.

Prosim za brate misijonarje v Emavsu, Južnem Sudanu, Maroku, Thailandu, Miramar in na Kubi. Poznam vaše razmere, a ker poznam vašo moč žrtvovanja, vseeno prosim za brate.

Hvala za učlovečenje Frančiškove karizme v tem prostoru. Za nas iz kurije je bil to zelo bogat obisk. Hvala vam!

Srečanju je sledilo prosto popoldne. Naslednji dan v torek 20. junija 2017 je vodstvo reda obiskalo sestre klarise v Splitu. Generalni definitorij je popoldne odpotaval na Poljsko na obisk Severno slovanske konference.

Pismo provincialnega ministra ob prazniku sv. Frančiška 2017

Vem za tvojo stisko in za tvoje uboštvo! (Raz 2, 9)

Dragi bratje in sestre, Gospod naj vam podari svoj mir!

Na praznik svetega Frančiška se bratje frančiškani še posebej veselimo, da nas je Bog poklical v posebej življenje in nam dal privilegij živeti karizmo asiškega ubožca, praznovanje Frančiškove nedelje pa je priložnost, da vam, bratje in sestre, povemo, da ste za nas neizmerno dragoceni in da vas imamo radi. Še posebej želimo to sporočiti redovnim sobratom in rojakom v Združenih državah Amerike in v Avstraliji. To pismo naj jim prinese doživetje naše bližine in sporočilo, da jih nosimo v srcu. Poseben pozdrav p. Hugu v Francosko Gvajano, kjer kot misijonar že vrsto let oznanja veselo novico.

Papež Frančišek je ob sklepu izrednega jubileja usmiljenja določil, da se vsako leto na 33. nedeljo med letom obhaja Svetovni dan ubogih. Letos bo to v nedeljo 19. novembra. Prosim vas, da tega dneva ne spregledate.

Uboštvo je beseda, ki vedno spravi v zadrego. Pa vendar je prav uboštvo v središču evangelija in brez njega ne bi o Jezusovem sporočilu razumeli ničesar. Ljubezen ne dovoljuje izgovorov: ko se namenimo ljubiti, kakor je ljubil Jezus, moramo slediti njegovemu zgledu, še zlasti, ko smo poklicani k ljubezni do ubogih.

Pretresljiv zgled ljubezni do ubogih imamo v Frančišku Asiškem. Frančišku ni zadoščalo, da bi gobavce objemal in jim dajal miloščino, ampak je bival z njimi. Srečanje z gobavcem je razumel kot odločilni trenutek v svojem spreobrnjenju: »Ko sem namreč bil še v grehah, se mi je zdelo zelo zoprno videti gobavce. Gospod pa me je sam pripeljal mednje in bil sem usmiljen z njimi. In ko sem se oddaljil od njih, se mi je to, kar se mi je zdelo zoprno, spremenilo v sladkost za dušo in telo« (Fop 1-3: FF 110).

Če želimo resnično srečati Kristusa, se moramo dotakniti njegovega telesa v telesih trpečih in ubogih. Besede svetega Janeza Krizostoma so še vedno sodobne: »Počastiti hočeš Kristusovo telo? Pazi, da ga ne boš zaničeval v njegovi goloti, ko bi ga tukaj častil s svilenimi oblačili, zunaj pa prezrl, da trpi pomanjkanje v siromakih zaradi mraza in golote«.

Uboštvo je v sodobnem svetu zelo težko opredeliti. Uboštvo ima obraz žensk, moških in otrok, ki jih izkoriščajo za nizkotne interese in jih teptajo vplivni in bogati s svojo izprieno miselnostjo. Kakšen neizprosni in neskončen seznam bi morali sestaviti, če bi

dodali še uboštvo kot posledico družbene nepravčnosti, moralne izprijenosti, pohlepa izbrane peščice in splošne brezbržnosti! »Osamljenost je najhujša oblika revščine«, je rekla sveta mati Terezija.

Ubogi niso težava: ubogi so vir, iz katerega je treba črpati, da bi lahko sprejemali in živeli bistvo evangelija. Če v naši bližini živijo ubogi, ki iščejo zaščito in pomoč, pristopimo k njim: to bo trenutek, v katerem bomo našli Boga, ki ga iščemo. Ubogi nas lahko naučijo, kako dosledneje živeti vero.

»Vero krepimo tako, da jo dajemo naprej«, nas je poučil sveti papež Janez Pavel II. V nekaterih slovenskih škofijah so si zadali nalogo, da bodo v tem pastoralnem letu razmišljali o vprašanju, kako prenesti vero v naslednji rod? Frančiškovi bratje se tej pobudi pridružujemo. Oziramo se v svetega Frančiška, ki je sicer vero oznanjal z besedo, najbolj pa z dobroto srca.

Dragi bratje in sestre, vabimo vas, da tudi vi z dobroto, ki je ljubezen v dejanju, pričujete za Boga. Vera prepojena z dobroto premaguje predsodke in duhovno nepismenost. Dobrota je doživetje božjega.

Kristjani v Sloveniji si želimo, da bi postalo v naši družbi sproščeno izražanje vere in življenje po veri nekaj normalnega. Prvi korak pa naj bo normalizacija vere v družini. Naj bo normalno, da doma molite, da se pogovarjate o Bogu, da imate v vašem domu verska znamenja, da živite verske vrednote, da ste redni obiskovalci nedeljske svete maše. Ta normalizacija naj se ne zgodi v imenu verske discipline, ampak v imenu dobrote, ki nas od vseh lepih stvari najbolj naredi Bogu podobne. Način dobrote je način blagosti, zato nikogar ne obsojajte, ampak vsakogar blagoslovajte. Dobrota daje krščanskemu oznanilu verodostojnost in veri privlačnost. Zgled za to nam je sveti Frančišek Asiški.

Letos oktobra nas bo obiskal vrhovni predstojnik frančiškanskega reda brat Michael Perry. Njegovega obiska se zelo veselimo. Kot naslednik svetega Frančiška nas prihaja brat Michael v imenu našega ustanovitelja objet in blagoslovit. Vabimo vas na srečanje z generalnim ministrom, ki bo v soboto 21. oktobra 2017 v Ljubljani na Viču. Ob 18. uri bo sveta maša, ki jo bo vodil ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore, po sveti maši pa vabimo na srečanje v dvorano Antonovega doma.

Na letošnji praznik svetega Frančiška bo minilo tri leta od imenovanja našega sobrata p. Staneta za ljubljanskega nadškofa. Želimo mu zdravja, modrosti, neomajne vere in moči, da bo lahko še naprej vodil Cerkev po poti evangelija. Ne pozabite moliti zanj!

Bratje in sestre, v velikem zaupanju v živega Boga, ki deluje tudi v našem času, vas prosim, molite skupaj z nami za nove duhovne poklice v naši provinci! Molite, da bo Gospod mladim podaril velikodušnost, da bodo šli za njim brez omahovanja. Naj jim podari moči in poguma. Naj preseka spono, ki jih zadržuje. Naj ne spregledajo znamenj, preko katerih jih Bog kliče v svojo službo.

Molite, naj se Gospod dotakne src mladih, da se ne bodo obotavljali zapustiti svojih mrež, ko se bo ustavil na obali njihovega življenja in jih bo poklical po imenu.

Karizma svetega Frančiška je čudovito lepa in močno si želimo, da bi na naših tleh živela še naprej, zato vas vabim, da se združimo v prošnji, naj pošlje Bog novih delavcev v svoj vinograd. Zaupanje nam vlija Jezusovo zagotovilo: »Če boste kaj prosili Očeta v mojem imenu, vam bo dal« (Jn 16, 23).

Vsemogočni Bog, navzoč v vsem stvarstvu, ki s svojo nežnostjo obdaja vse, kar biva, naj vam pokaže svoj obraz, naj razveseljuje vaša srca v sleherni uri, naj vas napolni z močjo svoje ljubezni, naj vas napolni z mirom, da boste živeli kot bratje in sestre, naj vas napolni s svetlobo vere, da boste postali žarki njegovega sonca ljubezni in hvala, ker nas podpirate in z nami prijateljujete. Naj vam Bog bogato povrne!

*p. Marjan Čuden
provincialni minister*

Praznovanje velike noči s sobrati

Na letošnjo veliko soboto sem se udeležil veliko-nočne vigilijske pri sobratih v Mariboru. Skrbno pripravljen obred je vodil gvardijan in župnik p. Franci Kovše. Ob njem smo somaševali p. Janez Papa, p. Benedikt Emberšič in jaz. Čutilim, da smo bratje najbolj bratje, ko smo zbrani okrog oltarja. Pri tej sveti maši je bilo zame to doživetje še posebej slovesno. Prisrčen sprejem bratov pred sveto mašo, mir, ki so ga izžarevali, svetost, ki so jo položili v liturgijo... vse to je govorilo o veselju, ki je vez edinosti med nami. Bližje ko smo Kristusu, bližji smo drug drugemu – ta rek je na veliko soboto zvečer v Mariboru doživel potrditev.

Zelo domače je bilo praznovanje v samostanski obednici, kjer smo se zbrali po sveti maši. Prijazni dovtipi in smešnice iz zakladnice anekdot našega bratskega življenja so dale večeru vesel utrip. Če ne bi bil naslednji dan tako natrpan praznični urnik, bi še posedeli. Pred enajsto uro zvečer smo se poslovili in odpravili spat, saj sem se naslednje jutro že navsezgodaj odpravil k bratom k Sveti Trojici v Slovenskih Goricah.

Čudovito jutro velikonočne nedelje je še polepšalo slovesno zvonjenje. Pri Sv. Trojici so res imenitni zvonovi in enako imenitni prenovljeni zvoniki. Trojičani so ponosni nanje. Vstajenska procesija je potekala po vasi. Petje pra-

zničnih pesmi, zvonjenje in množična udeležba, je name naredila nepozaben vtis. Med procesijo sem se zahvaljeval Bogu za svoje sobrate in Trojičane, da lahko na tako preprost in hkrati slovesen način z njimi praznujem veliko noč.

Po velikonočnem zajtrku me je p. Damijan odpeljal v kletne prostore samostana, kjer so župljani pripravili razstavo pirhov in drugih velikonočnih prizorov. Zelo so se potrudili. Najbolj mi je bil všeč motiv, ki ga je razstavila sestra p. Davida in je prikazoval celotno velikonočno zgodbo. V Avstraliji sem zvedel, da ji je p. David na daljavo dajal nasvete.

Kmalu dopoldne sem se odpravil domov, z namerom, da ujamem praznično kosilo pri sobratih v samostanu v centru. Uspelo mi je. Skozi utrujenost po dolgih urah spovedovanja v velikem tednu, so bratje kazali svečanost in spokojnost velikonočne aleluje.

Vesel sem sobratov, še posebej, če se znamo družiti na lep način. Prazniki so zagotovo priložnost za to. Za božič, čeprav se zdi daleč, že načrtujem, da se pridružim bratom, ki jih do sedaj za praznik še nisem obiskal, pri praznovanju. Ne vem še, kam me bo zanesla pot. Bom že pravočasno sporočil.

p. Marjan

Obisk sobratov v Avstraliji

Za vznemirjenje pred odhodom na pot ni bilo časa. V soboto zadnjega aprila sem se vrnil s štiridnevnega romanja v Assisi, v ponedeljek prvega maja, dan pred odhodom, sem dopoldne maševal v cerkvi na Tromostovju in na Rožniku, kjer je bila precejšnja množica pohodnikov z rdečimi nageljni. Slavili so praznik dela. Ne v cerkvi, ampak na prireditvenem prostoru. Popoldne sem poročil mlad par v Velesovem, zvečer pa je bil že skrajni čas, da pripravim prtljago, odgovorim na elektronsko pošto in uredim zadnje podrobnosti. Pogled na svetovni splet, kjer sem našel podatek o vremenskih razmerah v Melbournu, me je prepričal, da sem v kovček porinil še toplejšo vetrovko. Dežela v katero nameram, je že odločno zakorakala v jesen.

V torek sva se skupaj z Jožetom Možino, ki bo v Avstraliji posnel pogovore s pričevalci in pripravil reportažo o naših verskih središčih, odpravila na pot. Pri Jožetu se je na Brniku močno zapletlo. Njegova letalska vozovnica se je izkazala zgolj kot rezervacija. Uslužbenka na »check in« je zatrjevala, da vozovnica ni poravnana. Urgentno posredovanje pri zastopniku letalskega prevoznika Air Srbija je pomagalo, da se je zadnjo minuto vkrčal. Seveda s povišano koncentracijo

adrenalin in razburjenja v krvi. Do Beograda se je pomiril. Od tam je šlo vse gladko, saj je bil tudi prevoznik drugi.

Letalska družba Arabskih emiratov Etihad se je izkazala. Odhod ob napovedanem času, prijazno osebje in letalo novejših izdelave. Ena izmed aplikacij je prikazovala, koliko zračne razdalje nas loči od Meke in preden smo poleteli je glas preko zvočnika v arabščini zmolil muslimanko molitev za srečno pot. Pomislil sem, ali bi lahko na letalu Adrie Airways zmolil po mikrofону vsaj eno desetko za srečno pot.

V Abu Dhabiju sva presedla. Spet sva šla čez vse mogoče kontrole v bojazni kako bova prestala štirinajsturno vožnjo do Melbournu. Imela sva srečo. Letalo je bilo dobesedno skoraj prazno. Zleknila sva se čez štiri sedeže in dobro polovico poti prespala. Ko je p. Niko Žvokelj l. 1990 odšel za dve leti v Avstralijo, mi je pisal, da je med poletom zaspal in, ko se je prebudil, mu je stewardesa vsake pol ure prinesla kavo, da ne bi zaspal nazaj. Po pogledih sopotnikov je ugotovil, da je najbrž močno smrčal. Midva z Jožetom takih pogledov nisva ujela. Morda zato, ker je bil prvi sopotnik od naju oddaljen nekaj vrst.

MELBOURNE

Ocenil sem, da sem do Melbournu prepotoval tretjino zemljinega obsega. Avstralija je res daleč in najbrž je to razlog, da so tam obiskov iz Evrope tako veseli. Srečanje na letališču je bilo prisrčno. V odboru za sprejem so bili p. Ciril, p. David, laiška misijonarka ga. Marija Anžič in trije sorodniki moje svakinje. S p. Darkom smo po večerji govorili po telefonu. Zanimal se je za mnoge podrobnosti. Skušal je uganiti celo to, kakšen jedilnik je za večerjo pripravila ga. Marija. Deloma mu je uspelo.

Noč je bila zelo kratka. Po novem času sem se zbudil ob pol treh zjutraj. Spal sem tri ure in pol. To je običajno, je rekla p. Ciril. Po zajtrku smo se odpravili na obisk ge. Francke Anžin. Stanuje blizu cerkve. Vesela je bila pozdravov nadškofa p. Staneta. Pri petindevetdesetih letih sama skrbi zase, peče potico in vozi avto. Morda je skrivnost njene vitalnosti v pelinkovcu, za katerega je priznala, da ga vsako jutro srkne eno šilce za zdravje.

Sledil je ogled Melbournu. Narava je kontrastno drugačna od Slovenske: drugačni zvoki, barve, rastline, ptice... Zgradbe so sicer tipično vele mestne, so pa ljudje nekaj posebnega. Zdeli so se mi pomirjeni. Ne spomnim se, da bi slišal avtomobilske hupe ali jih sunkovito speljevati, ko se je prižgala zelena luč na semaforju.

Zvečer smo morali prestati test vzdržljivosti. Považljivi smo bili na večerjo k sorodnikom žene mojega brata. V gostoljubnosti so pretiravali. P. David se mi je dobrodušno smejal, ko sem za mizo dvakrat zakinkal. Kljub siloviti utrujenosti je bil večer nadvse prijeten.

V petek 5. maja sem se srečal s prvo realnostjo pastoralnega dela v Melbournu. Ob 10. uri je bila v slovenski cerkvi pogrebna sv. maša, ki ji je sledil pogreb. P. Cirila sem spremljal na pokopališče in nato v dom k oskrbovanki ge. Ani, ki je rodna sestra duhovnika g. Staneta Cikaneka iz Londona.

Po poznopopoldanskem kosilu sem se šel sprehodit v bližnji park, kjer sem naletel na izredno velike netopirje. Ker je bil mrak, so se nekateri že začeli prebujati. Z glavo navzdol so viseli na vejah dreves. Napisi ob sprehajalni poti so opozarjali, da živali niso nevarne in naj jih sprehajalci pustimo pri miru. Še dobro, da sem videl to opozorilo, saj sem si že predstavljal prizore iz filmov o vampirjih. To so bili lisičji netopirji, tako sem prebral, veliki od 30 do 40 cm.

Jutri zjutraj zgodaj odrinemo v Adelaido. Ne smem iti prezgodaj spat. Tako bom hitreje ujel časovno razliko.

ADELAIDE

je bila žena angleškega kralja Williama IV. Po njej je l. 1836 mesto v južni Avstraliji dobilo ime. Adelaidi rečejo tudi mesto cerkva. Danes šteje skoraj milijon in pol prebivalcev. Po oceni je v Avstraliji od 20.000 do 25.000 izseljencev slovenskega porekla. V Južni Avstraliji, kjer se nahaja Adelaida, jih je približno 7%.

Nedeljske svete maše se je na misijonu, ki ga oskrbuje p. David, udeležilo 75 Slovencev. Med njimi dve Poljakini in en Madžar. Radi prihajajo v to cerkev, so rekli, ker je tako domača in ljudje prijazni. Na začetku svete maše me je v imenu skupnosti takole nagovoril g. Ivan Legiša Burnik: "Kot vidite, usoda nas je pripeljala v tujino. Vsak iz svojega razloga prišli smo v tuj svet in v njem opravljamo svojo krščansko dolžnost, ko trudapolno razglabljamo svoje duše vsemogočnemu Bogu."

Trinajstega februarja je minilo 34 let, ko je metropolit dr. Alojzij Šuštar, v čast Sv. Družine blagoslovil to cerkev za slovenske izseljence v Južni Avstraliji. Vse od tedaj, ko je bila cerkev za vse premajhna, vse do danes,

ko nas je še kar nekaj se iz tega svetišča na nas razliva blagoslov Gospoda Stvarnika neba in zemlje.

Cerkev je izredne važnosti za ohranjanje vere in materinega jezika. Tu smo se dolga leta zbirali s pokojnim p. Janezom, kakor se sedaj zbiramo s p. Davidom, kjer najdemo božji blagoslov in Marijino varstvo.

Sredi množice narodov naše nedeljske maše so varno zavetje, sem se zatekamo, da se okrepimo v živi vodi slovenske besede in verskega prepričanja. Tu najdemo moč, da osamljeni vztrajamo sredi tujine in sredi modernih vplivov, ki visijo kot suhi vetrovi nad utrujenim vsakdanom.

Naši nedeljski dnevi so romanja k izseljeni Brezjanski Mariji Pomagaj, ki nas že 34 let blagoslavlja s svojega trona na banderi in nas, ko stopamo z drugimi narodi v Marijanski procesiji, korajžno bodri, da z nje pomočjo ostajamo njen narod.

Spoštovani p. provincijal, tudi od vas v domovini je odvisno koliko časa bomo še vztrajali. Sam lahko vidite, da so tudi mladi med nami, ki čutijo slovenstvo v srcu in ker je narodni čut intergracijski element duhovnega življenja se iskreno zahvaljujemo Bogu za dobroto, da smemo imeti svojega duhovnika, ki smo ga vse bolj potrebni. Zahvaljujemo se vam za p. Davida, on je prišel, k nam z Jezusom v srcu in ima vedno odprto srce za usmiljenje, katero mu daje potrebno moč, da nam ne pobegne.

Seveda mi bi radi, da bi bil p. David stalno z nami, obenem razumemo, da je to skoro nemogoče, čeprav je prav on nepogrešljiv del našega upanja, ko nas pripravlja za nekaj več, kot nam nudi ta iznakaženi svet."

V Avstraliji materinski dan praznujejo drugo nedeljo v maju. Mi smo se ga spomnili že prvo nedeljo petega meseca. Prireditve po koncu maše je bila prisrčna. Najbolj nas je ganila pesem o mami, ki jo je zapela ga. Ana, starejša izseljenka.

Sledilo je srečanje v dvorani misijona. Kot da se poznamo že vrsto let, so Slovenci iz Adelaide takoj po stisku roke začeli pripovedovati svoje življenjske zgodbe. Večina izmed njih je bila pretresljiva. Mnogi so odšli zdoma zelo mladi – osemnajst ali malo več let. Gospa s Primorske je rekla, da brez vere ne bi ohranila poguma in volje do življenja. Razpeti so med domovino, ki je tako neskončno oddaljena, in življenjem, ki ga živijo tukaj.

V nedeljo zvečer so se zbrali v Adelaidi vsi Slovenski frančiškani, ki delujejo pod južnim križem: p. David, p. Ciril in p. Darko. Prispela je tudi ga. Marija Anžič, da bo v tednu, ki je pred nami, poskrbela za kuhinjo.

Od ponedeljka do četrтка sem za sobrate vodil duhovne vaje. Izkoristili smo čas in veliko govorili o prihodnosti naših postojank in verskih centrov v Avstraliji.

V sredo smo šli obiskat sestre, kjer p. David med tednom, ko je v Adelaidi, mašuje. Vesele so bile obiska na katerem so se zahvalile za požrtvovalnost p. Davida. Tudi v Avstraliji primanjkuje duhovnikov. Ko je p. David v Melbournu, so pogosto v zadregi glede mašnika.

V četrtek zvečer nas je obiskal nadškof msgr Philip Edward Wilson v spremstvu vikarja Philipa Marshalla. Oba gosta sta bila sproščena in domača, morda tudi zato, ker je Marija pripravila odlično večerjo. Nadškof se je spomnil p. Janeza Tretjaka in njegovega »mini živalskega vrta«! Avstralska angleščina je nekaj posebnega, zato sem moral biti zelo pozoren, da sem sledil pogovoru. Hvala Bogu je p. Darko poznal veliko podatkov za katere se je g. nadškof zanimal.

Po odhodu gostov smo še posedeli za mizo. P. Darko nas je presenetil s poznavanjem pesmi Iztoka Mlakarja. Nasmejali smo se besedilu in interpretaciji.

Jutri odpotujeva s p. Darkom v Sidney. Program obiska ima izdelan do podrobnosti. Letalo bo poletelo šele pred poldnevom, zato bomo šli zjutraj maševat k sestram. Med oskrbovanci v Domu, ki ga vodijo sestre, je tudi g. Vidmar doma s Cola. Že dolga leta je v Avstraliji, zato mu je angleščina bolj domača kot slovenščina, a je kljub temu spregovoril nekaj stavkov v lepem vipavskem narečju.

SYDNEY

Sv. Frančišek je naroči bratom, naj hodita po svetu po dva in dva. Najbrž tudi zato, ker se med potjo pogovarjaš več kot sicer. S p. Darkom sva pot v Sidney dobro izkoristila za pogovor, razen tiste ure, ko sva zadremala na letalu. Na letališču naju je pričakal jezuitski pater Vili Lovše, ki je od oktobra 2016 na sobotnem letu v Avstraliji.

P. Darko je dober gostitelj in ko sem mu rekel, da se preveč trudi, je rekel: »Veš, prvi vtis je najpomembnejši!«

V soboto sta se nam pridružila še p. Ciril in Marija Anžič, ki sta prispela iz Melbournu. Ta dan nas je sprejel provincial avstralske province p. Philip Miscable, ki je bil obiska vesel. Pripovedoval je gradnji cerkve v Singapurju, kjer je bil župnik. Zahvalil sem se mu za skrb za naše sobrate. Po sprejemu smo odšli na praznovanje osemdesetletnice Freda Brežnika, častnega konzula republike Slovenije v Avstraliji. Z njegovo ženi Jeni sva odkrila, da sva skoraj v sorodu. Če bi imel malo več talenta p. Filipa Rupnika, bi mi to uspelo tudi dokazati.

Pri nedeljski sveti maši ob 9.30 se je zbralo okrog 180 slovenskih rojakov. Za uvod so pevci na koru zapeli: »Spet kliče nas venčani maj!« Za orglami je bila ga. Carmen Ostin, Filipinka, ki zbor in ljudsko petje v slovenski cerkvi spremlja že sedemnajst let. Občudoval sem njen talent, predvsem, da tako dobro ujame slovenski melos, še posebej na koncu, ko smo zapeli: »Marija skozi življenje...!«

P. Valerijan mi je naročil pozdrave za vse Avstralske Slovence. Ko sem zbrane pozdravil v njegovem imenu, se je cerkev vidno zganila. Kasneje, na srečanju v dvorani, so vsi spraševali o njegovem zdravju in prosili, naj mu prenesem pozdrave. Kar nekaj jih je obljubilo, da ga bodo obiskali, ko pridejo v Slovenijo.

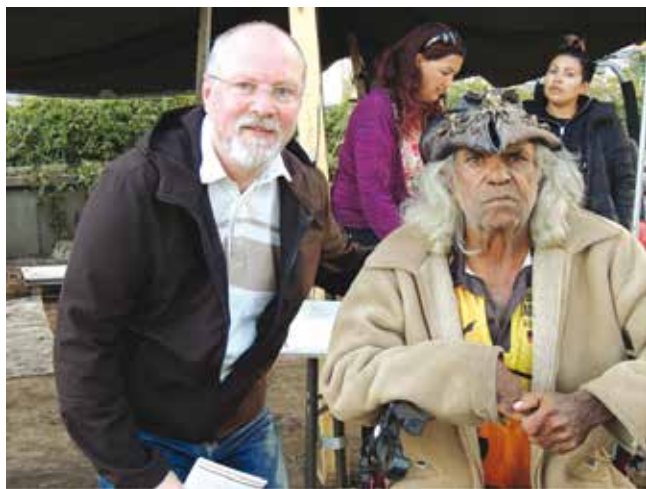
Po kosilu v slovenskem klubu Sidney smo se odpravili v Wollongong, kjer je bila ob 16. uri sv. maša. Dobro uro vožnje je do tja. Prvič se mi je razkrila čudovita Avstralska pokrajina. Do sedaj sem se gibal bolj ali manj po mestih. Slovenska skupnost v tem priobalnem naselju je majhna, a močno povezana. Ljudsko petje me sveto mašo je bilo tako, kot bi ga poslušal na Brezjah, ko se zbere večje število romarjev. Za to ima zasluge organist Andrej in skupina žena, ki že leta ubrano prepevajo. Te iste žene so pripravile večerjo v slovenskem klubu Planica. Izkazale so se kot dobre gostiteljice in prijetne družabnice. Preden smo se poslovili so zapele še nekaj pesmi.

Od ponedeljka do srede zjutraj, ko smo se odpravili v Canberro, je čas hitro minil: obisk živalskega vrta z avstralskimi domorodnimi vrstami, ogled slovenskega arhiva HASA, kosilo v slovenskem klubu Triglav in obisk škofa v Parramatti msgr. Vincenta Long Van Nguyena. G. škof je minorit in mislim, da se je tudi zaradi tega pogovarjal zelo domače. Rekel je, da pogreša samostansko skupnost. Pozna nekaj slovenskih minoritov in je hvaležen za našo prisotnost v Sidneyu. Je mlad (mojih let) in je pred desetletji kot begunec v čolnu prišel v Avstralijo iz Vietnama.

CANBERRA

je glavno mesto Avstralije in pomeni »Kraj srečanj!« Od Sidneya je oddaljena približno 300 km. Pozno popoldne smo se pripeljali v Canberro in si ogledali parlament. V bližini so Aborigini postavili svoj »protestni tabor« in dovolili, da se z njimi fotografiramo. Protestirajo, ker želijo nazaj svoje ozemlje.

Slovenska skupnost se zbira v cerkvi Jezusovega spremenjenja. Okrnjeni pevski zbor je s pomočjo p. Darka solidno zapel. Somaševala sta hrvaška patra Miroslav in Josip, ki sta se po sveti maši pridružila večerji v slovenskem klubu Triglav. Zopet je prese-netila gostoljubnost in domačnost naših rojakov. Po večerji sva s p. Darkom v bolnici obiskala go. Jožico Koštrica, ki je pri dvainštiridesetih letih zbolela za rakom. Kemoterapija jo je močno izčrpala, a je bila kljub utrujenosti obiska vesela. Upamo, da bo ozdravela, saj je srce in duša slovenske skupnosti v Canberri. Na drugem koncu bolnice sva obiskala g. Jožeta Žužka, ki so mu prejšnji teden amputirali nogo. Na vprašanje p. Darka, če bi prejel maziljenje, je rekel: »Saj ne mislim še umreti!«

V četrtek je bila pred nami dolga vožnja v Melbourne. Ker smo bili pridni in smo zgodaj vstali, smo se odločili, da se ne bomo peljali po »High way«, ampak preko gora po panoramski cesti. Dan je bil sončen, zato se je pokrajina kopala v jesenskih barvah. Avstralska planota je v svoji naravni lepoti čudovita. P. Darko je vesten voznik in ni nikoli pre-koračil omejitve hitrosti. Raje je vozil malce manj od dovoljenega. Tako nam je še podaljšal užitke, ko smo se med vožnjo ozirali naokrog in si želeli za zmerom zapomniti prizore, ki so se naslikali pred nami.

MELBOURNE

V četrtek zvečer so nas pričakali p. Ciril, p. David in laiška misijonarka Marija Anžič. P. Darko je že vna-prej napovedal dobro večerjo. Ni se zmotil. Ga. Marija je spet presegla samo sebe. Nadvse se je prilegla do-mača juha.

V petek smo se srečali z molitveno skupino, v so-boto pa smo obiskali Phillip Island, ki je od Melbourne oddaljen približno 150 km. Ko se znoči, se z ribolova vrnejo pingvini. Na stotine se jih je naenkrat pojavilo na obali in se z njihovo značilno racajočo hojo odpra-vili k svojim gnezdrom. Nekaj podatkov: dnevno pre-plavajo do 50 km, potopijo se lahko do 75 m globo-ko, običajno se potapljajo 25 sekund, pod vodo pa so lahko tudi do dve minuti. Potopijo se od 300 krat do 1200 krat na dan.

V nedeljo se je v cerkvi zbralo več kot dvesto ro-jakov. P. Ciril, me je na začetku svete maše predstavil in nagajivo moj priimek iz Čuden spremenil v Čeden. Cerkev se je zasmejala in prijetno vzdušje je bilo vzpo-stavljeno. Po sveti maši in petih litanijah smo se od-pravili v dvorano. Kratkemu kulturnemu programu je sledila postrežba. Z vsemi dvestotimi udeleženci kosi-la sem se rokoval in jih med drugim vprašal iz katere-ga kraja v Sloveniji prihajajo. Večina jih je Primorcev, doma okrog Ilirske Bistrice.

To nedeljo so bile gospodinje članice Društva sv. Eme. Že v soboto se jih je v Baragovi hiši zbralo večje število. V kuhinji je bilo živahno, saj so želele pripraviti čim več hrane za naslednji dan. Zvečer, ko smo se vrnili iz Phillip Islanda je omamno dišalo po jabolčnem zavitku.

V nedeljo so članice društva pospravljale vse do večera. Večina slovenskih rojakov, ki so zvesti našim misijonskim središčem, je res požrtvovalnih in si ne pomišljajo skupnosti velikodušno podariti svojega časa, talentov in pridnosti. »Še več bi naredili, če bi bili par let mlajši«, pravijo.

V ponedeljek smo gostili g. nadškofa msgr. Denisa Jamesa Harta. Rad obišče naše brate. Stanuje v bližini in se vsako jutro sprehodi mimo našega misijona v Mel-bournu. Pred tednom dni je umrla gospa, ki je skrbela za nadškofovo kuhinjo. Med večerjo je zelo hvalil go. Marijo in njeno postrežbo, tako, da smo bili že malo v skrbeh, če se morda ne ozira po novi gospodinjji.

Srečanje s Pastoralnim svetom misijona je bilo ob 19. uri. Zbralo se je dvajset članov, samo eden je manj-kal. Najbrž jih je privabila osma točka dnevnega reda, ki se je glasila: »Pogovor s p. provincialom o 5. sklepu provincialnega kapitlja 2016, ki naroča,

naj provincialno vodstvo v sodelovanju z brati v ZDA in Avstraliji izdela načrt o prihodnosti tamkajšnjih postojank in verskih centrov za slovenske izseljence.«

Seveda pastoralnemu svetu nisem mogel predstaviti načrta, ker je za to potreben določen čas, brez katerega modra presoja ni mogoča, prosil pa sem jih, naj nam pri pripravi načrta pomagajo s svojim razmislekom in nasveti.

To je bil zame prvi obisk Avstralije in z rojaki pod juž-nim križem sem se srečal prvič. Veliko mi jih je potem, ko sem se predstavil, rekel: »Me veseli spoznanje!« Prej še nisem slišal te posrečene fraze. Tudi mene je veselilo spoznanje z njimi. Najmočnejši vtis o njih je, da so dobri ljudje. Življenje, ki jim ni prizanašalo, jih je pregnetlo in prečistilo. Kakšne so njihove zgodbe, kaj nosijo v srcu? Njihova občutja sem našel v Pesmi izseljenca iz l. 1993:

*Z napol prazno culo,
Z mislijo, polno dvomov,
Podal sem se v svet.
Na palubi slonim, v divje valove strmim.
Življenje, kaj prinaša mi?
Morda solze, gorje, smeh
na daljnih tujih tleh?
Tovarno, sladkorni trs,
ovce v travi do prs.
Odgovora ni.
Čas beži, stopnjuje skrbi.
Otroci rastejo, zahtevajo,
dozorevajo.
Vnuk boža sive lase,
dedovih težav ne ve.
Sonce sije v njegovih očeh.
Obraza širok nasmehek pove,
človek je lahko doma
v dveh koncih sveta,
če ju nosi v pravem kotu srca.*

Danes se vračam domov. Prtljaga je pripravljena. Hvala Bogu, ni presegla dovoljene teže. Če bi pa lahko stehal vse trpke razloge, zakaj so naši rojaki šli v tu-jino, kako na trdo so začeli, kako do skrajnosti so se odrekli, da so si ustvarili novo življenje, pa bi videl, da so njihove usode krepko presegle težo znosnega, a so jo kljub temu zmogli in se niso zlomili. Bogu hvala za njihovo voljo in vztrajnost, za vero in ljubezen do domovine. Zahvaljujem se jim za zgled, vam dragi so-bratje v Avstraliji, pa za gostoljublje in domačnost. Naj vas Bog blagoslavlja in varuje!

Ljubljana Center, 4. in 21. april 2017

Zapisnik 7. redne seje provincialnega definitorija

Sedma redna seja provincialnega definitorija je potekala v dveh delih v samostanu naših bratov v Centru v Ljubljani.

Prvi del seje smo imeli v torek, 4. aprila 2017. Zbrali smo se ob 9.15. Na sejo so prišli: provincialni minister p. MARJAN ČUDEN, vikar province p. ROBERT BAHČIČ, definitorji province p. BERNARD GOLIČNIK, p. NIKO ŽVOKELJ, p. PAVLE JAKOP, p. SIMON PETER BERLEC in p. AMBROŽ MUŠIČ, ki je tudi provincialni tajnik. Sejo smo pričeli ob 9.40 v Pashalovi kapeli z molitvijo, ki jo je pripravil p. Ambrož Mušič.

Sprejem zapisnika in pojasnila ob zapisniku

Zapisnik je bil sprejet brez pripomb.

P. provincial je na svojih rednih vizitacijah posamezne hiše spodbudil k pripravi **inventarnega zapisnika**.

Potrebno je nadaljevati načrtovano urejanje **provincialnega arhiva**.

Provincialni tajnik naj čimprej pripravi besedilo za **nekrologij** za doslej umrle brate. V prihodnje pa bo predlog tega besedila pripravil gvardijan hiše, v kateri je pokojni brat nazadnje živel.

Vizitacija in personalne zadeve

provincial nam je predstavil potek svoje redne vizitacije. Vesel je, ker se bratje trudijo ohranяти zvestobo redovnim zaobljubam. Občutiti je delovno vzdušje. Potrebno je vztrajati pri delu za poklice: molitev, duhovna prenova, konkretni pastoralni projekti.

P. Viktor Papež je sprejel **vođenje duhovnih vaj za leto 2018**. P. Miran Špelič bo vodil duhovne vaje v tišini na Sveti Gori.

Prvi del seje smo sklenili ob 12.25 in nadaljevali s kosilom, za katerega se zahvaljujemo centrske mu bratstvu.

Drugi del seje smo imeli v torek, 21. aprila 2017. Zbrali smo se po 9. uri. Na sejo so prišli: provincialni minister p. MARJAN ČUDEN, definitorji province p. BERNARD GOLIČNIK, p. NIKO ŽVOKELJ, p. PAVLE JAKOP, p. SIMON PETER BERLEC in p. AMBROŽ MUŠIČ, ki je tudi provincialni tajnik. Opravičil se je vikar province p. ROBERT BAHČIČ. Gostili smo generalnega definitorja p. Ivana Sesarja. Sejo smo pričeli ob 9.40 v Pashalovi kapeli z molitvijo, ki jo je pripravil p. provincial.

Priprava obiska generalnega ministra v Sloveniji

Generalni definitor p. Ivan Sesar je člane definitorija pozdravil in predal tudi pozdrave generalnega ministra p. Michaela Perryja. Provincialu se je zahvalil za povabilo, da bi skupaj pripravili program za obisk generalnega ministra v Sloveniji **od 18. do 22. oktobra 2017**. Za izhodišče smo imeli predlogo, ki jo je pripravil naš provincialni vikar p. Robert Bahčič.

Cilj obiska: predstaviti realno stanje province, vključno s težavami, s katerimi se provinca sooča.

Ob 10.30 smo se poslovili od generalnega definitorja p. Ivana Sesarja. Sledil je krajši odmor.

Srečanje provincialnih definitorijev JKPMOFM z gen. ministrom in definitorijem.

Srečanje bo 17. junija 2017 (9.00-11.00) v Zagrebu (Siget). Vsak provincialni definitorij pripravi tri vprašanja za generalno vodstvo. Naša vprašanja so sledeča:

- Kaj pomeni delo z ubogimi (iti na ceste) v našem prostoru? Katere so pri tem prednostne naloge za manjše brate?

- Zdi se, kot da se Red zadnja leta ukvarja sam s seboj z iskanjem svoje identitete. V čem je naše poslanstvo v Cerkvi?
 - Zakaj se bolj razpravlja o misijonskih projektih kot pa o delu za nove duhovne poklice, ko gre za evropske province? Ali razmišljamo o misijonarjih za Evropo? Mar ni potrebno razmisliti o ustanovitvi misijonskih semenišč v Evropi, kjer bi se brate iz Afrike in Azije že v svoji začetni formaciji pripravljalo na življenje in delovanje v Evropi?
- P. Robert bo ta vprašanja posredoval naprej 2. maja na seji JKPMOFM, ko bo kot vikar zastopal našega provinciala.

Prihodnja seja bo v torek, 13. junija 2017, ob 9.15 v Centru. Drugi del seje smo sklenili ob 12.00 in nadaljevali s kosilom, za katerega se zahvaljujemo centrske mu bratstvu.

p. Ambrož Mušič, tajnik province

Ljubljana Center, torek, 13. junija 2017

Zapisnik 8. redne seje provincialnega definitorija

Osma redna seja provincialnega definitorija je potekala na sedežu provincialata v Ljubljani.

Seje so se udeležili: p. Marjan Čuden, provincialni minister; p. Robert Bahčič, provincialni vikar; p. Bernard Goličnik, definitor; p. Pavle Jakop, definitor; p. Simon Peter Berlec, definitor in p. Ambrož Mušič, definitor. Opravičil se je p. Niko Žvokelj, definitor.

Sejo smo pričeli z molitvijo v samostanski kape-li, ki jo je pripravil p. Pavle Jakop in jo nadaljevali po dnevnem redu, ki smo ga prejeli že pred tednom dni.

1. Potrditev in sprejem zapisnika

Zapisnik je bil sprejet. Sledila so kratka pojasnila k zapisniku. Za inverntarne zapisnike bo p. Marjan Čuk do konca junija 2017 pripravil potrebna izhodišča.

2. Študentski dom Jadro – Koper

Frančiškanski samostan Koper in škofija sta se pogodila glede odkupa opreme študentskega doma Jadro in zato frančiškanski samostan Koper prosi provinco za pomoč pri odkupu opreme. Definitorij je odobril pomoč.

3. Dopis p. Tomaža Pinterja o pobudi za pravno urejanje statusa domov duhovnosti naše province

Provincilani definitorij zaenkrat ne priporoča ustanovitve krovnega zavoda. Priporoča pa Nazarjam, da ustanovijo svoj zavod.

4. Dopis p. Cirila A. Božiča glede vrnitve v provinco

P. Ciril je definitoriju poslal dopis, v katerem sporoča svojo namero, da se čez dve leti vrača v provinco.

5. Dopis p. Bogdana Rusa s prošnjo za podiplomski študij

Provincilani definitorij dovoljuje p. Bogdanu Rusu, da jeseni na Teološki fakulteti v Ljubljani vpiše doktorski študij. Študiral bo na Katedri za Sveto pismo in judovstvo pod mentorstvom prof. dr. Maksimiljana Matjaža.

6. Razno

P. Ambrož je sporočil, da je obnova provincialnega arhiva v teku. Glede zunanjega sodelavca pa bodo še potekali pogovori s strokovnjaki s področja arhivistike.

11. Naslednja seja provincialnega definitorija

Naslednja seja bo v torek, 5. septembra 2017 v prostorih provincialata.

Sejo zaključili ob 12.40 z molitvijo in kosilom.

Hvala bratstvu iz Centra za gostoljubnost.

*Zapisal
p. Robert Bahčič*

Ljubljana - Center, 5. september 2017

Zapisnik 9. redne seje provincialnega definitorija

Deveta redna seja provincialnega definitorija je potekala na sedežu provincialata v samostanu Marijinega oznanjenja v Ljubljani. Seje so se udeležili: p. Marjan Čuden, provincialni minister; p. dr. Robert Bahčič, provincialni vikar, definitorji: p. Bernard Goličnik, p. Pavle Jakop, p. Simon Peter Berlec, p. Ambrož Mušič, p. Niko Žvokelj ter provincialni tajnik p. dr. Tadej Strehovec. Seja se je začela z molitvijo v samostanski kapeli, ki jo je pripravil p. Niko Žvokelj.

1. Zdravstveno stanje bratov

Provincial je definitorje seznanil o zdravstvenem stanju nekaterih bratov v naši provinci. Posebej je izrazil skrb za br. Bonaventura Obrana in povabil k molitvi zanj.

2. Obisk generalnega ministra v Sloveniji

Provincial je predstavil program obiska generalnega ministra v naši provinci od 18.-22. oktobra 2017 in določil prisotnost provincialnega vodstva po posameznih dnevih in dogodkih.

3. Druga seja plenarnega sveta province

Definitorij je sprejel dnevni red in teme plenarnega sveta province in imenoval moderatorje.

Zapisnikar plenarnega sveta je p. Janez Papa.

4. P. Simon Peter: Službovanje med slovenskimi izseljenci v Avstraliji

Provincial je predstavil dopis p. Simona Petra, da se daje na razpolago za delo med slovenskimi izseljenci v Avstraliji. Definitorij je po razpravi sprejel sklep, da bo p. Simon Peter Berlec leta 2019 nastavljen v Avstraliji in tam nadaljeval delo p. Cirila Božiča, ki se takrat vrača v domovino.

5. Staro-katoliški generalni vikariat Sv. Krištofa za Slovenijo: Najem sakralnega prostora

Provincialno vodstvo se je seznanilo s prošnjo Staro-Katoliškega Generalnega Vikariata Sv. Krištofa za

Slovenijo, da bi najeli sakralni prostor za svoje bogoslužje. Definitorij je bil mnenja, naj se s svojo prošnjo obrne neposredno na slovenske škofije.

6. Samostan Novo mesto: Dovoljenje za ustanovitev zavoda

Provincialno vodstvo se je seznanilo s prošnjo novomeškega samostana, da ustanovi zavod, v okviru katerega bodo kandidirali za javna sredstva in izvajali obnovo samostana. Provincialni definitorij je samostanu Novo mesto dovolil ustanovitev zavoda.

7. Narodni svet Frančiškovih otrok in mladine: Prošnja za imenovanje duhovnega asistenta

Provincialni definitorij je imenoval br. Janeza Papa za duhovnega asistenta Frančiškovih otrok in mladine za obdobje od 5. 9. 2017 do naslednjega provincialnega kapitlja 2019.

Seja se je zaključila ob 12.40 uri.

Naslednja seja provincialnega definitorija bo v torek 10. oktobra 2017 ob 9h v Ljubljani.

Bratje naj svoje dopise posredujejo na provincialat najkasneje do 4. oktobra 2017.

*Zapisnik pripravil:
p. Tadej Strehovec, tajnik province*

Št.: 22/2017

Datum: 19. september 2017

Zapisnik 2. seje Plenarnega sveta province

Druga seja Plenarnega sveta province je potekala v torek 19. septembra 2017 v samostanu sv. Antona Padovanskega na Viču v Ljubljani. Udeležili so se je provincialni minister p. Marjan Čuden z definitorijem in bratje, ki so bili izvoljeni oz. so po službi člani Plenarnega sveta province. Seja se je začela z molitvijo v kapeli Antonovega doma ob 8.45 in se zaključila ob 15.30 uri.

Bratje so sprejeli naslednje sklepe:

I. Predlog prodaje stavbe AGRFT (konvikt) in namembnost pridobljenih sredstev

Člani Plenarnega sveta province so sklenili, da se stavba AGRFT (konvikta) ne proda. Provincialni ekonom bo pridobil projektno in finančno študijo o obnovi AGRFT in jo predstavil na naslednji seji plenarnega sveta. Prav tako bo na naslednji seji skupaj z drugimi brati predstavili interes morebitnih zunanjih investitorjev, ki bi bili pripravljeni skleniti pogodbo za dolgoročni najem in obnovo stavbe AGRFT.

II. Namembnost romarskega doma na Sveti Gori

Člani Plenarnega sveta province so sprejeli sklep, da bo romarski dom na Sveti gori namenjen za namestitveno dejavnost. V ta namen so potrdili poseben odbor, ki bo po načrtih obstoječega stanja do naslednje seje Plenarnega sveta province pripravil idejne načrte za primerno ureditev celotne stavbe.

Naslednja seja Plenarnega sveta province bo v torek, 23. januarja 2018, na Sveti Gori.

Seja se je zaključila s skupno molitvijo.

*Zapisal:
br. Janez Papa*

Objavljamo pismo p. Pashala Gorjupa, ki je namenjeno članom PSP-ja:

Plenarnemu svetu province

Provincialni definitorij je na svoji redni seji določil moderatorje najrazličnejših problemov province. Med temi problemi je tudi prodaja serafinskega kolegija (AGRFT).

Preteklost.

Naj vendarle svet premisli v kako težavnem obdobju se je zidal kolegij, tako, da mu je mogla priskočiti na pomoč v denarju generalna kurija. In naši bratje so naredili zares nekaj lepega za Boga in revne dijake. Toliko kandidatov je bilo, da niso mogli vse sprejeti; med temi je bil tudi bl. Lojze Grozde.

Ko je zavladala strahovlada, so vse pokradli. Vistem kradljivem času so naši bratje zelo trpeli. V samostanu sta bila po dva, celo po trije v eni sobi. V kolegiju so se šopirili ljudje, ki jim je bil vrt, ki je še ostal, v posmeh. Pomnim ta cirkus.

Mislim, da je bilo pozimi l. 1950, ko so začeli odstranjevati verska znamenja z naših stavb. Najprej so odstranili Duns Scota z leve strani, če gledamo z vrta, potem glave grških boginj, ki so sedaj ob bežigrajski cerkvi. Nato so se neko jutro našle table na vrtu (Frančiškanska ulica, Frančiškanska pasaža). Nakar so se lotili sv. Frančiška. Mislim, da podstavek in napis Pax et bonum še obstaja, kakor tudi Collegium seraficum. Tu pa se je zataknilo, ko so spuščali Frančiška, jim je poseg ušel iz nadzorstva in Frančišek je padel na tla. Pri tem padcu je poškodoval delavce; mislim da je enemu zlomil roko, par drugih pa se je kotalilo na tleh v lastni krvi.

Ta nesreča je odvrnila zločince od zla dela, da se naše ljube Gospe ne dotikajo. Poškodovana kipa smo ročno z vozom peljali v delavnico kiparja Kalina. Kipa sta stala na vrtu. Duns Scot še opominja mimo idoce, Frančiška pa je p. Pij „skril“ na pročelje cerkve sv. Frančiška.

V času strahovlade boljševikov je ostajal kip naše Gospe na južnem pročelju kolegija. Nehote so ljudje, dobri in sovražni, ugledali to znamenje iz nebes; enim v blagoslov, drugim v prekletstvo. Pa tudi bratje, ki smo delali na vrtu, ali pa so se nekateri sprehajali, išoč svežega zraka, je bila podoba Nje, ki je očitno premagovala zlo peklenjskih sil. Smo upali, da se ta Mariji posvečena stavba vrne, da se bo v njej slavil Vsemogočni.

Sedanjost.

Ali je objekt prazen, ne vem. Vem, da je denacionalizacija uspela. Zelo smo bili veseli, da je zmagala naša Gospa, ki ji gre vsa naša ljubezen.

Razmišljate, da bi to, kar je bilo z ljubeznijo narejeno do naše ljube Gospe, prodali. Sem prepričan, da bi bil to greh, ki bi zahteval veliko pokoro tako za prodajalce, kakor tudi za vse brate province. Trdno upam, da sedaj službujoči (vladajoči) definitorij ne bo grobar naše province.

Spomnim, da salezijanci niso dosti močnejši po številu bratov. Pa vendar oni popravljajo, zidajo novo cerkev, center za mlade v Mariboru, Celju in sedaj: večji kakor naš kolegij, je v dveh letih zrasel dom na Rakovniku za študente. Nam pa je povrnila naša Gospa v elitnem delu mesta njeno hišo, da bi mi v tej hiši naredili nekaj lepega za Boga (sv. mati Terezija).

Prihodnost.

Živim v trdnem upanju, da je Bog z nami. Tudi živim v prepričanju, da se Brezmadežna veseli, kar moji bratje naredijo za njeno slavo. Spomnim Sveto Goro, kako sem vesel 8.000 izvodov Svetogorske Kraljice, prenovljene gostilne, odlično proslavljene 300-letnice kronanja in ne nazadnje lepe liturgije, in še in še. Upam, da bo Dom kmalu služil naši Gospe.

Brezje enako z 2000 Marij, Živi rožni venec itd.. Pa mati usmiljenja v Mariboru, naravnost čudovito. Predolgo bi bilo, da bi romal še v druga naša svetišča.

Naša centralna cerkev in samostan sta bila močni duhovni žarišči, ne samo za Ljubljano, ampak za pol Slovenije. V tem svetišču se je izkazovala čast evharističnemu Jezusu, kot nikjer drugod. In za vse Marijine praznike je bila Ona slavljenja, da so se veselila nebesa in več tisoč ljudi, ki so prihajali v to svetišče. V 60. letih je bilo nedeljnikov do 8.000. Pomnim kako si je igralski krožek želel dvorane, ampak dobili smo samo kostume in še kaj.

Naj se vendar nekdo opogumi in prične z delom. Mogoče bi za začetek naselili revne družine; pa ne zato, da bi služili, ampak da bi se izkopale iz revščine.

Slišal sem, da bi eden od mladih rad študiral mariologijo. Omogočite mu, da ustvari mariološko marijanski center. Center potrebuje predavalnico, razstavi prostor, marijansko knjižnico, dve, tri ali več študijskih sob.

Potem marijanski krožek za otroke. Ne smemo iti mimo evharistije. Ona nas je rešila propada in izgona frančiškanov iz Ljubljane.

Če se hoče, bo kolegij premajhen. Če je to božja volja? O tem ni dvoma, kajti Bog hoče, da se vsi ljudje zveličajo!

p. Pashal Gorjup ofm
V Kamniku, 19. september 2017

Statistika naših hiš in župnij za leto 2016

samostan župnija	prebivalcev	krščenih	nedeljnikov	krsti (vsi)	poroke	pogrebi	obhajila	bolniki		prvoobhajanci	birmanci	katehumeni			kateheza					ministranti
								obhajila	maziljeni			krščeni	birmani	obhajilo	predšolski	osnovna šola	skupin OŠV	mladi	študentje	
Koper	?	?	115	2	0	0	15.300	10	6	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kostanjevica	5.000	3.500	490	19	10	26	28.900	1.420	70	11	25	0	0	0	0	138	8	15	0	10
Sveta Gora	0	0	?	5	8	2	37.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Brezje	?	?	1.300	0	0	0	148.000	?	2.360	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12
Mošnje	2.000	1.700	90	23	10	15	4.500	24	2	12	13	0	0	0	0	76	8	0	0	7
Kamnik	?	?	543	0	0	0	26.000	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14
LJ-Bežigrad	14.000	9.000	551	31	5	45	43.800	1.084	86	18	0	0	0	0	0	138	16	17	11	19
LJ-Center	4.300	2.700	1.828	53	9	34	115.400	780	60	32	44	3	7	7	0	250	18	15	40	35
LJ-Šiška	15.000	8.000	700	23	6	61	38.500	775	56	18	0	0	0	0	12	144	15	5	12	25
LJ-Vič	27.300	20.000	1.532	69	5	103	84.000	2.429	380	65	60	5	11	8	0	510	29	25	15	25
Nova Štifta	9	9	150	0	20	0	11.700	67	3	0	0	0	0	0	0	27	5	0	0	10
Novo mesto	1.000	7.500	1.150	45	11	57	66.500	345	139	36	44	1	4	4	0	337	18	12	10	47
Nazarje	1.600	?	200	10	4	15	20.000	144	30	11	0	0	0	0	0	102	8	7	5	19
Maribor	6.000	?	520	21	5	53	39.000	123	262	3	0	2	6	2	0	38	5	21	15	11
Sveta Trojica	2.250	2.200	350	36	11	14	17.373	173	15	25	36	0	0	0	0	160	11	8	0	27
Adelaide	?	?	78	2	/	6	2.350	76	11	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/	2
Melbourne																				
Sydney	5000	1100	176	4	/	16	13.518	197	98	2	/	/	/	/	/	2	/	/	/	8+1
Lemont	?	?	?	2	1	4	?	?	?	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9
SKUPAJ	78459	54609	9519	339	105	429	695973	7374	3469	231	222	11	28	21	12	1920	141	125	108	270

Statistika

Ker je po krivdi urednika v prejšnji številki Poročil izpadlo statistično poročilo za leto 2016 z naših slovenskih misijonov v Avstraliji, dodajamo poročilo na tem mestu, vsem prizadetim pa se iskreno opravičujemo in jih prosimo za razumevanje.

Statistika naših hiš in župnij za leto 2016

samostan župnija	pevski zbor			FSR	biblična skupina	Karitas	ŽPS		zakonci		Ostale skupine
	otroški	mladinski	odrasli				člani	št. sej	skupine	pari	
Koper	0	0	0	21	16	0	0	0	1	16	Molitvena skupina: 10,; kateheze za odrasle: 45
Kostanjevica	12	10	30	17	0	5	22	10	1	5	starši otrok veroučencev, Binkoštna dvorana
Sveta Gora	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Brezje	16	0	25	120	40	0	0	0	0	0	
Mošnje	0	0	12	0	0	0	15	4	0	0	
Kamnik	0	0	50	12	0	0	0	0	0	0	Verouk za odrasle: 60
LJ-Bežigrad	25	13	18	0	20	6	21	8	3	22	FRANČIŠKOVI OTROCI: 9; SOL ZEMLJE: 5
LJ-Center	30	25	50	15	72	29	45	9	5	40	študentski zbor MPP (90), prenova v Duhu, Biblicum za mlade, Teokafe, Skupina Matej, Šola za: zakon, starše, Zakonci v krizi, skupina za spolno zlorabljen, razporočeni, bivši katehumeni, vera in luč
LJ-Šiška	14	12	22	16	0	15	20	10	5	33	Verouk za odrasle: 26; FRAMA: 12
LJ-Vič	30	35	40	7	10	20	24	6	23	120	Molitveni skupini, Skupina za žalujoče, Liturgično-dramska skupina, Pogovorna skupina, Mlajši izobraženci, otroški orkester, organisti, bralci, svetopisemske urice, delavnice za otroke, šola za starše, ACM, folklorna skupina
Nova Štifta	27	14	18	5	0	0	0	0	0	0	molitvena skupina, predšolski otroški zbor, glasbena delavnica, pritrkovalci, jasličarji, duhovne vaje
Novo mesto	25	28	18	18	20	21	28	10	5	30	Karitas: molitvena, ročna dela in klepet ob kavici; Prenova v Duhu, FLM – Frančiškanska Lenartova mladina, Družine, ki molijo za duhovne poklice – molitveni križ, Vera in luč, Dramska skupina, SBP – Slomškovo bralno priznanje, Katehumeni, Mladi kristjani – bivši katehumeni.
Nazarje	20	0	30	17	0	29	29	6	1	8	Večeri za rast: 10; FO: 12
Maribor	11	0	20	24	14	9	26	12	4	27	Verouk za odrasle: 9; skavti: 17; Vokalna skupina Mater misericordiae: 5; Mešani zbor Laudamus: 26
Sveta Trojica	25	0	32	15	6	5	30	10	0	0	Frančiškovi otroci in mladina: 10
Adelaide	/	/	10	/	/	/	/	/	/	/	
Melbourne											Društvo sv. Eme, molitvena skupina, Slomškova šola, revija Misli
Sydney	/	7	15	4	/	/	10	3	/	/	CPZ Canberra: 12, CPZ Wollongong: 7, Molitvena skupina, Delovna skupina za prireditve
Lemont	0	0	20	0	0	0	8	1	0	0	krasilke: 14; delilci obhajila: 6; bralci: 12
SKUPAJ	235	137	385	287	198	139	268	86	48	301	

Dan province

Vsredo, 31. maja, smo na Brezjah v zelo lepem številu obhajali dan province. Medse smo povabili tudi ljubljanskega nadškofa metropolita, našega p. Staneta.

Naše bratsko srečanje smo pričeli z molitvijo »jubilnega itinerarija,« ki so ga Brezjani pripravili ob 110-letnici kronanja milostne podobe Marije Pomagaj.

Z molitvijo in petjem smo pričeli pri križu v parku miru, nadaljevali pri kipu Svete družine, kipu svetega Janeza Pavla II., kapelici svetega Frančiška Asiškega, svetih vratih, relikvijariju svetega Janeza Pavla II. ter zaključili pri milostni podobi Marije Pomagaj. Po molitvi sta nam spregovorila nadškof Stane in provincialni minister p. Marjan Čuden.

P. Stane je v nagovoru poudaril, "da je naš Bog Bog vsakdanjega življenja in ne Bog čudežev. Zato prosimo, da nam Marija pomaga odkrivati Božjo bližino. Bog svojega ljudstva ne zapusti, tako kot tudi dobri pastirji ne zapustijo svojega ljudstva. Odkrivati moramo, kako živijo ljudje, kje so. Zelo malo predstave imamo o resničnih stiskah ljudi. Prava molitev je molitev za ljudi, pred Bogom, ko zastavimo samega sebe. Ljudi moramo videti v njihovo stisko, njihovo nemoč. Začutiti moramo ljudi, moramo jim biti blizu, govoriti jim moramo besede evangelija. Ena od stvari, ki je zelo pomembna, je pripeljati Marijo domov. Tako kot so leta 1947 pripeljali Marijo Pomagaj nazaj na Brezje. In tako kot je učenec Marijo pripeljal domov, kot mu je naročil Jezus na križu. Marija mora z

mano dobiti sina, ki bo z njo zvesto hodil. Samo z zvesto hojo je Marija lahko postala Mati Božja. Treba je prinašati veselje ljudem, zato bodimo veseli bratje.”

P. Marjan pa nas je spomnil na naše jubilate in na toliko različnih razlogov, ki jih imamo, da med seboj po Frančiškovem zgledu še naprej ohranjamo upanje in veselje.

Zvočna posnetka obeh nagovorov sta dostopna preko brezjanske spletne strani (<http://www.marija.si/novice/2017-5-31/946/>).

Brezjanskemu gvardijanu p. Robertu in ostalim

tamkajšnjim bratom smo hvaležni za topel sprejem, lepo pripravljeno bogoslužje in na koncu tudi za bratsko pogostitev, kjer smo se tudi telesno okrepili in sproščeno poklepetali. Po dolgih letih je bil z nami p. Bernardih Sušnik. Vrnil se je iz Lemonta, kjer je z ostalimi našimi brati vršil dragocen apostolat med našimi izseljenci. Upamo, da se počuti med nami dobrodošlega. Naj bo njegovo bivanje v domovini in v šišenskem bratstvu ter župnijskem občestvu zares blagoslovljeno.

Vzporedno z jedačo in pijačo je potekalo tudi fotografiranje bratov za »frančiškansko osebno izkaznico« oz. celebret. Vsakdo je dobil v dar tudi knjižico »Oznajujete,« ki jo je izdala kongregacija za ustanove posvečenega življenja in družbe apostolskega življenja.

Na koncu pa naj bo v imenu vseh bratov naše province iskrena zahvala našemu provincialu p. Marjanu, ki nas s tako gorečnostjo in potrpežljivostjo spodbuja k ohranjanju naš bratske povezanosti.

2. forum o pastoralni poklicanosti

Vsredo, 14. junija 2017, smo se na pobudo provinciala p. Marjana in animatorja dela za poklice p. Janeza zbrali v dvorani Antonovega doma na Viču vsi, ki čutimo veliko osebno odgovornost, da na področju pastoralne poklicanosti prispevamo svoj delež.

Po uvodni molitvi, ki je bila pripravljena na osnovi molitev, ki so jih za nove duhovne poklice pripravile posamezne družine med duhovnimi vajami. Provincial je izhajal iz izkušnje, ki jo je dobil z letošnjo vizitacijo bratov, s katerimi se je pogovarjal tudi o njihovem pogledu in delu za duhovne poklice. Tukaj smo si bratje lahko zelo različni. Pomembna pa je osebna zavzetost, ki odraža tudi našo vero v »Gospodarja žetve.« Poleg zveste in tihe molitve, žrtev, stalnega prizadevanja za osbno svetost in dosledno življenje po zaobljubah in našem Vodilu, je seveda pomembna tudi naša stalna zavzetost na pastoralnem področju, kjer je potrebno z vso iznajdljivostjo in smelostjo iskati novih poti, kako bi približali lepoto evangelija in Frančiškove karizme družinam in mladim. Provincial si želi, da bi vsakdo po svojih močeh in presoji kazal to zavzetost za nove duhovne poklice. Pomembno je seveda tudi naše povezovanje in sodelovanje, ki bo oznanjevalno učinkovito, v kolikor bo izhajalo iz naše predhodne bratske povezanosti in življenja z vstalim Gospodom.

V nadaljevanju sta p. provincial in p. Janez predstavila nekaj konkretnih pobud in projektov in nas povabila k skupnemu sodelovanju. Pripravila sta tudi »promocijski material,« s katerim lahko olepšamo naše pastoralne prostore, in pripomočke, ki jih lahko uporabljamo pri naših katehezah.

Ob vsem tem je stekel tudi pogovor, v katerem smo izmenjali svoje dosedanje izkušnje, poglede, načrte in pričakovanja.

Na koncu so nam viški bratje tako kot vedno postregli z odličnim kosilom, kar je med nas prineslo še dodaten zalogaj veselja in hvaležnosti, da smemo živeti kot bratje.

Naj nam bodo v navdih molitve zakoncev za nove duhovne poklice, ki jih je zbral p. provincial:

NAJ TVOJ KLIC OBRODI SADOVE

Gospod,
ti edini vidiš moje srce
in veš, da je lačno tvoje besede.
Prosim in molim te,
da tvoj klic obrodi sadove.
Naj po teh,
ki se bodo odzvali na tvoj klic,
še naprej napajam svojo dušo z živo vodo.

MOLITEV NA LA VERNI

Na kraju,
kjer je Kristus sv. Frančišku vtisnil rane,
te prosim, dobri Bog,
za vse tiste,
ki so odgovorili na tvoj klic.
Naj v duhovnikih in redovnikih vidimo prijatelje,
zanje molimo,
o njih dobro mislimo in govorimo,
se zanje darujemo.
Bodi jim v oporo,
ko jim ugaša navdušenje nad nami,
ki živimo vse bolj posvetno in pozabljamo nate.

DUHOVNIK JE MOJ BRAT

Dobri Bog,
zahvaljujem se ti za duhovnike,
saj bi bila brez njih moja duša osiromašena.

Ne vem kje bi danes blodila,
če me ne bi vodili dobri duhovniki.
Hvala ti,
da preko njih ponavzučuješ čudež zadnje večerje.
Prosim te za duhovnike,
ki nam bodo znali govoriti o veri na preprost način.
Za duhovnika si želim, da je moj brat.

DUHOVNIKI SO LUČ

Ljudje smo zaslepljeni in izgubljeni.
Pogosto življenje za nas nima pravega smisla.
Življenjske odločitve sprejemamo nepremišljeno,
ko umiramo, nas je groza,
ko trpimo, nimamo odrešenja.
Okrog nas je tema.
Duhovniki so luč,
ki je za nas vedno prižgana.
Gospod, prosimo te,
naj ta luč nikoli ne ugasne.
Daj, da bo še več pogumnih ljudi,
ki bodo kot duhovniki svoje življenje darovali drugim.
Naj se ti veliko dobrih fantov
preda z vsem srcem.

DUHOVNIK JE BOŽJE PREOBLIJE

Duhovnik je Božje preoblike,
je nedelja v stvarjenju,
je zemeljska izkušnja Božjega naročja
v katerega bom sprejeta v nebesih.
Dobri Bog,
prosim te za duhovnike.
Naj med njimi ne bo osamljenih,
naj ima Cerkev posluh za njihove človeške stiske.
Naj nikdar ne izgubijo vere vate,
v tvojo navzočnost in moč.
Naj bodo sproščeni, veseli in človeški.
Naj jih verniki sprejemamo
in jim podarimo
vsaj malo prijateljstva.

ZAHVALA ZA DUHOVNIKE

Dobri Bog,
zahvaljujem se ti za duhovnika,
ki me je krstil in poročil.
Zahvaljujem se ti za duhovnike,
ki me spovedujejo in obhajajo.
Zahvaljujem se ti za duhovnike,
ki mi svetujejo in pomagajo v težavah.
Zahvaljujem se ti,
da mi posvečajo čas,
me navdihujejo in krepijo mojo vero.
Prosim te za nove duhovnike,
naj bodo ljudje širine in svetosti.

PRISTNOST IN PREPOSTOST

Gospod,
prosim te,
naj bodo duhovniki človeški,
preprosti in pristni.
Nauke krščanstva
naj podajajo v razumljivem jeziku.
Zahvaljujem se jim
za čas in energijo,
ki nam jo darujejo.
Mi smo pogosto preutrujeni in prezaposleni,
da bi kaj naredili za svojo duhovnost.
Hvala za duhovnike in redovnike,
ki molijo za nas.
Tako smo kljub našemu norenju deležni
božjega blagoslova.

POSLANSTVO DUHOVNIKA

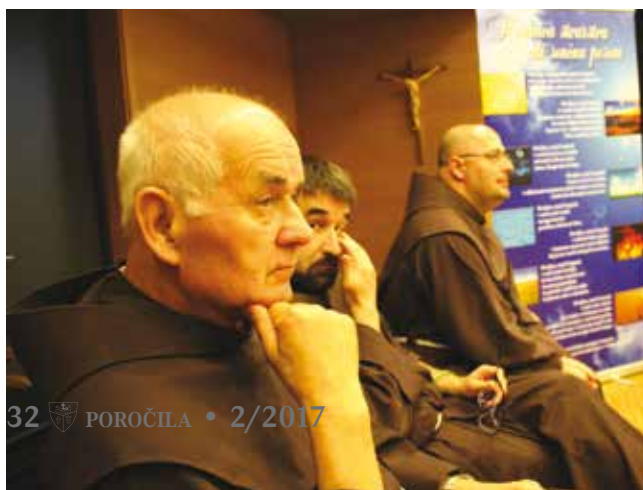
Prosim Boga,
da ne bi s tega sveta izginila vera.
Še posebej prosim za mlade,
da bi ostali zvesti duhovnim vrednotam.
Prosim za čim več dobrih duhovnikov,
takih, ki bodo znali biti človeški,
stvarni, iskreni, sočutni in ranljivi.
Z ranljivostjo bodo pokazali, da so vzeti izmed nas.
Naj dobro izpolnijo svoje poslanstvo,
ki je v prinašanju vere, upanja in ljubezni ljudem.

SOČUTNI DUHOVNIK

Bog,
prosim te,
da bi se več mladih odločilo
za duhovniški poklic.
Predvsem naj bodo to ljudje,
ki znajo prisluhniti
in se odzvati na stiske, ki nas doletijo.
Naj bodo močni, pokončni in srčni!
Gospod,
pokaži duhovnikom poti,
ki vodijo do naših src.

DRAGI DUHOVNIK,

ti si vez med menoj in Bogom,
ti mi razložiš božjo besedo, da jo razumem,
ti si tisti, ki moliš zame, za mojo družino, za naše ob-
čestvo,
ti nas priporočaš Najvišjemu.
Velikokrat se za nas žrtvuješ.

Hvala ti!

Bog,
daj, da bodo izbrani slišali tvoj glas
in naj ne spregledajo znamenj,
preko katerih jih kličeš v svojo službo.
Utrdi jih v njihovem poklicu,
da bodo dobri vodniki.

Bog,
prosim te za dobre redovnice in duhovnike,
saj jih resnično potrebujemo!

DOBRI PASTIRJI

Gospod,
hvala za duhovnike,
ki skrbijo za naše duhovno življenje.
Zahvaljujem se ti,
da so me ves čas spremljali dobri duhovniki,
ki pa jim žal v mlajših letih nisem znal prisluhniti.
Gospod, hvala za dobre pastirje!
Gospod, prosim te,
daj mladim poleg klica v duhovništvo
še poguma, da si bodo upali na tvoj klic odgovoriti!

BODITE NAŠI VARUHI!

Gospod,
prosim te, pošlji svojega Svetega Duha nad tiste,
ki bodo začutili klic,
naj se pridružijo tvojim prijateljem duhovnikom.
Naj z veseljem služijo Cerkvi
in vestno izpolnjujejo tvojo voljo.
Brez dobrih pastirjev smo razpršena čreda.
Duhovniki, zbirajte nas, bodite naši varuhi!
Ali se zavedate, kako zelo ste dragoceni?

VESEL DUHOVNIK

Duhovnik mi pomaga najti pravo pot do Boga.
V njem moram najprej videti dober zgled,
predvsem pa močno vero in dobroto.
Za napredek mojega duhovnega življenja,
ni dober duhovnik samo koristen,
ampak nenadomestljiv.
Rada imam duhovnike,
ki znajo služiti in živijo svoje duhovništvo na vesel način.
Gospod, za take duhovnike prosim!

PRAVA SMER

V današnji naglici,
ob prejetanju nasprotujočih si nasvetov,
pogostem doživljanju težkih trenutkov,
ko ne veš kaj je prav,
ko dobiš občutek, da nisi nič vreden,
ko šteje le materialne uspeh,
je lahko duhovnik tisti,
ki ti da pravi nasvet,
ki potrdi, da ljubezen in sočutje še vedno štejeta.
Potrebujemo duhovnike za oznanjevanje vere,
sicer bomo popolnoma izgubili pravo smer.
Prosim za nove duhovnike,
za take,
ki si bodo resnično želeli oznanjati Kristusa!

Frančiškansko romanje na Brezje v priprošnjo za nove duhovne poklice

Vnedeljo, 3. septembra 2017, smo na pobudo našega provinciala p. Marjana iz naših hiš in župnij poromali k Mariji Pomagaj na Brezje. Iz našega srca se je izvil »krik« prošnjé za nove duhovne poklice.

Ob 15. uri smo imeli pred izpostavljenim Najsvetejšim molitveno uro. Globoke misli iz molitvenih besedil in ubrano petje so naša srca vžigala z vero in zaupanjem, da je Gospod med nami. »Ne boj se, mala čreda!« Sledila je slovesna romarska sveta maše, ki jo je vodil p. provincial. V nagovoru je osmisli našo občestveno molitev za nove duhovne poklice in nam tako vlil novega zagona.

Veseli smo bili vzdušja, ki se lahko porodi samo ob Materi, ki zbira ob sebi svoje otroke in da vsakemu od njih vedeti, da ga ima neskončno rada. Ob Mariji Pomagaj smo našli mir, saj ona moli skupaj z nami in za nas, verjamem pa da največkrat tudi namesto nas. Izredno lepo je, ko smo v molitvi z vernim ljudstvom neposredno združeni tudi duhovniki, redovniki in redovnice. Hvala brezjanskim bratom, ki so svoje sobrate tako lepo sprejeli in na koncu tudi pogostili.

Srebrna maša br. Mirana Špeliča

Vnedeljo, 9. julija 2017, ko je bežigrajska župnija sv. bratov Cirila in Metoda praznovala farno žegnanje, smo z zahvalno sveto mašo ob 10. uri proslavili 25-letnico mašništva našega br. Mirana. Poleg bežigrajskih župljanov smo se dogodka veselili njegovi sobratje, člani molitvene skupine Jezusovega in Marijinega srca, ki jo je dolga leta spremljal kot njen duhovni asistent v Centru, mnogi sorodniki, prijatelji in sodelavci. Vsi, ki poznamo br. Mirana, vemo za njegove raznovrstne darove. Na različnih področjih jih skuša kot »dobri oskrbnik mnogotere Božje milosti« uresničevati in deliti med ljudi, ki so mu zaupani. To je prišlo do izraza tudi pri srebrnomašnem slavlju. Bilo je preprosto in pristrčno. Cerkev je bila napolnjena s pisano družbo Božjih otrok. V uvodnem pozdravu je bežigrajski župnik p. Andraž še posebej pozdravil Miranova starša, ki sta se udeležila slovnosti navkljub mnogim zdravstvenim težavam, s katerimi je starost obtežila njuno življenje. Vsi smo bili veseli njune navzočnosti. Srebrnomašnik ima to milost, da je bil njegov novomašni pridigar p. Marko tudi tokratni pridigar, ki je s svojo ognjevitó besedo ogreval naša srca za pogum in zaupanje Božji previdnosti.

Srebrnomašnik je kot znak hvaležnosti s strani župljanov prejel v dar ročnoizdelano ikono svojega krstnega in redovnega zavetnika sv. Ireneja Lyonskega. Skozi vseh petindvajset let mašništva spremlja in navdihuje br. Mirana njegovo novomašno geslo, ki je misel sv. Ireneja: »V pogovoru z Bogom je vedno nekaj novega.« Na koncu svete maše pa slavljencev po zahvalni pesmi blagoslovil dve preurejeni spovednici.

Mašno slavlje so s svojim lepim sodelovanjem povzdignili bežigrajski ministranti in pevci.

Po sveti maši je bilo v župnijskem parku vse pripravljeno za okrepčilo in prijateljsko druženje ob zanimivem spremljevalnem programu. Veselja ni manjkalo. Pa tudi sonca ne.

Biserna maša p. Andreja Vovka

Slovesnost biserne maše našega p. Andreja bo v nedeljo, 8. oktobra 2017, ob 11. uri pri sv. Ani v Kopru. Biseromašni pridigar bo Andrejev nekdanji veroučenec na Viču zdaj pa naš provincialni minister p. Marjan.

P. Andrej Vovk je bil posvečen v mašnika 4. oktobra 1957, na praznik sv. Frančiška Asiškega, v naši cerkvi Marijinega oznanjenja v Ljubljani. Novo mašo pa je pel 6. oktobra 1957 na domači Veliki Dolini.

Kdor more, je vabljen udležiti se biseromašnega slavlja!

Diamantna maša p. Valerijan Jenka

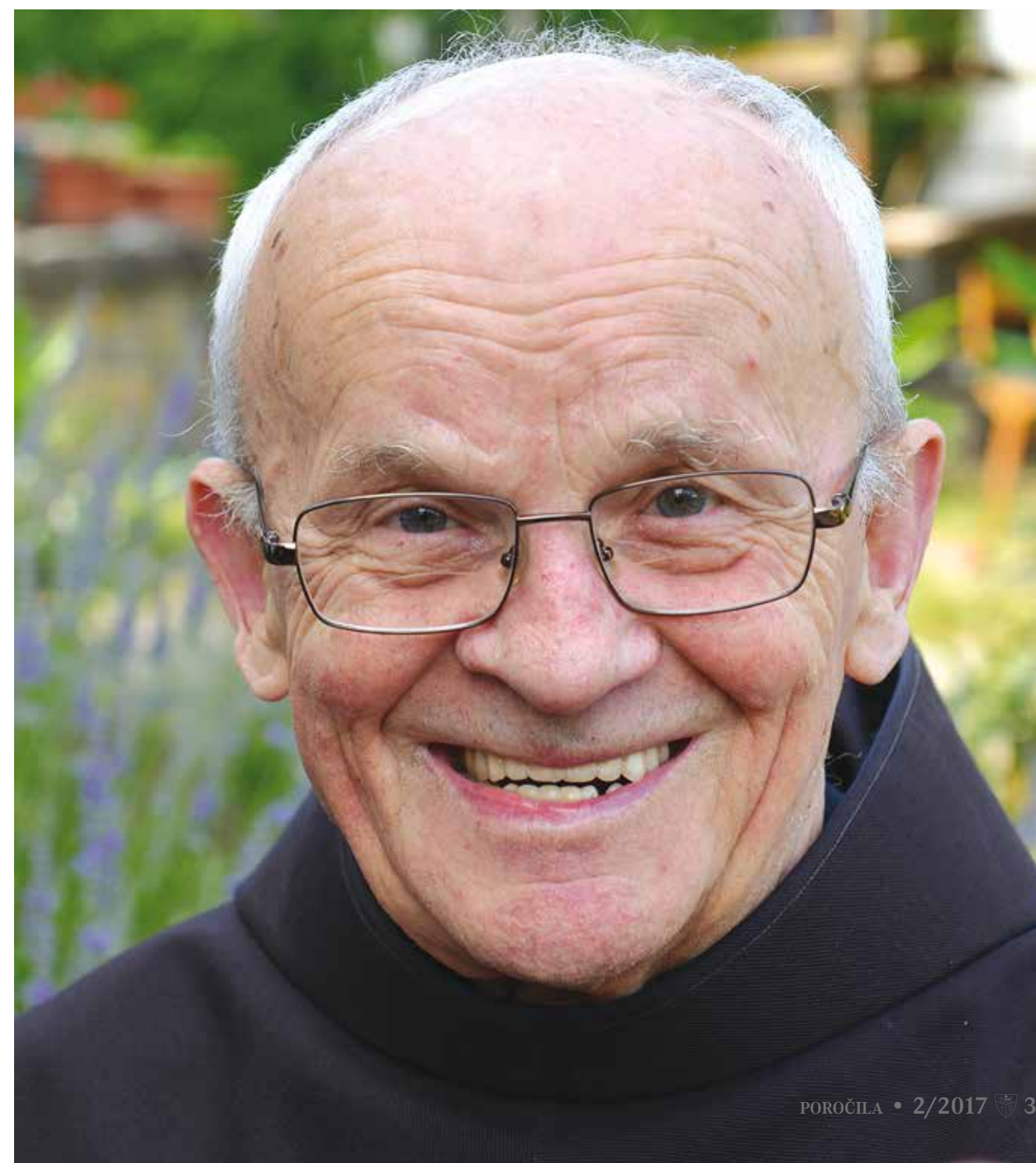
V nedeljo, 16. jilija 2017, je bilo slovesno v cerkvi sv. Frančiška v Šiški. Ob 10. uro je bila slovesnost 65-letnice mašništva našega dragega p. Valerijana. P. Valerijan je bil posvečen v mašnika 18. maja 1952 v Chicagu v ZDA. Prav na obletnico tega datuma je letos maševal za svoje ožje sorodnike v cerkvi na Rožniku. Ob tem so se spomnili njegove nove maše, ki jo je pred petinšestdesetimi leti obhajal v daljnji tujini. Ker se je tedaj domači niso mogli udeležiti, so tisto nedeljo poromali k sveti maši k Devici Mariji na Rožnik. Ta spomin je bil zelo ganljiv. Ker mnogi avstralski Slovenci, med katerimi je p. Valerijan preživel kar enainpetdeset let, radi obiščejo svojo domovino Slovenijo v poletnih mesecih, smo se s p. Ciriлом odločili za ta poletni termin praznovanja zunanje slovesnosti diamantne maše.

Sveto mašo je vodil p. Ciril Božič, ki je meddrugim provincialov delegat za brate v Avstraliji, ob njem pa sta bila seveda naš slavljenec p. Valerijan in šišenski gvardijan p. Silvin. Somaševalo je še lepo število naših

patrov in Valerijanovih prijateljev. Izredno živahno je bilo ljudsko petje, ki ga je dodatno podkrepil še župnijski pevski zbor. Lepo je bilo videti tudi obraze sester FBS, ki so nekdanj sodelovale pri izseljenški pastoralni v Avstraliji. P. Ciril je kot diamantnomašni pridigar slikovito povzel Valerijanovo duhovniško pot in njegov dolgoletni apostolat med avstralskimi Slovenci. Pripovedovanje je mestoma nekoliko začel s kakšno zanimivo anekdoto. Pri maši so lepo sodelovali Valerijanovi ožji sorodniki in vidnejši zastopniki avstralskih Slovencev. Čestitkam kar ni bilo konca.

Po sveti maši je bilo pripravljeno pred cerkvijo prijetno druženje ob pecivu in pijači za vse, ki so se udeležili diamantnomašnega slavlja. Za sorodnike in duhovnike pa je bilo kasneje še slavnostno kosilo v Frančiškovi dvorani.

P. Valerijan je še vedno nosi v srcu veselje ob spominu na ta dan, predvsem pa hvaležnost do vseh, ki se ga spomnijo in mu izkažejo kako pozornost.

Pomlad v klerikatu dogajanja ni bistveno spremenila. Redni tek samostanskih in študijskih obveznosti, molitev, delo in bratsko življenje; vse to sestavlja tudi to pomlad naš vsakdan. Postulant Rok, br. Jan Dominik z začasnimi zaobljubami ter začasno zaobljubljeni brat iz zagrebške province fra Mario smo tako preživljali obdobje, v katerem ni manjkalo veselja, navdušenja, molitve, a tudi preizkušenj, ki so del našega vsakdana in so namenjene za zorenje in kaljenje.

Poseben dogodek je bila 25. obletnica študentskega zbora Mladost Pesem Prijateljstvo, ki smo jo obeležili s koncertom ter izidom novega CD-ja in spominkega zbornika, kar nas je povežalo z vsemi častitljivimi predhodniki v tej brazdi Gospodovega vinograda.

Še bolj pomemben dogodek, drugačne vrste, pa je bil srečanje vseh bratov v vzgoji naše konference z generalnim ministrom fr. Michaelom Perryjem in celotnim generalnim definitorijem, ki se je odvil v Zagrebu, v petek 16. junija 2017.

Generalni minister nas je navdušil s svojo ponižno in globoko bratsko držo, ko je najprej močno poudaril, da smo tudi mlajši bratje vzgojitelji starejših in da se tudi on uči od mladih. Nato je sledil dolg spontan pogovor, kjer je odgovarjal na naključna vprašanja. Spodbudil nas je k poglobitvi naše redovne karizme manjših bratov, da bi bili tako nagovarjajoči za sodobni svet. Srečanje nas je utrdilo tudi v povezanosti z vrstniki znotraj konference, kjer je spletenih mnogo prijateljskih vezi, kar je v našem slovenskem kontekstu zaradi številčne podhranjenosti včasih kar težko.

Večer smo sklenili s slovesno sveto mašo na Kapitolu, ki jo je vodil naš ljubljanski nadškof p. Stane, ki je s kleno besedo nagovoril vse zbrane. Posebno doživetje pa je bilo še večerno druženje ob petkovi večerji, ki sta ga začinila generalni minister in banjaluški pomožni škof, p. Marko Semren, s pesmijo in razigranostjo.

Kot po navadi se vsem bratom priporočamo v molitev in dobrohotno spremljanje!

bratje v klerikatu

Odhod postulanta Roka Gregorčiča

Postulant Rok Gregorčič se je med osebnim razmislekom, ali naj napiše prošnjo za sprejem v noviciat, dokončno odločil, da se poslovil od frančiškanov in išče pot svoje poklicnosti drugod. Poslovil se je v ponedeljek, 3. julija 2017, pri bratskem kosilu v centrskem samostanu. Hvaležni smo mu za

vse, s čimer je v tem letu bivanja med nami obogatil naše bratsvo. S svojim vestnim delom in pokončnim značajem je bil vsem nam v spodbudo. Iz srca mu želimo Božjega Navdiha pri nadaljnjem iskanju tistega »Bisera«, za katerega bo pripravljen zastaviti vse svoje življenje.

Počitniško popotovanje

Od 5. do 8. julija 2017 (od srede do sobote) smo se br. Jan Dominik, fra Mario in magister p. Ambrož odpravili na skupne poletne počitnice. Najprej smo obiskali Marijev zagrebški klerikat. Eden od klerikov nam je izredno lepo razkazal središče Zagreba. Obiskali pa smo tudi Gospo Lurdsko, cerkev, ki jo je zasnoval naš mojster Jožef Plečnik, in frančiškanski samostan splitske province presvetega Odrešenika. Tej hiši pripada naš p. Marko Prpa.

Nato pa smo po kosilu odrinili proti Marijevemu domačemu kraju Djakovo. Toplo smo bili sprejeti s strani domačih, pa tudi župljanov. Naslednji dan smo si ogledali Strossmayerjevo stolnico, kripto s škofovskimi grobovi, škofski dvorec s kurijo in bogoslovje, samostan sester sv. Križa (pri nas so v Mali Loki). Medtem ko bi lahko grdo rekli, da te sestre pri nas izumirajo, so pa na Hrvaškem najštevilnejše med ženskimi redovnimi skupnostmi. V Djakovu imajo vrtec (po vzgojni metodi Montessori) in dnevni center za ostarele. Po kosilu je sledil ogled znamenite kobilarne, kjer kupujejo konje tudi dvorjani angleške kraljice. Ustavili smo se še na domačiji Marijevih starih staršev.

Naslednji dan smo nadaljevali pot po Slavoniji. Sama ravnina. Žito, sončnice in travniki. Naselja pa razpotežena ob cesti tako kot v našem prekmurju. Kljub vročini smo uživali v naravnem rezervatu Kopački rit. To je mokrišče, ki je bogato predvsem z raznovrstnimi pticami. S čolnom smo se peljali po reki. Zaradi vročine smo bili obvarovani pred komarji. Ogledali smo si še Osijek s konkatedralo in frančiškanskim samostanom. Škofija se namreč imenuje djakovsko-osiješka. V konkatedrali je pretresljivo in zgovorno hkrati gledati fresko Vstalega, ki se dviga iz gorbam, vojaki pa ležijo po tleh. Vsa freska je ostala prestreljena iz časa hrvaške domovinske vojne.

Pot smo nadaljevali do Vukovarja, kjer smo preспали pri naših fratrih. Pater, ki se je po dolгих letih vrnil domov iz izseljenške pastorele med avstralskimi Hrvati v Sydneyu, je po rodu iz Vukovarja. Svojo starost preživlja torej v domačem mestu. On nam je pripovedoval o tragični usodi Vukovarja, razkazal nam je cerkev, ki je sicer popolnoma obnovljena, a so name-noma pustili določene v vojni poškodovane segmente neobnovljene v spomin in opomin. Cerkev je po

dolžini tretja na Hrvaškem, za zagrebško in djakovsko stolnico. V kripti, kjer so bili med vojno barbarsko oskrunjeni grobovi dobrotnikov samostana in cerkve, smo si ogledali tudi spominski oz. predstavitveni film. Samostan ima tudi lepo urejeno knjižnico z dragocnimi starimi knjigami.

Iz Vukovarja smo se peljali proti Iloku. Tam smo se ustavili v cerkvi sv. Janeza Kapistrana. Samostan, ki je bil v najslabšem stanju med samostani zagrebške province, je bil ravno v fazi temeljite prenove. V njem je ostal samo gvardijan, ki nas je lepo sprejel in pogostil ter nam pripovedoval o zgodovini kraja in navzočnosti tamkajšnjih fratrov.

Nato smo prečkali hrvaško-srbsko mejo in se odpeljali do Novega Sada. Ogledali smo si mesto, kjer je bilo ogromno mladih iz vse Evrope. Na grajskem griču je ravno v tistem času potekal menda največji že tradicionalni glasbeni dogodek v srednji Evropi z imenom »Exit.« Mi pa smo se peljali dalje proti Fruški gori, kjer smo obiskali dva pravoslavna samostana. Fruška gora je polna vikendic in vinogradov, kjer si premožni ljudje privoščijo oddih. Na cesti, ki je bolj primerna za vožnjo z volovsko vprego, smo srečevali luksuzne avtomobile s srbsko registracijo. Človek se seveda vpraša, od kod jim denar. A bodimo raje tihi. Izredno zanimivo je bilo videti, uporabo slogovnih značilnosti zahodnega kulturnega sveta (npr. baroka) v pravoslavnih cerkvah in samostanih. Nekako nam ne gre skupaj.

Polni vtisov smo se vračali proti domu. Na meji nismo imeli težav, čeprav smo kar dolgo čakali. Polno nemških, avstrijskih in švicarskih registracij. Seveda »gastarbajterji.« V poznih večernih urah smo se ustavili še v Zagrebu na Kaptolu, kjer sva odločila fra Maria. Midva pa sva se nato komaj prebila skozi vse enosmerne ulice in obvoze zaradi del na cesti ven iz Zagreba. Hvala Bogu sva ob vsej noriji, ki je v zadnjem času prisotna po naših cestah, živa in zdrava prišla domov v najlepše mesto na svetu.

Slovesne zaobljube fra Maria Zrakića v Zagrebu

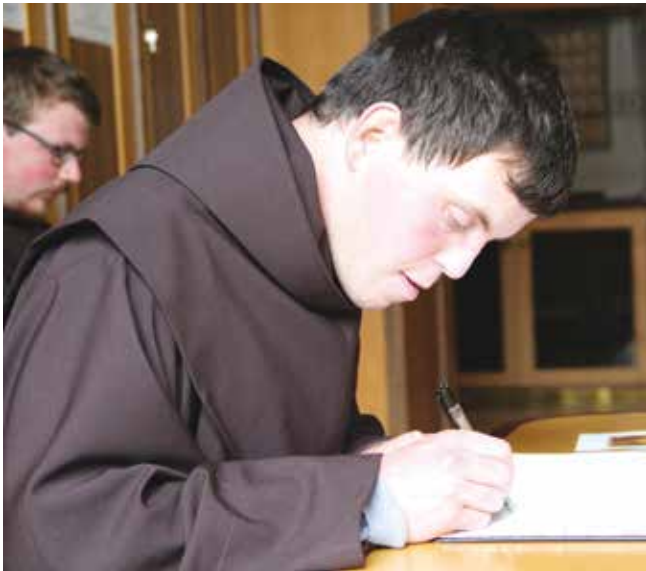

Od 14. septembra je v klerikatu bival fra Mario Zrakić, ki ga je zagrebska provinca sv. Cirila in Metoda poslala na Akademijo za glasbo v Ljubljani študirat sakralno glasbo z namenom, da bo po končanem petletnem študiju meddrugim urejal glasbeni arhiv zagrebske province.

Fra Mario je v soboto, 2. septembra 2017, v župnijski cerkvi na Sigetu v Zagrebu izrekel skupaj s štirimi brati svoje province slovesne zaobljube. Priprave na zaobljube so imeli skupne hrvaški, bosanski in hercegovski bratje od 31. julija do 26. avgusta po samostanih v Sarajevu, Rami in Visokem. Na slovesnost zaobljub v Zagrebu smo bili povabljeni s strani fra Maria in

njegovega provinciala fra Ilije Vrdoljaka tudi slovenski frančiškani. Slavja smo se udeležili provincial p. Marjan, magister p. Ambrož, so-klerik br. Jan Dominik in p. Jan s skupino centrskih ministrantov. Zastopan je bil tudi zbor MPP, ki prepeva pri srednjih študentskih mašah v Centru, saj je predvideno, da bo v akademskem letu 2017/18 njegov duhovni asistent prav fra Mario.

Bili smo zelo toplo sprejeti. Veseli so bili naše podpore in pozornosti. Slavju v cerkvi je sledilo slovesno kosilo v gostišču, kjer je bila priložnost za prijateljski klepet in dogovarjanje o nadaljnjem čezmejnem sodelovanju.

Obnovitev začasnih zaobljub

Na praznik Marijinega rojstva, 8. septembra 2017, sta br. Damjan Kern in br. Jan Dominik Bogataj v kapeli Marije Pomagaj na Brezjah za eno leto obnovila svoječasne zaobljube. Njune zaobljube je sprejel provincialni minister p. Marjan Čuden. Priči sta bila gvardijan in rektor p. Robert Bahčič ter magister p. Ambrož Mušič.

Hvaležni smo našemu p. Polikarpu, ki je brata z začasnimi zaobljubami z njemu lastno gorečnostjo in vero duhovno pripravil na ta dogodek. Ravno tako gre

zahvala p. provincialu, ki je v kratkem obredu obnove začasnih zaobljub med nagovorom zelo ganljivo izpostavil milino Marijinega objema in nasmeha, ki jo izraža milostna podoba in se skrivnostno realizira na nadvse osebni način pri dejanju zaobljub, ko svoje življenje izročimo in posvetimo Bogu.

Naj oba brata z začasnimi zaobljubami na priprošnjo našega očeta Frančiška spremlja milost Božjega blagoslova in Marijinega varstva.

Br. Jan Dominik Bogataj na nadaljevanju rednega teološkega študija v Jeruzalemu

Vsoboto, 16. septembra, zjutraj je naš br. Jan Dominik Bogataj odpotoval v Jeruzalem, kjer bo nadaljeval redni teološki študij. Vključen bo v mednarodno skupnost frančiškanskih bogoslovcev v centralnem samostanu presvetega Odrešenika (Convento San Salvatore) v Jeruzalemu. (Med različnimi možnimi izbirami mednarodnih skupnosti so to skupnost z vidika začetne formacije priporočili na generalni kuriji.)

Ko je br. Jan Dominik prišel v Sveto deželo, je takoj pričel z duhovnimi vajmi, ki jih tamkajšnji bogoslovci skupaj opravljajo na gori Tabor. Prvi obisk domovine naj bi bil za božično-novoletne praznike. Dotedaj bomo na vezi preko e-medijev. Želimo mu Božjega blagoslova in varstva ter se mu priporočamo v molitveni spomin na svetih krajih našega odrešenja.

Romanje z družinami po Frančiškvih krajih

Od 13. do 16. julija 2017 (od četrтка do nedelje) je bilo romanje družin v Assisi na La Verno. Romanje sta pripravila in vodila provincial p. Marjan Čuden in animator za poklice p. Janez Papa. Romanja se je udeležilo kar dvanajst družin, to je skupaj osemindeset romarjev. V Assisiju in na La Verni so se ustavili ob posameznih postajah Frančiškovega življenja. V globini srca so prisluhnili zgodbam, ki jih še danes neustavljivo pripovedujejo kamni srednjeveških zgradb, ki jih preigrava stvarstvo v svoji lepoti in neposrednosti, ki jih zareže presenetljiva ostrina Božje besede, Frančiškove kratke in preproste besede, ki kličejo k spreobrnjenju in pokori. Te zgodbe so navdihovale romarsko razpoloženje, molitev in prepevanje, večerne pogovore in lahko verjamemo, da bodo navdihovale še marsikaj drugega, kar bo sledilo v vsakdanjem življenju.

Namen romanja je bil predvsem približati lepoto Frančiškove dediščine oz. karizme skozi avtentično izkušnjo romanja po krajih izvira, kjer je svežina in jasnost Frančiškovega duha. Naj bi tudi ta izkušnja pomagala prebujati željo in prošnjo po novih duhovnih poklicih, ki bodo Frančiškovega duha živeli in ohranjali še naprej sredi naše domovine.

Vsaka družina je sama poskrbela za prevoz. V tem pogledu so bili svobodni. Nekateri so si tako privoščili nekoliko podaljšane počitnice in obiskali še kakšno italijansko znamenitost na poti v Assisi ali pa potem na poti nazaj domov. Lahko računamo, da bodo tovrstna romanja glede na lep odziv postala tradicionalna.

Ministrantski duhovno-počitniški tabor v Nazarjah

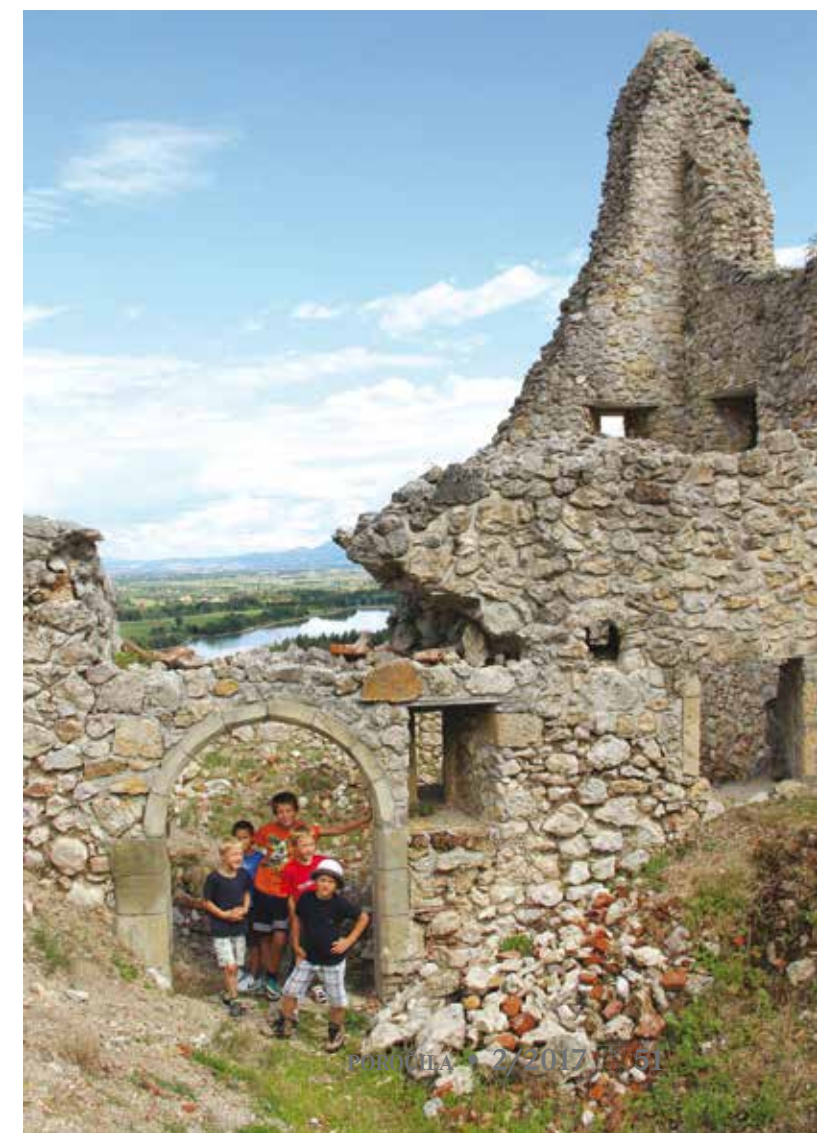
Od 24. do 27. julija 2017 (od ponedeljka do četrтка) je v našem samostanu v Nazarjah potekal poletni ministrantski duhovno-počitniški tabor, ki sta ga organizirala frančiškanska mladinska pastoral in svet za poklice. Program pa so izpeljali p. Janez Papa, p. Andrej Pollak, p. Tomaž Pinter in p. Ambrož Mušič. Udeleženci so bili ministrantje iz Nove Gorice – Kapele, z Viča in iz Centra.

Ker je bilo vreme v tistem času precej deževno in zemlja razmočena, žal nismo mogli prenočevati na prostem pod milim nebom. Vzdušje je bilo fantovsko živahno. Ker so bili ministrantje različnih starosti, je skupno sobivanje za nekatere izmed njih tudi lepa priložnost, da se učijo medsebojne potrpežljivosti in solidarnosti. Program je bil presej pester. Redečo nit so nam predstavljale posamezne skrivnosti rožnega venca. Tako smo se dotaknili pomembnejših poudarkov evangelija. Jezusovo življenje nas je spodbujalo k iskanju povezave med našo osebno vero in družbeno-kulturnim okoljem, v katerem živimo. Nikakor se nismo zgubljali v teoretskih razpravah, pač pa smo se posameznih tem lotevali zalo izkustevno z obiskom nekaterih zanimivih krajev in jih skušali podoživljati tudi skozi lepoto naše liturgije.

Poromali smo na goro Oljko in obiskali razvaline starega gradu Žolniških gospodov. Zelo nas je nagoovorila rimska nekropola v Šempetru pri Celju, ki je izredno lepo urejena v spominski park. Podali smo se tudi v podzemlje. Obiskali smo namreč jamo Pekel. Ministranti so se srečali s sestrami klarisami (pa ne v Peklu), prisluhnili spodbudnim besedam opatinje m. Katarine in tako vsaj nekoliko spoznali način Bogu posvečenega življenja v molku, molitvi, odmaknjenosti od sveta, uboštvu in zaupanju v Božjo previdnost. Zvečer smo v napetem kvizu preskušali in utrjevali ministrantsko in veroučno znanje. Pri tem preizkusu je celo naš vrli p. Janez na neki točki preprosto pogo-rel. Lahko ga povprašate na kateri, pa boste videli, če nima morda izgube spomina, kot se to predpostavlja za pogumne tovariše. Sicer je pa vse dokumentirano v naših foto-arhivih. Našli smo čas tudi za kopanje, zaradi niskih temperatur ne ravno v Dreti ali Savinji, pač pa v zdravilišču Topolščica. Fantje so uživali! Nič manj zanimivo ni bilo pokukati v častitljivo samostansko knjižnico in razbirati stare zapise.

Bivanje v Nazarjah je bilo zelo prijetno, hrana odlična – kar je za fante morda bistvenega pomena. Boga naj blagoslavlja naše ministrante! Na naslednjem taboru pa upamo, da se nam jih pridruži še kaj več.

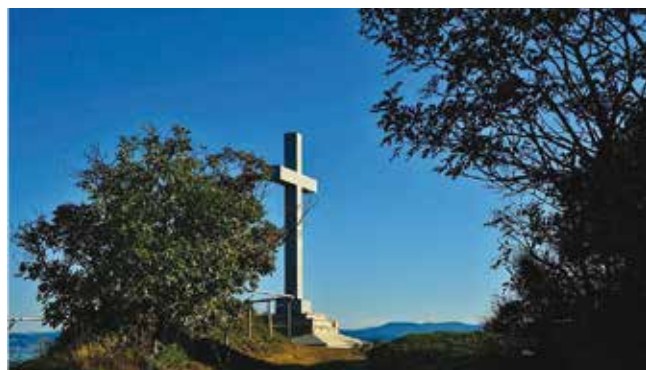

Frančiškov tabor za najstnike in mlade v Strunjanu

Od 27. do 31. avgusta 2017 (od nedelje do četrтка) je potekal v našem počitniškem domu v Strunjanu Frančiškov tabor za najstnike. Program so pripravili in izvajali p. Marjan Čuk, p. Andraž Arko, p. Janez Papa in p. Tomaž Pinter skupaj manjšima sestrama Matejo Kraševac in Tatjano Lukner. Tabora se je udeležilo sedemdeset nastnikov. Pri izvajanju programa pa je pomagalo okoli trideset animatorjev. Vsebina programa se je navdihovala ob Andraževi slikanici »Sveti v svetu,« ki predstavlja svetiške osebnosti iz Frančiškovega svetnega reda. Pogovori in ustvarjalne delavnice, igre in petje, kuhanje in prijateljsko druženje so pričarali sončno razpoloženje tudi v kislem poznoavgustovskem vremenu. Naj Duh svetosti razplamti vse tiste iskricke, ki so se v tem tednu zaiskrile v mladih srcih ob slikovitih likih živete svetosti sredi vsakdanjega sveta, v neugasljive plamenke, ki bodo grel in osvetljevali vse tiste, ki se niso udeležili tega Frančiškovega tabora.

Od 1. do 3. septembra 2017 (od petka do nedelje) pa je imel na istem kraju p. Janez letovanje za mlade med 16. in 30. letom starosti. Zaradi manjšega števila udeležencev so bili lahko v ospredju pogovori o tistih življenjskih tematikah, ki so se izkazale aktualne za tokratne udeležence. Tudi te skupine ni motilo slabo vreme, kajti znali so poiskati med seboj tisto, s čimer so napolnili tudi svoje srce in duha: Božjo navzočnost skozi bogoslužje, molitev, pesem, občudovanje stvarstva in vzajemno pozornost.

Novo Mesto

Za nami so trije zelo bogati in z raznoterimi dogodki zapolnjeni meseci. To dejstvo ne velja samo za nas, ampak verjetno za vse. Ko sem pogledal fotogalerijo na naši spletni strani župnije, sem preštel 24 dogodkov ujetih v digitalni fotografski objektiv. Zagotovo pa so se odvijali še drugi, ki so se morali zaradi vsakoletnega programa Cerkvenega leta.

Če se najprej ozrem na naš kloster in okolico, potem vidim, da ni več toplih gred, ker so bile z bagerjem odstranjene in na njihovo mesto, oziroma pa vsej dolžini od drvarnice do hiške, je posejana trata. Ob samostanu pa ostaja še dobra zemlja za paradižnik in papriko; ostala zelenjava je na notranjem vrtu. Glede na lačna usta in število pridnih rok, ki obdelujejo naš vrt, je prostora dovolj. Obe poti proti spodnjemu vrtu ob Krki sta potrebni temeljite prenove; stopnice vedno bolj razpadajo in drsijo proti dnu, na drugi strani pa je tudi potrebno urediti pot za skupine, ki bi si lahko ogledovale naš spodnji vrt ali iz splava po Krki prišle na ogled našega samostana. Veliko je idej in želja, ki bi jih lahko s pametnim dogovorom in seveda tudi denarnimi sredstvi, uresničili. Želimo si izpeljati načrtovano prenovo zvonika samostanske cerkve zato pospešeno iščemo izvajalca del in sredstva, da bomo pokrili nastale stroške. Želimo si tudi preko javnih del s sodelovanjem novomeške občine, premakniti urejanje naše bogate knjižnice. Načrtov je torej več kot dovolj.

Od naših štirih podružnic, doživlja trenutno največje spremembe podružnica na Velikem Slatniku, kjer je

bil zamenjan leseni strop z ometanim; pridni možje so odbili omet in naredili cokelj, da se prepreči prodiranje vlage; napeljana bo nova elektrika, radi bi obnovili kornovo ograjo in zaplinili vse tri lesene oltarje, ter tako preprečili nadaljno propadanje pred črvi. To je nekje prva faza prenove, ostalo pa bo moralo počakati na boljše čase, oziroma na čase, ko se bo zbralo več sredstev.

Ob vseh dogodkih bi na pastoralnem področju izpostavil pripravo na mestni misijon v novembru 2018. Pripravljamo ga vse tri župnije: stolna, klošrska in šmihelska. Že nekajkrat smo se dobili skupaj vsi trije župniki in naš gvardijan in kaplan p. Tomaž. Imeli smo že prvo srečanje v času daljne priprave in sicer z voditeljem misijona p. Brankotom Cestnikom; imel se je srečanje za člane vseh treh župnijskih pastoralnih svetov. Izvedli pa smo mo tudi mestno romanje v Lurd, kot priprava na misijon; udeležilo se ga je 100 romarjev z dvema avtobusoma. Naslednji dogodek je blagoslov nove kapele na Volčičevi ulici, ki je na meji med našo kloštrsko in šmihelsko faro; to je kapela, ki je stala na sredi ceste, čisto blizu rojstne hiše našega p. Hieronima Žvegliča; stara kapela je stala v Šmihelski fari, nova pa sedaj stoji na kloštrski strani. V precej hudem dežju sem jo ob sodelovanju župnika iz Šmihela, go. Igorja Stepana, blagoslovil na večer zadnje nedelje v mesecu maju. Prišel je tudi glavni pobudnik odstranitve stare in postavitve nove kapele, to je naš župan Gregor Macedoni. Ob tej spremembi je nastala anekdota po resničnih besedah »starega komunista: »Kar nam ni uspelo pred 50 leti, je zdaj

uspelo temu 'farškemu' županu.« Vprašanje je samo, če bi pred 50. leti postavili novo??? Nova Kapela ima tudi en steber od stare, drugače pa je precej moderna, za ene lepa, za druge grda... Od romanj naj poleg že omenjenega, prvomajskega, omenim še tradicionalno romanje fantov in mož med splavarje in gozdarje v Zgornjo Savinjsko dolino; dekleta in žene so odšle s p. Tomažem na Tržaško do Ogleja in Barbane. Sam sem pevce župnijske zboru popeljal na izlet v Komendo, Tunjice in Kamnik, sodelavce župnije in samostan pa v Rogatec in na Ptujsko Goru. Ko že omenjam pevce, naj zapišem, da se je po 25 letih poslovila zborovodkinja Sonja Pirc in na mesto nje je nastopila službo zborovodkinje ga. Sabina Devjak Novak, ki biva z družino v naši župniji in je doma iz Kočevja; želimo si ob tej menjavi, da bi z novimi člani okrepili in pomladiti zbor. Letos smo imeli že drugo leto zelo lepo mestno telovsko procesijo, ki se je vila iz stolnice do kloštra; sprehodili smo se mimo hotela Krka in knjižnice Miran Jarca do tržnice in naprej na Glavni trg, mimo bivše ribje restavracije, danes hostela Situla; kdor pozna naše mesto, smo šli nasprotno smeri velikonočne procesije. Letos je bilo to nedeljo že vse postavljeno za konec kolesarske dirke po Sloveniji. V dogovoru z organizatorjem nam je uspelo iti mimo vseh

ovir. Udeležba je bila zelo lepa, igrala je tudi godba iz Šentjerneja. Seveda je bila v naši župniji tudi slovesnost sv. birmе (43 birmancev); letošnja posebno slovesnosti so bili spleteni venci in mlaja z napisom pred cerkvijo; farani, še posebej sodelavci Karitas, so idejo p. Tomaža zelo lepo sprejeli. Veselili smo se tudi z družinami 40. prvoobhajancev. Obakrat je bilo vreme lepo, sončno.

Naj ob koncu omenim še veliki dejavnosti, ki sta vodeni iz strani naše skupnosti; to so molitve za osvobajanje od hudega duha, ki jih vrši p. Peter s sodelavci; dela mu ne zmanjkuje, prosilci prihajajo od blizu in daleč. Prav tako je zelo veliko prosilcev iz strani bolnikov, ki jih z zakramenti bolniškega maziljenja in sv. obhajila krepča, tolaži in ozdravlja dobri Bog po našem p. Markotu, ki še naprej pridno skrbi za štiri skupnosti sester in se mesečno žrtvuje za skupino Vera in luč. Zadnje mesece pomaga tudi pri ustanavljanju nove skupine v Beli Krajini v Črnomlju, ki je v bistvu že lepo zaživela. Rabi pomagamo tudi župnikom, če nas prosijo za pomoč za maševanje in spovedovanje.

Naj zapisane besede vsem, ki jih boste brali, spregovorijo o pestrosti našega delovanja ob reki Krki.

p. Krizostom

Dragi bratje, s kronološkim in personalnim pregledom od velike noči pa do junija, ko to pišem, bom predstavil življenje kamniškega frančiškanskega bratstva. Ne bom se spuščal v podrobnosti, te so znane le Bogu. Orisal vam bom dogodke, ki so zabeleženi v naši samostanski kroniki in odražajo utrip našega dela.

Za velikonočne praznike smo bili patri v kamniškem samostanu zelo delavni. Že v velikem tednu je bilo ogromno spovedovanja. Morda nekoliko več vrst kot prejšnja leta, ker vsi patri nismo bili ves čas na voljo za spovedovanje. Predvsem p. Franci je imel veliko obveznosti v župniji Nevlje. Je pa bilo pri obredih letošnjih velikonočnih praznikov v naši cerkvi veliko več ljudi kot prejšnja leta (to se je pokazalo tudi pri denarnih nabirkah). Vreme je dopustilo velikonočno procesijo po kamniških ulicah na veliko soboto zvečer, p. Lovrenc pa je bil naprošen, da je vodil tudi vstajensko procesijo v župniji Gozd. Dekanijski duhovniki nas čedalje pogostejše prosijo za pastoralno pomoč, ki jo nudi predvsem p. Lovrenc. Tudi kamniški župnik Luka, ki je sicer stalen opoldanski gost v naši obednici in s katerim se zelo dobro razumemo, je prosil za nadomeščanje med prvomajskimi prazniki, ko je organiziral župnijsko romanje v Fatimo, pa teden dni v juniju, ko je šel po zaključenem katehetskem letu na oddih. Kolikor moremo ustrezemo...

Lansko leto smo se dogovarjali, da bomo letos, s pomočjo likovne akademije Condé iz Pariza, restavrirali samostanske slike, ki so obešene po hodnikih. Delo bi študentje pod vodstvom profesorjev opravili brez plačila, materialnih stroškov pa bi bilo nekaj več kot 15.000€. Ker nam je vsak evro pomemben, smo se odločili, da to, sicer nujno delo, preložimo v prihodnost in da najprej dokončamo dvorano v bivši drvarnici. Dela potekajo počasi a vztrajno. Pretekli mesec smo zaradi talne vode, ki se je v deževnem obdobju v začetku maja dvignila, naredili posebno drenažo po celi površini tal. Pod vodstvom arhitekta Suhadolca in pod nadzorom g. Nograška so Ferijevi zidarji že vlili betonsko ploščo, sedaj električar polaga vode po ste-

nah, nato bomo naredili notranji omet in vstavili nova okna. Toliko nam finance dopuščajo za letos.

Veseli smo obiskov bratov in škofov. Nadškof Stane Zore se rad ustavi pri nas, tudi upokojeni ljubljanski nadškof Stres nas je obiskal, pa Tone Jamnik je imel predavanje v naši hiši o nadškofu Šuštarju. *Nuncij nj. eksc. msgr. dr. Juliusz Janusz si je s svojim tajnikom ogledal samostan in užival na samostanskem vrtu ob pik niškem kosilu. Pa tudi mnogo frančiškanov je v tem času prišlo na obisk, še največkrat pater provincial. V soboto, 6. maja, je p. Peter Lavrih imel v našem samostanu občni zbor svojega Društva. Peter se rad vrača v kamniški samostan, predvsem pri mizi je dobrodošla njegova zgovornost. Priznal pa je, da tudi moli za nas.*

Molitev »držimo« tudi mi, predvsem jutranja in opoldanska skupna molitev brevirja je obljudena. P. Ernest že celo pomlad s svojim vozičkom prihaja k opoldanski skupni molitvi na molitveni kor. Sicer samo posluša, njegovega glasu ni slišati, ampak važno je, da smo skupaj.

p. Lovrenc je v maju duhovno spremljal skupino romarjev v Medžugorje, šel na »Dies« na Višarje, vodil slovesnost v rojstni župniji na praznik Svete Trojice, nekaj dni za tem pa so se začele težave z njegovo nogo. Ravno na praznik rešnjega Telesa in Krvi ga je gospa doktor Božena Pejkovič odpeljala v mariborsko bolnišnico, kjer je bil hospitaliziran in dan kasneje operiran. Zaradi gangrene so mu odrezali mezinec na desni nogi. Rana pa je velika 5x10 cm. Ker je p. Lovrenc tudi sladkorni bolnik, bo potrebno več časa, da se rana zaceli. V trenutku tega pisanja je še vedno v bolnici, pravi, da se dobro počuti in se priporoča v molitev. Zdravniki opozarjajo, da bo potrebno nekaj mesecev, da se bo ponovno »postavil na noge«

P. Pashal ima težave s »pruhom«, vendar zdravniki odsvetujejo operacijo zaradi njegovih težav s srcem. Sicer pa v samostanu pridno skrbi, da je vse čisto, da je cerkev okrašena in da so rože zalite. Po zaslugi Pashala je vedno nekdo v spovednici, skratka Pashal je vedno doma in na njega se vedno lahko zanesemo. On je »pravi redovnik, v katerem ni zvijače«!

P. Franci v Nevljah župnikuje do konca julija, ko bo župnijo prevzel od škofa nastavljen škofijski duhovnik. Bilo mu je ponujeno, da bi ohranil to službo, pa se je odločil drugače. V samostanu bo še kako potreben za maševanje in spovedovanje, predvsem dokler se ne vrne p. Lovrenc.

P. Mari pa je več ali manj odsoten iz samostana, pa vendar ima vsak teden veroučno skupino odraslih (40-50 oseb), s katerimi je »za končni izlet« v začetku junija poromal v Turnišče in si z njimi ogledal nekaj prekmurskih znamenitosti. V času predavanj ima vsakodnevne akademske obveznosti na Teološki fakulteti v Ljubljani in Mariboru. Sicer pa študira in piše članke in knjige ter pripravlja predavanja za simpozije v Sloveniji in v tujini. Letos bo še veliko odsoten. Potoval bo v Pariz, Bukarešto. Mexico, USA... S profesorji Western Michigan University, kjer je akademsko deloval preteklo jesen je prijavil znanstveni projekt, ki ga je odobrilo in ga financira Agencija za raziskovalno dejavnost RS. V okviru tega projekta bo jeseni zopet 5 tednov v Kalamazoo-ju, kjer bo s kolegi pripravljali religiološki simpozij v Dubrovniku za prihodnjo pomlad, katerega so skupaj že letos izvedli konec aprila, ko je bil p. Mari deležen gostoljublja dubrovniških frančiškanov. Fra Stipe Nosić, naš bivši generalni vizitator, pozdravlja vse slovenske frančiškane. Zelo podrobno se je zanimal za stanje v naši provinci.

Ne smemo pozabiti gospel Pavle Markuž, ki je »uradno« naša gospodinja, v resnici pa je, kot je rekel Pashal na praznovanju svoje 80-letnice, kot naša mama, ki nad patri bedi in zanje skrbi. Predvsem pa je žalostna, ko vidi, da pride do kakšnega nesoglasja med frančiškani. Bogu smo zadnje zelo zelo hvaležni.

Letos smo se prvič v zadnjih štirih letih vsi patri udeležili redovniškega dne, na Brezjah, kar kaže, da se vsi kamniški bratje trudimo za povezanost s provinco, vztrajamo, se borimo in na najboljši možen način skušamo uresničevati svojo redovniško in duhovnoško poklicanost.

p. Mari Osredkar

Nova Štifta

Začetek aprila začnemo s praznovanjem rojstnega dne, čeprav temu dnevu dajemo tudi naziv „dan norcev.“ V hvaležnosti za boljše zdravje in blagoslov smo se podali velikonočnim praznikom naproti. Nekaj spovedovanja po sosednjih župnijah, nekaj v Ljubljani, nekaj doma. Cvetna nedelja in velikonočno praznovanje sta hitro minili. Vstajenska procesija je dodala svoj pridih, da Kristus živi.

Za belo nedeljo sem bil povabljen, da se z romarji in podobo Marije Pomagaj podamo na pot v Torreciudad v Španijo, kjer se bo Kraljica Slovencev pridružila množici Marijinih podob z vsega sveta. Lepa slovesnost predaje Marijine podobe in slovesna sveta maša v svetišču, ki je bilo zgrajeno leta 1975, nas lahko še bolj poveže z Marijinimi otroci z vsega sveta.

Za državni praznik, 27. aprila, se pri nas vsako leto zberejo motoristi k blagoslovu in napotkih za srečno in varno vožnjo. Blagoslovil jih je p. Niko. Vreme pa jim ni bilo naklonjeno, saj je ves čas deževalo.

Mesec maj je posvečen Mariji in smo bili povezani s Sveto Goro ob 300 letnici kronanja, ko smo prebirali šmarnice o tej božji poti. Ob nedeljah popoldne pa so različni duhovniki na svoj način razmišljali o Mariji in velikonočnih nedeljah.

Velikonočni čas se je končeval in bližal se je Binkoštni praznik, ko smo popoldne še posebej molili in prosili za letošnje birmance, botre in njihove družine. V tem letu so tudi redne birme v naši dekaniji.

V nedeljo po prazniku Svetega Rešnjega telesa in krvi smo imeli procesijo in dva oltarja, da smo prosili za naše kraje, domovino, polja, gozdove...

Od velike noči naprej prihaja lepo število romarjev in obiskovalcev pomoliti in pogledat našo čudovito cerkev, še več pa si jih bo obljubilo večno zvestobo med seboj. Zaenkrat je prijavljenih 22 parov.

Nekaj dni oddiha in potrebno se bo pripraviti na naslednje stvari: Karmelska procesija, Velka maša... Vsem želiva prijetne počitniške dni.

br. Tadej I.

Praznovanje sv. Antona in 86-letnica p. Andreja Vovka

Na praznovanje smo se pripravljali z devetdnevno. Somaševanje je vodil p. Mihael Vovk, somaševal pa je tudi fra Franjo Vuk iz zagrebške province, ki je trenutno na študiju na Antonianumu v Rimu ter p. Boris J. Markež, gvardijan. Po maši smo blagoslovili otroke, lilije in Antonove kruhke. S podobico sv. Antona je vsak prejel še cvet lilije in Antonove kruhke. V samostanskem atriju je bilo druženje ob »Antonovem pršutu in kruhkih« ter nazdravljanje ob 86-letnici p. Andreja Vovka.

p. Boris J. Markež

Na koncu poročil je rubrika »V iskanju Lepega«, ki nas spodbuja, da smo kot manjši bratje dejavno vključeni v soustvarjanje lepote svetega bogoslužja in kulture lepega, ki naj plemeniti našo družbo.

Kaj sodi na daritveni oltar?

Oltar predstavlja Jezusa Kristusa, zato imamo do njega spoštljiv odnos. Oltar je središče vsake cerkve in okoli njega se zbiramo kot občestvo verujočih. Oltar nas povezuje med seboj.

Prav je, da z daritvenega oltarja redno pobrišemo prah in ga po potrebi tudi umijemo. Če je lesen, uporabimo primerne premaze.

Posebno skrb namenjamo oltarnim prtom, ki so lahko v sozvočju z različnimi liturgičnimi dobami. Pri tem pazimo, da prti ne zakrivajo oltarnega podstavka, saj ga je arhitekt gotovo oblikoval z nekim duhovnim in umetniškim sporočilom. Pokrijemo običajno stvari, ki jih želimo skriti pred drugimi, ker se jih sramujemo. Večkrat »iz hvaležnosti« do tistih, ki so prt izvezli, a žal brez posluha do spoštovanja arhitekture, prekrijemo lepoto, ki bi vernike nagovorila. Tako ljudi ne vzgajamo za lepo, preprosto in sporočljivo.

Kaj smemo postaviti na oltarno mizo? Samo bistvene stvari: sveto posodje, mašno knjigo s čim manj vpadljivim podstavkom, mikrofoni. Za križ, svečnike in rože je prostor ob in pred oltarjem.

Prav bi bilo, da je ob začetku maše pa vse do darovanja oltar prazen, kar pa je med tednom, če ni

ministrantov, zelo težko uresničiti. Tudi ni prav, da z ambona na oltar knjigo prenaša duhovnik.

Ob raznih slovesnostih verniki pri darovanju prinašajo različne darove, ki jih moramo vedno položiti na za to priložnost posebej postavljeno manjšo mizo. Nikoli ne smemo vrče vina in hlebe kruha položiti na oltar.

In kako naj postavljamo pateno in kelih? Starejši duhovniki so bili navajeni maševati pri oltarju tako, da so ljudstvu kazali hrbet. Takrat je bilo razumljivo, da je patena, ki je nižja od keliha, položena bliže oltarnemu robu in potem kelih. Daritveni oltar pa daje priložnost, da tudi občestvo prinesene darove kruha in vina vidi. Zato bomo ministrante naučili, naj korporal razgrnejo na sredini oltarne mize. Pateno in kelih bomo položili na sredino tako razgrnjenega korporala eno poleg drugega. Če postavimo »po starem«, zakrijemo pateno. Priporočljiva je uporaba posodice za hostije, ki je večja od običajne patene, ki se na oltarni površini izgubi. Zelo moramo paziti, kako postavimo mašno knjigo, saj lahko z njo zakrijemo tudi prinesene darove. Pravilo je: Središčno mesto imajo darovi kruha in vina, vse drugo so samo pripomočki.

p. Silvin

Dve kristološki opombi glede glasbe v bogoslužju

Naš pater Zdravko iz Viča nas pridno in vznemirljivo nagovarja preko naših Poročil in zadnje čase tudi preko pisem bralcev Družine, uredništvo pa je njegova razmišljanja uvrstilo celo med svoje uradne komentarje.

Zato ni čudno, če njegovi zapisi glede petja in glasbe v bogoslužju netijo med njegovimi brati zanimive in plodne debate. Naj v tem kratkem zapisu objavim dve opombi in z njima pripevam svoj delež pri pogovoru. Moj zapis pa v ničemer ne zmanjšuje pomena dobre volje in iskrenosti našega dragega patra Zdravka.

1. O ritmični glasbi v bogoslužju

Patre Zdravko zelo dobro pozna cerkvene dokumente o bogoslužju in jih s pridom navaja. Najbrž pa bo soglašal z menoj, da te listine ne želijo zamajati temeljene krščanske resnice o Kristusovem učlovečenju. In prav za to gre. Kristus se je učlovečil v judovski kulturi (kar rad poudarja tudi naš pisatelj Alojz Rebula), hkrati pa naročil, naj gremo k vsem narodom, kar pomeni, k njihovim kulturam.

Sedaj pa se vprašajmo, ali nosimo prenosne orgle v afriške savane? Čisto jasno je, da je tam ritmična glasba tudi sakralna in ima svoje mesto v bogoslužju. Toda ta afriška ritmična glasba je preko Afro-Američanov postala neka svetovna vse splošna omika. Nekateri jo »zmerjajo« z imenom sub-kultura, a žele samo povedati, da so nekateri ritmični plesi izrazito senzualni in izražajo bolj malo duha. Toda hkrati moramo povedati, da so lahko ritmi zelo sakralni, saj je tudi kralj David veselo in pobožno plesal pred skrinjo zavezo, sakralne ritmične plese pozna tudi indijska kultura, ki izražajo izredno subtilnost in končno tudi afriško-ameriška ritmika lahko izrazi tako globoko bolečino in hrepenenje, ki nam povzroči srh po vsem telesu.

Psihologi mi bodo najbrž pritrdili, da se otroci izražajo zelo ritmično. Otrok se bo tudi pesmice najhitreje naučil, če jo bo hkrati izražal s kretnjami. V tem smislu tudi čustveno naivna vera, ki jo gojijo nekatera karizmatična gibanja pelje nazaj ali pa prebuja otroško vero, ki je lahko zelo lepa, ampak zahteva še pot k zrelosti. Ritmična glasba je pri otroku nekaj nujnega, kasneje pa lahko v povezavi z resno glasbo pelje v poglobljeno versko izražanje.

Sedaj pa je vprašanje naših mladih. Zelo neumestno bi bilo, če bi mladim prepovedali, da bi se učili in govorili po angleško. Angleščina je postala najprej »lingua franca«, potem pa tudi globalna kultura. Slovenski narod je obstal, ker je bil hkrati narodno globoko zasidran in na

drugi strani svetovljanski. Te svetovljanske kulture Cerkve mladim ne more in tudi ne sme kratiti. To ne pomeni, da ne bi poznali in ljubili svoje domače, toda mladi se izražajo in pojejo o svojih najglobljih doživetjih v ritmični glasbi in bi bilo zelo neumestno, če se njihova kulturna ustvarjalnost ne bi hotela utelesiti tudi v njihovi glasbi.

Zelo zanimivo je, da je postala zelo pogosta sinteza med ljudsko in moderno glasbo s tako imenovano »etno« skladbami, v katerih se staro narodno blago izvaja na moderen ritmičen način.

Vendar pa tudi v tej glasbi ni vse dobro in ne slabo, ni vse sakralno in ne profano. Dober primer uspešnega spoja sakralnega in modernega predstavljata prav dva zbora in sicer viška Gloria in pa MPP na Tromostovju. Bi večerna sveta maša v sredo resnično postala najbolj obiskano bogoslužje v delavniku v vsej Sloveniji, ko ne bi bilo zbora Mladosti, pesmi in prijateljstva? Dvomim. Če bi hotel kod uničiti izrednost tega tedenskega dogodka, bi samo odpravil MPP poleg sočutnega in razumevajočega pridigarja.

Dane otroci res ne pojejo več po družinah. Tako je po vsej Evropi. Morda so izjema nekateri priseljenki. Otroke navduševati zgolj za ljudsko pesem, enostavno ne bo šlo. Včasih smo imeli pri verouku ali pred družinsko sv. mašo »5 minut za novo pesmico«.

Kultura petja se lahko začne z to ritmično glasbo, da sploh pride do petja, potem pa seveda moramo odpirati tudi zaklade naše ljudske pesmi.

Naj zaključim to točko: ritmična glasba, ki se prepleta z ljudsko, je trenutno naša kulturna pot. Odločiti pa se moramo, ali bo naša liturgija nekaj živega, povedna, pa tudi navdušujoča za mlade, ali pa je ne bo.

II. Še o zborovski glasbi

Kako bogato razvejana je naše družba, naj tudi dodam, da je pomembno, da se zavedamo, kako je zborovska glasba, ki izraža vrh glasbene ustvarjalnosti, pomembna za bogoslužje. Pred nedavnim sem ob izjemnem Radovljiškem festivalu stare glasbe zapisal za Družini, da je edina hiba koncerta bila, da Mariji-

nih himničnih pesmi niso izvajali med bogoslužjem, potem bi docela razkrile svojo vrednost. Prav tukaj je veliki paradoks, da se ljudje pripeljejo od daleč, plačajo lepo vstopnino, da lahko poslušajo in podoživljajo globoko versko sporočilo. Bilo bi čudno in ne na mestu, če bi se bogoslužje odpovedalo temu velikemu duhovnemu in umetniškemu bogastvu. Pri nekaterih skladbah so imeli ljudje v radovljiškem dvorcu kar solze v očeh. Kdo jih sme kritizirati, da so bili le pasivni poslušalci? Podoživljanje te glasbe zahteva veliko aktivnost duha. Prof. Vinko Potočnik in Branko Cestnik sta delala raziskave med mladimi. Na vprašanje: katero glasbo najraje poslušajo ti, ki vsak dan molijo, so največ odgovorili: klasično glasbo. To pomeni, da prav resna glasba zahteva tudi globok premislek in je daleč od tega, da bi predstavljala zgolj pasivno ždenje

v cerkvi. Bila bi velika kulturna zmota, ko nebi naše župnije še naprej podpirale zborovskega petja in pa seveda izvajanje klasičen orgelske glasbe, saj preko Bacha in Mozarta pa vse tja do Messiaena pomenijo vrhove glasbene mistike.

Pomembno je, da moder dušni pastir prinaša iz zakladnice »novo in staro«. Življenje je postalo danes tako bogato, zapleteno in tudi na tolikih ravneh, da bi bilo škoda, celo osiromašenje duhovnega in kulturnega življenja, ko bi izvajali po naših župnijah le eno vrsto glasbe. Naj dam dva dobra primera. Tudi MPP vsako sredo intonira in vsa cerkev zapoje ponarodelo Angelček varuh moj. Za nekatere je to najlepši del večera. Mladi kot celota tudi sicer radi pritegnejo zborovskemu petju taizejskih kanonov. In obratno, četudi

je sv. maša z ljudskim petjem, ljudem veliko pomeni kakšen Bachov orgelski preludij med darovanje ali pa vokalna komorna izvedba psalma med berili.

Naj zaključim, p. Zdravko dobro ugotavlja, da ljudska pesem ni več živa. Dodati je potrebno, da tudi kultura petja ni več tako množična kot včasih. Toda kako jo oživiti? Najprej morajo otroci sploh začeti pet. In tukaj je ritmična glasba. Potem pa uvesti kantorje, ki bodo vodili ljudsko petje, (pater Vid je tako ves advent in post vodil radijske prenose svetih maš). Ko pa je mogoče, naj zbori ne samo izvajajo, ampak tudi vodijo dobesedno animirajo vsaj eno ljudsko pesem, ko nastopajo.

*Hvala, ker sem lahko kramljal z Vami.
Vaš sobrat, p. Edi Kovač*

Veličina in svetost nedelje

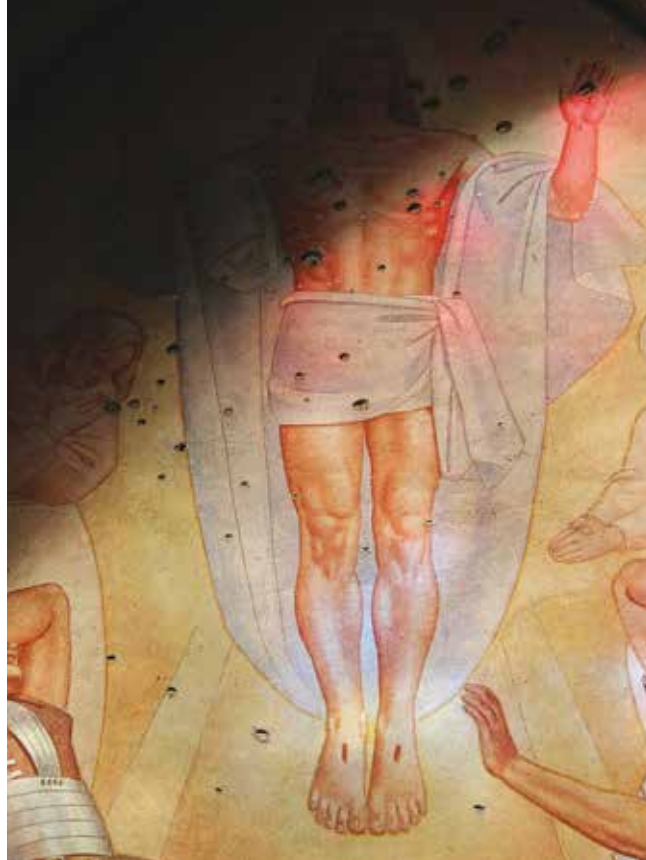
Nedelja je poseben dan, prvi krščanski praznik. O tem prazniku lahko rečemo, da ga je postavil sam Kristus – ne z besedami, marveč z dejanjem. S svojim vstajenjem od mrtvih. »Gospod sam je nedeljo povzdignil v dan, ki je znamenje njegovega vstajenja« (sv. Avguštín). Zgodilo se je na prvi dan po judovski soboti, na prvi dan tedna (prim. Mt 28,1).

V mozarabski liturgiji je zapisano: »Praznujmo, dragi bratje, Gospodov dan s sveto službo! Prisijal je dan sonca, dan resnične luči, ko je Kristus, Življenje, vstal od mrtvih. Povečujemo in hvalimo Boga Očeta. Prosimo ga, naj nas na ta dan z močjo Gospodovega vstajenja ohrani v miru in veselju od prvega jutranjega speva do nočnega počitka, saj je to dan, ko se radujemo tega, kar je storil Odrešenik.«

Nedelja nam omogoča živeti ljubezen v cerkveni skupnosti, kakršna je družina, nudi nam čas za srečanje z drugimi, za praznovanje kakšnega dogodka, za obisk koga, ki je daleč in osamljen, za navezovanje ali obnavljanje prijateljskih stikov, za to, da se zanimamo za dogajanje v svetu in Cerkvi, da občudujemo naravo in še marsikaj drugega. Nedelja je tudi dan počitka. Eno od razpoznavnih znamenj pravega kristjana je tudi udeležba pri nedeljski maši, kar posvečenje nedelje predpostavlja. Kristus se nam izroča v sveti evharistiji, da bi se tudi mi dajali s telesom in krvjo, kakor se je daroval On. Prek stikov med kristjani in prek sporočil, povezanih s nedeljskim praznovanjem, delimo medseboj radosti in bridkosti župnije in celotne skupnosti. Daritveni oltar povezuje zemljo in nebo. Ko obhajamo sveto evharistijo, stojimo sredi Gospodove smrti. Kako čudovit trenutek!

Cerkev vernikom živo priporoča, da prejmejo sveto evharistijo ob nedeljah in praznikih ali še bolj pogosto, celo vsak dan ... Obhajilo poveča našo povezanost s Kristusom, notranje zedinjenje z Jezusom je tudi osrednji namen in sad evharistije. Jezus sam pravi: »Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.« Kako pomembno je torej biti v nedeljo pri skupni maši in vredno prejeti sveto obhajilo!

*Cerkvena zapoved natančneje določa Gospodovo zapoved »posvečujte Gospodov dan«: V nedeljo in na zapovedane praznike so se verniki dolžni udeležiti svete maše. Zapovedi o udeležbi pri maši zadosti, kdor je pri maši, ki se opravi kjerkoli po katoliškem obredu na sam praznični dan ali zvečer prejšnjega dne ... Nedeljska maša utemeljuje in potrjuje celostno krščansko prakso. Zato so se verniki dolžni na zapovedane dneve udeležiti evharistije, razen če jih od tega opravičuje resen in tehten vzrok. Udeležba pri evharističnem slavlju nam omogoča odrešitveno povezavo s Kristusom in s Svetim Duhom. Kristus živi in odrešitveno deluje ne samo v evharistiji, ampak tudi v občestvu vernih, zbranih pri oltarju. Pri maši se vključujemo v konkretno božje ljudstvo, ki je

odrešitvena skupnost, potrebna tudi za naše odrešenje. Odrešenje ni samo občestvo z Bogom, ampak tudi občestvo z vsemi odrešenimi. To občestvo oblikujemo, ko se zbiramo pri oltarju. Tisti, ki se redno in lahkomišelnost izmika temu vabilu, neha prejemati hrano za življenje svoje vere. Udeležba pri maši je dolžnost in življenjska potreba. Če kristjan opušta mašo, vera sčasoma v njegovem srcu umre in skupnost obuboža.

Nedeljska maša je najtrdnjši temelj in hkrati najlepši izraz župnije oziroma Cerkve sploh. Nedeljsko bogoslužje je še na poseben način vir in vrh krščanskega življenja. Naše zveličanje je odvisno tudi od obiska nedeljske maše. Pri maši se spominjamo vsega, kar je Bog za nas že storil in kar nam je še obljubil. Z udeležbo pri maši si vzajemno omogočimo praznovanje. Zagotovilo, da kdo ostane dober kristjan, se zdi prav nedeljsko obhajanje evharistije. »Brez evharistije je mogoče biti dober človek, ne pa dober kristjan« (kard. Godfried Danneels).

Drugi vatikanski cerkveni zbor je naročil, naj nedelja v bogoslužju spet dobi tisto častno mesto, kakršno je imela v prvem času krščanstva. Že na zunaj naj bo vidno, da je nedelja »prvi in glavni praznični dan ... temelj in jedro celotnega cerkvenega leta« (CD 106). Ivan Cankar je nedeljo videl in doživel takole: »Nedeljsko sonce je oznanilo svoje kraljevanje. Iz doline, s hribov in gričev se pozdravljajo bele cerkve. Po široki cesti, po stezah preko travnikov, po strmih klancih se vijo procesije vernih kristjanov. Veliko jih je ... Verni otroci te zemlje so, vredni njene lepote. Z njo prepevajo in vrisujejo, z njo žalujejo. Z njo govore zvesto in odkritosrčno, kakor govori otrok z materjo. Praznik, poln pesmi in veselja, je na nebu, na planinah, na polju in senožeti, na belih cestah. In najlepši je v vernih srcih.«

Nedelja nam daje to, kar mi dajemo njej: posvečujemo jo in posvetila nas bo!

P. Zdravko Jakop

P. Klemen Velikonja (1752-1830) in njegov novo odkriti rokopisni opus

Obsežen opus prvih prevodov večjih fragmentov patrističnih del v slovenščino nasploh, avtorskih razlag Svetega pisma ter drugih različnih del frančiškana p. Klementa Velikonje (1752-1830), je vse do današnjih dni ostal skrit in nepoznan v omarah samostanskih in drugih knjižnic. Šest rokopisnih knjig hrani NUK (Ms 1254-1259), tri knjižnica ljubljanskega samostana (1 d 75, 2 i 58, 10 C 117), po enega pa še trojiški (Ae 8 41) in kamniški samostan (Shivljenje CIX. Svetnikou).

Celoten rokopisni opus je izjemen spomenik, ne le samemu avtorju, temveč tudi slovenskemu prevodnemu delu, slovenski patrologiji, latinski filologiji in tradiciji slovenske duhovno-teološke literature, a po spletu nesrečnih okoliščin nikoli ni izšel natisnjen. Posebej je

zanimiv, ker njegovo delo odseva frančiškanskega duha in težnjo, da bi prenesel duhovno bogastvo izročila tudi preprostim ljudem, jim širil obzorja ter pomagal v vsakodnevem življenju (cf. Orožen 1989).

Edina do sedaj znana omemba obravnave Velikonjevih del je magistrska naloga Jasne Hrovat, kjer je do tedaj anonimnih rokopisom uspela določiti avtorja ter v grobem predstaviti šest rokopisnih zvezkov, ki jih hranijo v NUK-u (Hrovat 1997; 1998a; 1998b). S tem prispevkom Velikonjevo osebnost in delo prikazujemo le na grobo, bo pa opus v prihodnje gotovo doživel še temeljitejšo recepcijo in publiciranje. Jeseni bo predstavljen tudi na 36. mednarodnem slovenističnem simpoziju *Obdobja* v Ljubljani.

1. Življenjepis

P. Klemen (Jožef) Velikonja (Clemens/Klemens Velicogna) se je rodil 22. 3. 1752 v Tolminu. V frančiškanski red je vstopil 11. 9. 1771 in se šolal v Novem mestu. Po duhovniškem posvečenju je bil l. 1778 nastavljen v ljubljanski samostan, l. 1780 premeščen v Jasko za voditelja bratov laikov, l. 1783 je prišel v nazarski samostan in se l. 1785 vrnil v Ljubljano za kaplana uršulink. V času jožefinskih reform je izstopil iz reda ter služboval kot škofijski duhovnik kratek čas v Šmartnem pod Šmarno goro ter na Golmilskem. Nato je v letih 1787-1803 ter 1806-1812 služboval v Hotiču, 1812-1813 na Blejski Dobravi ter verjetno do leta 1815 v Šmihelu pri Žužemberku, ko se je zopet vrnil k frančiškanom. V letih 1815-1819 je učil latinščino na novomeški redovni gimnaziji, nato je 1819-1827 živel na Kostanjevici pri Gorici, zadnja leta, do smrti 21. 12. 1830, pa je preživel v samostanu v Brežicah.

Pokorn zapiše, da je bil »slaboten po telesu, krepak po duhu in zelo dober govornik ... goreč, pobožen, zgleden duhovnik. Ljudstvu ni ugajal ker je bil preveč samosvoj. Neodvisnost mu je bila zelo na srcu.«. Jeran pa o njem pravi: »Mož posebne svetosti, ki še zdaj vedo ljudje od njega povedati. Pravijo, de je posebno na pravo, znotranjo svetost gnal, ker tudi nekateri njegovi drugi spisi (v rokopisih) spričujejo, ki so polni pobožnega duha, in de je ljudstvo njegove srejnje posebno pobožno bilo.« (Pokorn 1908: 1032; Jeran 1853:126; Hrovat 1997:16-18)

2. Rokopisni opus

Delo p. Velikonja lahko v grobem razdelimo na dva segmenta, ki pa sta zaradi narave besedil zgolj v funkciji prikaza opusa.

Njegovo prevodno delo predstavlja verjetno najstarejše slovenske prevode večjih odlomkov patrističnih del: Avguščina, Ambrozija, Gregorija Velikega in Bernarda ter Terezije Velike, ki jih najdemo v rokopisnih knjigah, ki jih hrani NUK (Ms 1254; 1255; 1258; Ms 1259). Npr. odlomek iz Avguštinovih *Confessiones* (VIII. 12) v izvirnih grafemih:

»Taku fim govoril, inu jokaj z' eno filnu britko shaloftjo mojga ferza; inu pole flifhal fim en glaſs is blishne hiſhe s' pejtjam, glaſs koker eniga fantizhka, al deklizhka, to ne vejim; kater glaſs je vezh

krat rekal: usemi, inu beri; usemi, inu beri. Na to fim sdajzi obrafs premenil, inu sazhel premifluvati, al fo navajeni otrozi kai takiga v' igrazhi pejti; inu mi ni priſhlu naprej, de bi bil kadej ſhliſal! Uſtavil fim' tedej filo mojih ſolsa, fim uſtal, inu miſlil, de meni Bog ſapove bukve odpreti, inu brati to pervo poſtavo, na katero bom z' ozhmi naletel.«

Njegovo avtorsko delo je prav tako zaznamovano s patrističnimi deli, saj večino svojih besedil piše »v duhouni zastopnosti« oz. »v duhu« izvirnih patrističnih del, zato je ta delitev ni povsem enostavna. Velikonja je napisal dve različni razlagi psalmov: Ms 1257, 1258 in Visoke pesmi: Ms 1255, 2 i 58; razlago Jobove knjige Ms 1256; razlago knjige Razodetja Ms 1259. Npr. komentar Ps 90,4 / JAP:

»S' fvojimi perutami, to je, s' fvojimi na, kriſhi raftegnenimi rokami, bo tebe pokril: inu ti boſh pod njegovim perjam, to je, pod njegovim vukam is branja ſvetiga Piſma kerſhanſku vupal.«

3. Pomen

Rokopisni opus p. Klemena Velikonja je sodoben pokazatelj dejstva, da knjižnične omare in arhivi še vedno skrivajo neodkrito bogastvo. Pričujoči prispevek je le kaſipot in desideratum, da bi opus končno doſivel primerno recepcijo s strani različnih strokovnih področij; od klasične filologije, eksegeze do teologije. Vsekakor pa ostaja priča marljivosti in vizionarstvu, ki ju je p. Velikonja gotovo imel, da je lahko več kot stoletje pred časom, že pripravil prve slovenske patristične prevode in izvirne avtorske razlage Svetega pisma.

Literatura

- Orožen, Martina, 1989: Slovenska duhovščina in slovensko jezikoslovje v 18. in 19. stoletju. France M. Dolinar, Joža Mahnič, Peter Vodopivec (ur.): *Vloga Cerkve v slovenskem kulturnem razvoju 19. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica.
- Hrovat, Jasna, 1997: *Rokopisni patristični prevodi Klemena Velikonje iz zapuščine Ivana Vrhovnika*. Magistrska naloga. Ljubljana: Filozofska fakulteta.
- Hrovat, Jasna, 1998a: Besede sv. Avguščina in Slovenci. *Tretji dan* XXVII/4. 41–48.
- Hrovat, Jasna, 1998b: Slovenski prevodi del sv. Avguščina. *Tretji dan* XXVII/4. 49–50.
- Pokorn, Frančišek, 1908: Šematizem duhovnikov in duhovnij v ljubljanski nadškofiji l. 1788. *Zgodovinski zbornik* 65. 1028 – 1042.
- Jeran, Luka, 1853: Razlaganje psalmov sv. Avguščina v slovenskim jeziku, kdor ga če. *Zgodnja Danica* 31/VI. 125–126.

br. Jan Dominik Bogataj

Skrb za stvarstvo – Krik Zemlje

Pred velikonočnimi prazniki smo dobili »vodnik«, navodilo oziroma smernice, kakšen naj bo naš odnos do stvarstva. Naslov je kar vznemirljiv – Krik Zemlje in krik revežev. To je odmev generalnega kapitlja 2015 in okrožnice Laudato si. Ozadje ali navdih te okrožnice je Frančiškova Sončna pesem. Papež Frančišek ni prevzel le ime sv. Frančiška, ampak tudi njegov pogled na stvarstvo in odnos do njega.

Postavlja se vprašanje: Bo imel ta Krik Zemlje odmev tudi v našem osebnem življenju in v naših skupnostih? Generalni kapitelj je izpostavil, da gre za »radikalne spremembe: ekonomsko in digitalno revolucijo in za izzive biotike«. V naravi so velike podnebne spremembe, krčenje gozdov in izguba biotske raznovrstnosti. V svetu se množijo zunanje puščave, ker so tako na široko opustošene notranje (Benedikt XVI.). To moramo razumeti kot klic k »ekološkemu spreobrnjenju«. Da bi postali hvaležni, trezni, zmerni in zadovoljni z malim; postati moramo manj potrošniški in manj plenilski do okolja. Torej bolj razsodni! Ljudje moramo upoštevati, da Zemlja ni samo naš dom, ampak dom vsega stvarstva – in dom naših potomcev. V edenskem vrtu je človek dobil nalogo, da ga »obdeluje« in »varuje«. Obdelovati pomeni orati ali prekopavati zemljo; varovati pa: zemljo ščititi, negovati, jo braniti, ohranjati in čuvati ... Sv. Frančišek je videl naravo kot čudovito knjigo, s katero nam Bog omogoča bežen pogled v svojo neskončno lepoto in dobroto. Naravo je treba občudovati (ne le tehniko!), saj razodeva za človekov razum skoraj nedoumljivo smotrnost. To velja tako za živalski kot rastlinski svet – »saj odsevajo tebe, Najvišji«.

Kdaj je že sv. Frančišek vabil in prosil sodobnike k »prvenstvu« nenasilja (tudi nad naravo!). Spoznal je, da vse na svetu sestavlja eno samo celoto. Nobenega nasilja ne sme biti nad naravo, saj narava nikoli ničesar ne odpušča! Kaj vse danes počno usmerjevalci (posamezniki in lobiji) v nasprotju z namenom stvarstva, »ne potrudijo pa se, da bi vzgajali mlade, da bi ljubili ustvarjalno, preprosto, obrtniško, kmečko delo ... veselje je zbežalo iz vaših hiš, ker je vse postalo moderno, manjka pa človečnosti, čut za človeka! Zapreti bi morali tiste, ki uničujejo travnike ...« (npr. za tovarno Magna) in v nedogled večajo parkirišča in trgovske centre (prim. Jaz, Frančišek, str. 110-119).

Papežu Frančišku moramo dati prav, ko pravi, »da gre v našem skupnem domu marsikaj hudo narobe«.

Zato nam dokument (števil. 41) Krik Zemlje daje nekaj konkretnih nasvetov, npr. glede vode: ne tratite vode pri prhanju, pipe naj bodo varčne ... Glede energije: uporabljajte naravno svetlobo, izogibajte se uporabi klimatskih naprav. Glede potrošništva: vrečke, kuverte ... (ne povečujmo odpadkov); glede papirja: pomislite na obvestila, plakate, zgibanke ... tiskajte na obe strani, ponovno uporabite ovojni papir ... Uporaba avtomobilov: uporabljajte javna transportna sredstva, spodbujajte hojo in kolesarjenje; glede hrane: jejte svežo hrano, jejte bio hrano v skladu z letnimi časi ... ne mečite hrane stran.

Si bomo vzeli nasvete k srcu? Spreobrnjenje tudi v ekološkem pogledu ni lahka reč. Človek se pač vse prerad ravna v skladu s svojimi navadami (razvadami). Saj sva že večkrat sklenila, da se bova poboljšala, »pa vedno pride kaj vmes«... Tako je čisto mogoče, da bova Dokument manjših 41 priložila k zbirki in naloga bo zaključena. Lahko je pa tudi drugače.

P. Zdravko

Marija iz Magdale

Francoski pesnik Paul Claudel se je vpraševal, s čim bi Marija iz Magdale brisala Jezusu noge, ko ne bi imela dolgih las? V tem vprašanju z odtenki francoskega esprija je razkrit globoki paradoks: dolgi lasje namreč v Jezusovem času niso bili simbol ženske lepote in čednosti, ampak znamenje moralne zanemarjenosti. Toda Rabi iz Nazareta, Jezus, spremeni preko svoje dobrote in miline tisto, kar je bil neugledno, v lepoto človeških odnosov, v katerih pride do izraza globina človeške duše.

»Marija z dolgimi lasmi«, kot jo rada imenuje krščanska tradicija, je bila izredna žena, ki je imela do svojega Odrešenika enkratni in izjemen odnos. To je bil odnos Ljubezni, preko katerega je verjela, da lahko Ljubezen premaga vsako zlo, tudi njen greh, pa naj bo ta še tako velik. S svojo gesto nam namreč razkriva skrivnost Salomonove Visoke pesmi, ki pravi, da je Ljubezen vsemogočna, saj zlomi tudi smrt. Prav to Pesem vseh pesmi je Marija iz Magdale dobesedno uresničila. Prva izmed vseh Jezusovih učencev je domela, da smrt v našem življenju nima zadnje besede. Če obstaja Ljubezen, se pred njo zlomi tudi smrt. Ko stoji Marija z dolgimi lasmi ob grobu, njene oči zaznajo vrtnarja, v katerem prepoznajo Vstalega Gospoda. Še vedno joče, toda ženske solze so zavesa, ki edina razkriva večnostno Ljubezen. V prvem srečanju s svojim Učiteljem Marija zazna Ljubezen, ki odpušča in prinaša novo radost in veselje nad življenjem, v tem drugem dogodku pa zazna še globljo vzhičenost večne Ljubezni, ker uvidi zmago nad Ničem, polom smrti

pred življenjem v večnosti. Marija v vrtnarju prepozna Vstalega Gospoda. Tokrat znova joče, toda ta jok ni več ječanje pred lastno majhnostjo in moralno nebolgljenostjo, tudi ne več tožba nad izgubo najdražjega bitja njega srca, to so solze sreče, v katerih se lesketa večna blaženost in neskončna svetloba.

Kar je ta žena iz Magdale bila sposobna zaznati in prepoznati najglobljo krščansko resnico, da je namreč smrt premagana, saj njen Gospod živi, jo je prva Cerkva častila celo bolj kot Jezusovo Mater Marijo.

Da je krščansko izročilo povzdignilo Mater Marijo še višje, je moralo v njej prepoznati tudi razsežnost ljubezni Marije iz Magdale, se pravi njeno upanje, da bo njen Sin vstal k novemu življenju. Toda Alojz Rebula se v svoji pisateljski intuiciji vrača k prvemu krščanskemu izročilu, zato v enem izmed svojih spisov Materi Mariji pristrčno podari besede: »Zakaj pa po vstajenju nisi najprej k meni prišel!«

A Ljubezen je darežljiva in drugemu rada prepusti prvo mesto. Tudi če so se srednjeveške Marijine katedrale v iskanju svetlobe pognale do neverjetnih višin, še vedno občudujemo očarljivo borgundsko baziliko svete Marije Magdalene v Vezelayu, ki nas v romanskem slogu iz polmrčnega predverja pelje v svetlobo, vstalemu Gospodu naproti.

Tudi mi lahko v teh poletnih dneh preko občudovanja izjemnih sakralnih kompozicij in lepote narave izstopimo iz svojega polmraka k svetlobi naproti.

p. Edi

Ob slovesnem prazniku naših dveh slovanskih apostolov

Danes, ko praznujemo praznik slovanskih apostolov Cirila in Metoda, je prav, če si priključimo v spomin, da je pravi apostol tisti, ki ima najintimnejšo vez s svojim ljudstvom. Resnični blagovestnik je ta, ki bi rad nagovoril globine človeškega bivanja, se dotaknil tistega, kar je najlepše in najgloblje, tistega hrepenenja, preko katerega človek prerašča vse in vstopa v večnost.

Globina človeške duše prihaja na dan v ključnih trenutkih človeškega življenja in poznavalci pravijo, da takrat, ko vojak na fronti umira, kliče tega, ki ga najbolj ljubi njegova duša, takrat kliče svojo mamo in Boga. Se pravi, da je najgloblje čustvo v človeku materina beseda, s katero se vsak izmed nas prebujata k zavesti, vzdrami k besedi, prebujata tudi k duhovnemu intimnemu življenju. Zato v tem materinem jeziku začnemo moliti ali govoriti tudi s svojim Bogom. Ker pravi apostol človeka nagovarja v najgloblji ljubezni in nežnostim, mu spregovori z besedami njegove matere. Ne smemo se čuditi, da sled tega nekateri življenjepisci svetih bratov Cirila in Metoda pravijo, da je njuna mama najbrž bila Slovanka. Bila sta iz Soluna, kraja, kjer se je grški živelj mešal s slovanskim, saj se v pristaniških mestih mešajo ljudstva in jeziki ter se sklepajo mešani zakoni. Ljubezen solunskih bratov do

slovanskega jezika bi utegnili izvirata iz njunega otroštva, ko ju je mati nagovarjala v svojem jeziku. Zato sveta brata ugotavljata, da morajo tudi Slovani moliti, hvaliti in slaviti Boga, se z njim radovati in pred njim prepevati iz globin svoje duše, se pravi v njim najlepšem materinem jeziku.

Sedaj razumemo, zakaj sta nam sveta brata morala dati čudovito bogoslužje v slovanskem jeziku. Tudi starodavni pisci govorijo, da takrat, ko sta s svojimi učenci v Rimu dobila od papeža Hadrijana potrditev za slovansko bogoslužje, sta potem z njimi prepevala vso noč, kajti radost je bila neizmerna in iz njih so vzele najlepše besede.

Bogoslužni jezik v domačem jeziku pomeni, da smo naš jezik iz intimnosti dvignili k njegovi zrelosti, da znamo najlepše tudi zapeti in jasno izraziti. Vidimo, da je liturgični jezik najčistejši, najlepši in najbolj vzvišen takrat, ko smo sposobni gojiti tudi globino in visokost svoje kulture. Bogoslužni jezik namreč porodi bogastvo izrazoslovja, saj zažubori v ustvarjalnem duhu in v njegovi naravi je, da nas usmerja k prenovi izrazov, tudi k bogatenju besede vsakodnevnih opravil.

Edvard Kovač

Dom sv. Antona na Viču v Ljubljani, 17. maja 2017

Besede ob odprtju razstave o slovanskih Apostolih

Gospod Ciril Velkavrh, znan ljubiteljski fotograf, je ponudil župniji sv. Antona na Viču, kjer je dediščina bratovščine svetih bratov Cirila in Metoda še posebej živa, da bi pripravil dokumentacijsko razstavo o upodobitvah slovanskih blagovestnikov, pri čemer bi postavil v ospredje kapelice, ki so vzniknile med slovanskimi hribi in gorami.

To je vsekakor lepa pobuda, saj je čaščenje svetih bratov na Slovenskem od Slomškovih časov b naprej zelo razširjeno. Prav ekumenska naravnost zadnjega vesoljnega cerkvenega zbora pa je v nas utrdila zavest o pomembnosti apostolskega oznanila solunskih bratov. Tako se je tudi Ljubljanska nadškofija odločila, da bosta odslej sveta brata njena nebeška zavetnika.

Ob tej priliki se lahko vprašamo: zakaj sta sveta brata tako izjemna za slovenski narod, ko pa moramo verjeti zgodovinarjem in priznati, da nista onadva prva začela evangelizirati Slovencev? Edino, kar lahko z gotovostjo trdimo, je, da sta večkrat hodila skozi naše kraje in kot je bilo v njunem 9. stoletju navada, po poti tudi oznanjala in poglobljala Kristusovo blagovest. Toda njun lik je Slovincem skozi zgodovino dajal samozavest, da smo pripadniki široke skupne slovanskih narodov, ki imajo veličastno in izjemno lepo bogoslužje ter da je lepota jezika tista, ki osrečuje našo civilizacijo, hkrati pa tudi našo omiko dviga prav tja do neba.

Zato je čisto naravno, da so se upodobitve svetih bratov širile med nami prav ob kulturnem in narodnem preporodu v 19. stoletju, se utrjevale v skupni državi Južnih Slovanov in da danes znova pridobivajo na veljavi, saj slovanski narodi v Evropski Zvezi znova iščemo svojo istovetnost in poslanstvo.

Zato ima naša razstava, pred katero stojimo, veliko dokumentacijsko vrednost, ker zajame globoki kulturni utrip slovanstva hkrati pa nakazuje in beleži globoko slovensko vernost, ki je istočasno zelo domoljubna in vendar tudi svetovljanska.

Slovenske pokrajine si ne moremo predstavljati brez naših zelenih gričev in tudi ne brez veličastnih s soncem obsijanih Alp. Zato je razumljivo, da naše griče in gore krasijo kapelice in znamenja, ki izražajo hvaležnost Slovencev za podobo »Edenskega vrta«, v katerem prebivamo. Zato smo Slovenci upodobitve svetih bratov zasadili tudi na mesta, kjer se prebujajo naša najlepša čustva. Gospod Ciril Velkavrh je bil

pozoren do teh krajev in je spoštljivo beležil pogum Slovencev, saj so ta sveta znamenja pogosto pomenila pravi graditeljski podvig. Nehote pa je s tem pokazal, da smo Slovenci že zgodaj poznali t.i. »kontekstualnost« umetnosti. Ta pojem namreč pomeni, da samo umetniško delo ni cenjeno zgolj na sebi in iz sebe, ampak da nek predmet za umetnost naredi tudi okolica in pa občudujoči pogledi gledalcev. Zato je pomembno, da se danes zavemo, kako so tudi drobne slovenske umetnine postavljene v so-besedilo narave in posebej gora. Prav gore pa imajo za Slovence nedolžnih sakralnosti. Nasploh je gora že v starih mitologijah pomenila kraj epifanije, se pravi, da je bila mesto Bogo-javljanja. Kako bi lahko globoko veren slovenski narod čutil kaj drugače? Sveta znamenja v gorah pomenijo, da smo Slovenci to naravno religioznost, ki nas prevzame ob podobah gorskih lepote, ponotranjili s krščanskimi simboli.

Gospodu Cirilu Velkavrhmu smo hvaležni, da nam je s svojimi dokumentacijskimi fotografijami, ki pa vendar izražajo njegovo ljubezen do slovenske pokrajine in tudi do krščanskih simbolov, zabeležil naš narodni ustvarjalni duh. Hkrati pa pri nas gledalcih spodbuja željo, da bi ga posnemali v iskanju svetih mest naše čudežne dežele.

V tem je vrednost današnje razstave, poleg verskih in domoljubnih čustev prebujajo v nas željo po umetniških upodobitvah. Če imajo njegove fotografije predvsem zgodovinsko dokumentacijsko vrednost pa vendar lahko vodijo tudi k temu, kar danes imenujemo »post-faktična zgodovina«, kar pomeni, da po zabeleženju dejstev gremo v lastno razlago in v iskanje smisla nekega dogodka. Da bi te beležke v nas prebudile iskanje enkratnih pogledov, neponovljivih in neulovljivih zaznav ter željo po umetniških sanjah, se pravi, da bi nas vodile v našo lastno umetniško fotografijo, si lahko ta trenutek iskreno zaželim. Gospodu Velkavrhmu pa moramo še enkrat reči hvala, saj nas njegov trud in dobra volja opozarjata podobno kot brata Ottaviani s snemanjem čudovitih cerkva v filmu »Good Morning Babilonia«: četudi bosta zob časa ali pa kakšna nezgoda uničila te drobne bisere naše dežele in slovenske vernosti, ostale bodo v našem spominu zaradi truda gospoda Cirila Velkavrhja, častilca svetih solunskih bratov.

p. Edvard Kovač

Jurij Gagarin Aleksejevič v Vitanju

Na predvečer mednarodnega dne kozmonavti-ke 11. aprila 2017 so v Vitanju odkrili bronasti doprsni kip heroju avstronavtu Juriju Gagarinu. Ta je kot 27-letni pogumnež 12. aprila 1961 prvi obkrožil Zemljo. To je bil resnično podvig in je razlog za praznik kozmonavti-ke. »27-letni Jurij Aleksejevič Gagarin si je 12. aprila 1961 na kozmodromu Bajkonur nadel oranžen vesoljski skafander in vstopil v vesoljsko ladjo Vostok 1. Začelo se je odštevanje in čez nekaj minut je raketni motor Vostok 1 z Gagarinom vred poneslo na Zemljin tir. 108 minut zatem je kozmonavt s padalom pristal blizu mesta Engels. Prvi vesoljski polet s padalom v zgodovini človeštva je bil uspešno končan.«

Jurij Gagarin je bil torej prvi človek, ki je Zemljo uzrl iz vesolja. Zdaj pa se ozira na obiskovalce KSEVT-a (Kulturno središče evropskih vesoljskih tehnologij) in obiskovalci se ozirajo vanj. Za zdaj je to v Sloveniji izvirna zgradba okrogle oblike. Odkritja spomenika se je udeležilo veliko ljudi, med njimi tudi najpomembnejši predstavniki ruskega veleposlaništva in številni drugi. V svojih izjavah so poudarili pomen sodelovanja, saj ta kulturni center postaja tudi gospodarski. Ruski veleposlanik je Zavgajev je izrazil upanje, da bo Vitanje še bolj prepoznavno, saj bo sem prihajalo vedno več ljudi. Ruska komonavtka Valentina Tereškova pa je v svoji poslanici poudarila: »Polet Jurija Gagarina je grandiozen dogodek v zgodovini človeške civilizacije, ki združuje ljudi na vseh celinah planeta. S svojim podvigom je podprl najbolj drzne sanje več generacij zemljanov, zedinil ljudi v njihovih prizadevanjih za napredek, za dobro, za veliki skupni cilj ohranjanja življenja na zemlji in v vesolju.« Kozmonavt župan Zvezdnega mesta Valerij Ivanovič Torkajev pa: »Poln sem čustev zaradi vaše pozornosti do našega sonardnjaka. Ime in podvig J. Gagarina bo vzor še več mla-

dim generacijam, ki bodo ustvarjale našo prihodnost in tako prispevale k sodelovanju med našima narodoma.« Guvernerka Vladimirske pokrajine Svetlana Orlova: »Prepričana sem, da bo danes veliko Rusov izvedelo za ta kraj in vzljubilo Vitanje, saj nas ljubezen do Gagarina združuje že več let.« Predsednik državnega zbora Mitja Bervar izpostavlja pomen sodelovanja na vseh področjih ... »Vesel in ponosen sem na to, za kar se trudite in delate tu v Vitanju!«

Jurij Gagarin je bil rojen l. 1934, umrl pa je l. 1968 v letalski nesreči. Ko je bil star eno leto, so v ruščino prevedli znamenito knjigo Problem vožnje po vesolju, ki jo je Herman Potočnik pisal na smrtni postelji. Za ruske inženirje je bila pravo odkritje (bestseller). Hermanov ded (stari oče) Franc Kokošinek je bil rojen v Vitanju 15. februarja 1815, umrl pa je 17. januarja 1880 v Mariboru. Vnuk Herman Potočnik pa je bil rojen 22. dec. 1892 v Pulju in tam krščen 2. marca 1893, ker je bila družina tam zaradi očetove službe – oče Jožef je bil namreč višji štabni oficir/zdravnik. Ko je dokaj mlad umrl, se je žena s štirimi otroki preselila v Maribor, sin Herman pa je nekaj otroških let preživel pri sorodnikih v Vitanju. Hermanovi predniki po očetu (Potočniki) izhajajo iz okolice Slovenj Gradca, po materi (Kokošinekovi) pa iz Češke! (Več o tem v: Spet iskanja in razmišljanja, str. 83-86).

Pred 40 leti smo v Moskvi videli Gagarinov nad 100 metrov visok spomenik. V svojem potopisu sem to tedaj le kratko omenil, saj si niti misliti nisem mogel, da bo kdaj imel spomenik tudi v Vitanju.

Vitanjčani pa se lahko ponašamo še z enim Potočnikom, in sicer s preprostim frančiškanom br. Edmundom.

P. Zdravko

+ p. Mirko Silvester

Kakšen pa je kaj naš Miha pri verouku?« me je skoraj pred četrto stoletje vprašal p. Mirko, ko sem bil še kaplan v Šiški. Pohvalil sem ga, p. Mirko pa je dodal: »Res je priden fant!« Nisem poznal samo otrok širše družine Silvester, ampak tudi brata Martina, sestre Marto in Stanko in videl, kako se imajo radi in kako zelo so med seboj povezani. Spomin na to povezanost je zame kot blagoslov, saj govori o toplem gnezdu iz katerega so izšli, o odpovedi in žrtvovanju ki gradi in poveže družino, govori o močni veri in molitvi, ki je največja vez edinosti med nami. Občudujem mamu in očeta pokojnega p. Mirka, ki sta znala otrokom posredovati ljubezen, ki je gradila to domačnost in se prelila v ljubezen do ljudi, do Cerkve in do Boga. Pokojna Marta Silvester je zame še vedno eden najsvetlejših zgledov dobrodelnosti in sočutja do trpečih.

P. Mirko se je rodil 25. februarja 1926 v Ljubljani v bolnišnici, kjer je bil tudi krščen na ime Janez. Njegov krstni zavetnik je bil sv. Janez Kapistran, veliki frančiškanski svetnik. Očetu Ivanu in materi Mariji, rojeni Petrič, oba sta bila doma iz Vipave, se je rodilo šest otrok: trije fantje in tri dekleta. Oče je sezidal nov dom v Šiški; istočasno so nasproti njim gradili novo cerkev sv. Frančiška. P. Mirko se je tega obdobja takole spominjal: »Tako smo bili od začetka sosedje frančiškanov in smo se z njimi spoprijateljili, zlasti s p. Metodm Valjavcem. Če me je kdo kot triletnega otroka vprašal, kaj bom postal, ko bom velik, sem vedno odgovoril, da bom postal p. Metod. On me je kasneje nagovoril, naj postanem frančiškan. P. Metod je bil dober pevec. Všeč mi je bilo njegovo petje in njegova zavzetost za župnijo.«

P. Mirko je bil član Društva ministrantov, Marijine kongregacije in Frančiškovih križarjev. »Pri križarjih sem imel ščit in sulico« je p. Mirko še po dolgih letih z veseljem pripovedoval: »Zdelo se mi je imenitno. Tako opravljen sem sodeloval pri Telovski procesiji!« Štiri leta osnovne šole je obiskoval v Šiški, pet let državne klasične gimnazije v Ljubljani in tri leta škofijske klasične gimnazije za Bežigradom, ki jo je končal z odliko. Kot srednješolec je hodil na taborjenja in se veliko ukvarjal s športom.

Med drugo svetovno vojno je vstopil v noviciat naše frančiškanske province sv. Križa, ki je bil Novem mestu. Med vojno je bil ves čas v Ljubljani. Na magistra bogoslovce p. Karla Dijaka je imel najlepše spomine.

P. Mirko je 8. maja 1945 z drugimi sobratmi odšel na Koroško. Sprejeli so jih bratje kapucini v Celovcu, kjer so ostali nekaj tednov. Od tam so šli v begunsko taborišče v Lienzu, nato v Schwaz, kjer je bil mednarodni filozofsko-teološki inštitut, ki so ga vodili bratje frančiškani. Tam je poslušal predavanja iz filozofije in teologije dve leti. Nato ga je p. provincial poslal za poldrugo

leto na Antonianum v Rim. Zaradi bolezni je odšel v Bolzano na južnem Tirolskem. V internem bogoslovju je dokončal svoj študij. Na dan, ko je zadnjič maševal, je p. Mirko praznoval 70. obletnico slovesnih redovnih zaobljub. Izrekel jih je 25. marca 1947.

29. junija 1949 je v Trentu prejel mašniško posvečenje. Nato se je začela priprava na odhod v Združene države Amerike, kjer slovenski frančiškani skrbimo za izseljence. Tja je prišel 28. marca 1950. Najprej je bil pet let v Lemontu, nato po župnijah: Johnstown, Willard, Detroit, Chicago. Za Johnstown je rekel: »Tam je bilo najlepše obdobje mojega duhovništva. Bilo je veliko Slovencev, zlati žene so bile zavzete in dejavne. Pri sv. Ani so bile najbolj goreče in predane katoliške družine. Lepo je bilo delati z njimi. Rad sem učil verouk. Kjerkoli sem bil, sem imel posebno veselje s katehumeni.«

Leta 1969 se je vrnil v Slovenijo. Bil je kaplan v Šiški, nato župnik in gvardijan pri Marijinem oznanjenju v Ljubljani, od tam je šel leta 1974 na Sveto Goro, 1980 na Brezje in 1989 v Nazarje v Savinjski dolini, kjer je bil dolga leta hišni duhovnik pri sestrh klarisah in spovednik v cerkvi v Nazarjah.

Zadnjič sva se s p. Mirkom videla pred tednom dni na pogrebu njegovega brata Martina, zadnjič pa sva govorila na vizitaciji, ki je bila v Nazarjah 17. februarja letošnjega leta. Najbrž že v slutnji bližnjega slovesa mi je naročil: »Povej bratom, naj vztrajajo v molitvi in delu za nove poklice v naši provinci. Povej jim, naj se ne prilagajajo temu svetu tako zelo, da se bodo v njem izgubili. Se to jim povej, da sem srečen frančiškan in da mi ni žal, da sem se odločil za redovni poklic!«

V pismu provincialu p. Mihov Vovku leta 1987 piše: »Moli zame, da bom ponižen, potrpežljiv in poln ljubezni do vseh!« Bil je srečen frančiškan, ker se je trudil za ponižnost, potrpežljivost in ljubezen do vseh. V tem nam je zgled in še v mnogočem. O njegovih odlikah je spregovoril p. Viktor Papež, takratni provincial, ki je p. Mirku pridigal ob biserni maši 28. junija 2009: »Bogu smo hvaležni za to, da imamo p. Mirka v naši sredi, skromnega in zadovoljnega, delavnega in molitvenega, skrbnega in zvestega, da nas nagovarja pri sv. maši z oznanjevanjem božje besede, da nas sprejema v spovednici in izreče v božjem imenu besede: odpuščeni so ti grehi, pojdi v miru, da nam podarja prijazno besedo v pozdrav in spodbudo, nam zna modro svetovati iz svoje bogate življenjske zakladnice, predvsem pa, da za nas moli in naše življenje, delo, skrbi, spremlja z rožnim vencem v roki in nas z drsenjem jagod na rožnem vencu duhovno obiskuje in povezuje.

P. Mirko je kljub temu, da ga leta in bolezen nekoliko ovirajo v stikih z ljudmi, vendarle ohranil pristno povezanost in bližino s sobraty v naši provinci in po svetu, z nazarskimi farani, pa tudi z ljudmi, ki jih pozna, ki ga spoštujejo in so mu zaupali, in teh ni tako malo. Življenje Cerkve doma in po svetu, delo duhovnikov in sobratov redno spremlja predvsem preko teoloških tiskovin, ki jih je v njegovi sobi veliko in ki jim p. Mirko namenja večji del svojega dneva. Prav zato so pogovori z njim vedno zanimivi, vsebinsko bogati, odprti za različna mnenja in poglede, saj ga odlikuje srčna dobrota, skromnost, plemenitost in široko poznanje današnjega življenja v Cerkvi, v našem redu in v naših redovnih skupnostih ter sploh v družbi.«

Dan po prazniku Gospodovega oznanjenja, ko je Nazarška župnija slavila svojo zavetnico, ko se je pri maši bral evangelij o angelovem obiskanju božje izvoljenke in med drugim besede: »Ne boj se, Marija, kajti našla si milost pri Bogu!« (Lk 1, 30), se je p. Mirko poslovil. Zaupal je v božjo milost, zato verjamem, da je citirani stavek iz evangelija slišal kot dobrodošlico, ko je prestopil prag večnosti: »Ne boj se, Mirko, kajti našel si milost pri Bogu!« Verjamem, da ga je Nazarška kraljica zlata za roko pripeljala pred svojega Sina, kjer je slišal besede: »Pridi, pojdi v veselje svojega Gospoda!«

»Hvaljen moj Gospod, v naši sestri smrti« S tem stavkom sv. Frančišek očarljivo pove, kakšna je večnost: ena sama pesem, veselje, nikoli do konca izpovedana ljubezen. Tam gledaš Boga iz oči v oči. Nobena stvar ne megli tega pogleda.

P. Mirko molili bomo za vas, da bo tudi za vas večnost ena sama pesem in da je ne bo meglila nobena stvar. V to nikoli do konca izpovedano ljubezen pogosto izrekajte še izpoved ljubezni do naše province in ji izprosate novih duhovnih poklicev.

Domačim in vsem, ki ste p. Mirka poznali in ga imeli radi, v imenu slovenske frančiškanske province izrekam iskreno sožalje!

P. Andreju in p. Tomažu, za katera je p. Mirko rekel, da lepše skrbita zanj kot mati za svojega otroka, in bratom, ki so pred njima skrbeli za p. Mirka, se zahvaljujem, da ste ga negovali, ko so prišli trenutki nemoči in bolezn. Naj vam Bog bogato povrne!

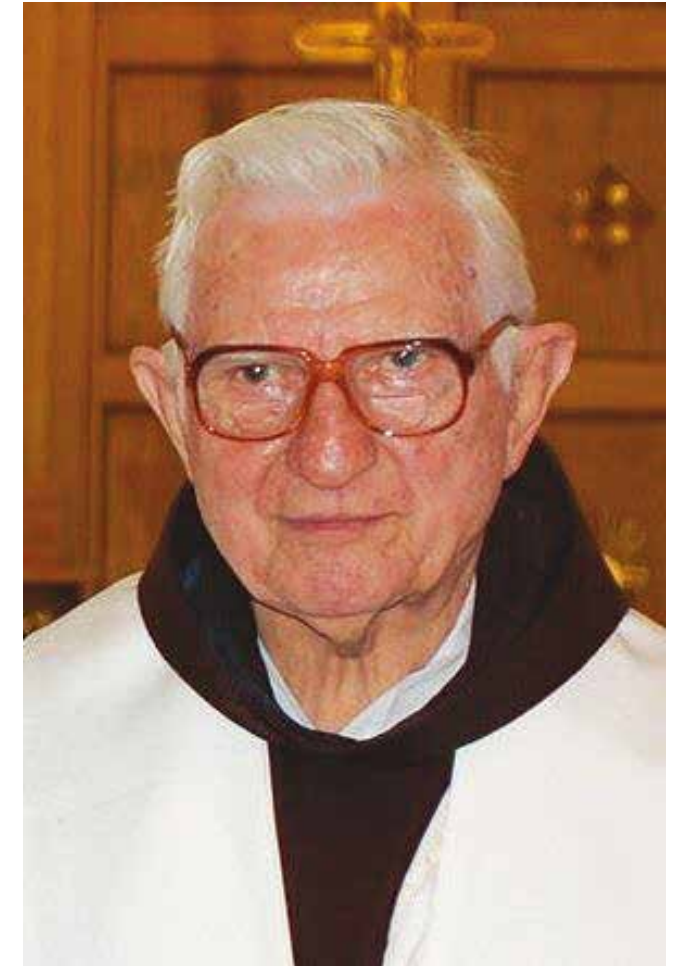
*p. Marjan Čuden,
provincialni minister*

P. Mirko svojih talentov ni zakopal. Kot marsikdo od njegovih domačih, je tudi on imel pretanjen občutek za slovenski jezik. Rad je prevajal in prav do zadnjega bral strokovne revije, ki so iz tujine prihajale na njegov naslov. S svojimi sposobnostmi se ni ponašal. Zavedal se je, da so njegovi talenti Božji dar, zato je na podobico ob biserni maši zapisal: »Vse je milost!«

3. OKTOBER 1922 – 3. APRIL 2017

**+ p. Atanazij
(Karel) Lovrenčič**

O, da bi kdo zapisal moje besede, o da bi jih vrezal v ploščo ... z železnim pisalom in s svincem za vselej vklesal v kamen! (Job, 19, 23-24)

Menim, da lahko s temi Jobovimi besedami opišemo dolgo in bogato življenje p. Atanazija (p. Karla). Katoličani verujemo v učlovečenega Boga. Verjamem, da lahko vidimo učlovečeno Božjo prisotnost v vsakem človeškem življenju. Boga lahko vidimo v našem življenju in v življenju drugih, še posebej v življenju najstarejših med nami. Najstarejši najdlje hodijo in trpijo z Gospodom. Nič ni narobe, če se človek napreza. Tega sem se učil tudi od p. Atanazija, ko je težko vstal s postelje in se trudil, da si obuje čevlje, pri tem pa si prigovarjal: »Dajmo.«

Življenje posameznega kristjana predstavlja izziv in je povabilo, da se ga zapiše kot njegov evangelij. Vsako življenje ponuja priložnost, da postane evangelij, dobra novica o edinstveni sveti zgodbi Božje ljubezni in ustvarjalnosti. Dobra novica zaupnega odnosa med Bogom in človekom.

Čeprav ali prav zato, ker se je smrt p. Atanazija dvakrat dotaknila, je zorel v ljubezni do življenja in je življenje cenil vse do konca. Ko je bil še majhen, je Karl hudo zbolel. Zdravnik je presodil, da bo umrl že naslednji dan in je to povedal njegovi materi. Domači so bili zelo prizadeti. Zbrali so se ob njem in jokali. Njegova mati pa mu je rekla: »Vstani.« Vstal je in živel še 90 let.

Med vojno se je pridružil domobrancem in opravljal delo sanitejca. Nekega dne se je vrnil v tabor lažje

ranjen – z roko je šel skozi lase in otipal je kri. Rekel mi je: »Če bi ta krogla švignila samo nekaj centimetrov nižje, se midva danes ne bi pogovarjala«. Pritrdil sem mu in si mislil, da je bil že takrat trdoglav.

P. Karl ali p. »A« – tako so ga klicali tisti, ki so si težko zapomnili njegovo redovno ime ali ga niso znali izgovarjati – je imel rad življenje vse do njegovega konca.

Umril je ta ponedeljek. Preteklo sredo je bilo njegovo zdravstveno stanje zelo resno, a se je izboljše-

valo. Tisti večer, ko sva ga s p. Bernardom obiskala, mu niso dovajali kisika. Trdno je spal in nisva ga mogla zbuditi. Rekel sem: »Naj počiva v miru« in želel sem oditi. P. Bernard je predlagal, da zanj zmoliva še Očenaš in Zdravo Marijo. Sredi molitve Očenaš je odprl oči, ob koncu Zdrave Marije pa vprašal: »Kje je večerja?«. Ni želel, da zanj moliva in misliva, da je že umrl.

P. Atanazij je znal življenje vzeti resno, hkrati pa je nanj gledal tudi na lahek in šaljiv način. V domu starostnikov Alvernia Manor je užival in ljudem je bilo

prijetno v njegovi družbi. Najlepša hvala sr. Cindy in osebju doma. Hvala vsem, ki ste ga obiskovali, tudi v zadnjih dneh njegovega življenja. P. Atanazij je zadnjič odprl oči v ponedeljek (odprl jih ni od preteklega petka), le nekaj ur pred smrtjo. Gospa iz naše skupnosti je bila pri njem na obisku in je glasno molila rožni venec tik ob njem. P. »A« je med molitvijo dvakrat je odprl oči. Če bi bil na mestu p. Karla, bi tudi jaz odprl oči.

Premišljeval sem, če bo p. Karl, ki se je rad šalil, odšel h Gospodu 1. aprila, na dan šaljivcev. Vendar ni. Upal sem, da bo umrl v nedeljo, ko smo poslušali Lazarjevo zgodbo in Jezusove besede, ki se ponovijo v današnjem evangeliju: Jaz sem vstajenje in življenje: kdor vame veruje, bo živel tudi če umre; in vsakdo, ki živi in vame veruje, vekomaj ne bo umrl. Te Jezusove besede sem p. Atanaziju večkrat ponovil med mojim obiskom pri njem. Vendar p. »A« tudi v nedeljo ni umrl.

P. Atanazij Karel Lovrenčič je bil poklican in je služil kot član manjših Frančiškovih bratov. Z Gospodom je hodil v preprostosti, služil pošteno in umrl preprosto in tiho v ponedeljek zvečer v postnem času.

Če so materine besede v otroštvu ob hudi bolezni p. Atanazija tako močno nagovorile, da je vstal/ozdravel in živel nadaljnjih 90 let, bo beseda Nebeškega Očeta »vstani« obudila p. Atanazija in nas vse v večno življenje. To je naša trdna vera in naše upanje. Naj še naprej hodimo z Gospodom in pišemo evangelij življenja, čeprav se včasih mučimo, kot bi pisali z železnim pisalom in s svincem ... in klesali v kamen. P. Atanazij, Vaše življenje nam govori, da je življenje treba jemati resno, a pomaga, če nanj gledamo tudi na lahek, šaljiv način. Hvala Vam in zdaj lahko počivate v miru! Naš Gospod Vas je poklical na svojo večno večerjo. Amen.

+ p. Blaž Čemažar

Sveto pismo omenja samo dve stvari, ki imata zares težo in ostaneta: Beseda, iz katere je vse ustvarjeno in je bolj zanesljiva kakor nebo in zemlja (prim. Jn 1,3 in Mt 24,35), ter Ljubezen, ki smo jo poskušali ubiti, pa se ne da. Jezusa so mučili in pribili na križ, pa je vstal in nas še naprej ljubi. Ljubezen živi na način velike noči: bolj ko jo pobijaš, bolj vstaja. Živi tako, da izgublja. Na velikonočni način. To je ljubezen.

Temu, kar ima zares težo, se je ves čas svojega redovniškega in duhovniškega življenja posvečal p. Blaž. Božji besedi, zlasti v domu duhovnih vaj, in ljubezni, ki se upa biti ranljiva, a je zato vedno bolj močna in živa. P. Blaž je ure in ure prebil v domu duhovnih vaj, kjer je sprejemal ljudi iz različnih vetrov. S seboj so prinesli različna doživetja, predvsem pa veliko ranljivosti.

Ko sem lansko leto obiskal Lemont, sem videl p. Blaža, kako se je že oslabil z veliko voljo potrudil do avtomobila, s katerim se je odpeljal do doma, kjer je sprejel in spremljal udeležence duhovnih vaj. Njegova neomajna gorečnost in predanost me je ganila. Še ljubši spomin pa je na pogovor z njim. Neverjetno hitro je znal vzpostaviti stik in pričarati vzdušje domačnosti. Presenetil je z razgledanostjo in poznavanjem stvari. Od kod mu vse to? Verjamem, da je veliko lepih lastnosti svojega značaja prinesel že od doma.

Rodil se je 23. junija 1928 v Chicagu, Illinois, očetu Petru in materi Luciji (roj. Demšar). Oba starša sta bila iz Selc nad Škofjo Loko. Pri krstu v župniji sv. Štefana v Chicagu je prejel ime William. Krstil ga je frančiškan p. Aleksander Urnkar. Družina je živela v južnem delu Chicaga, blizu cerkve sv. Štefana. P. Blase Chemazar je po zaključeni župnijski šoli sv. Štefana od leta 1942 dalje obiskoval srednjo šolo St. Ignatius High School, ki so jo vodili jezuiti. V frančiškanski red je vstopil 19. avgusta 1946. Šolanje je nadaljeval na St. Stephen's Seminary v New Yorku in na St. Anthony's Seminary v New Jerseyu. Slovesno se je zaobljubil redu manjših bratov 21. avgusta 1950. Teologijo je študiral na frančiškanski zasebni filozofski in teološki šoli v Lemontu, študij je dopolnjeval na DePaul University v Chicagu. Posvečen je bil 13. junija 1953. Posvetil ga je škof Gregorij Rožman skupaj s p. Markom Hochevarjem in p. Lawrence Gromom. Novo mašo je imel v domači cerkvi sv. Štefana v Chicagu. Od leta 1953 do 1959 je bil kaplan pri sv. Juriju v Chicagu, šest mesecev pa pri sv. Štefanu v Chicagu. Od leta 1959 do 1961 je obiskoval DePaul University v Chicagu, kjer je dokončal podiplomski študij – doštudiral je zgodovino. Bil je kaplan v župniji sv. Terezije Deteta Jezusa v Johnstownu, gvardijan v frančiškanskem samostanu v Lemontu, bil je provincialni delegat in kustos Kustodije sv. Križa. Službo kustosa je z vmesnimi prekinitvami opravljal 27 let. Bil je župnik v župniji sv. Jurija in sv. Štefana v Chicagu. V času, ko je deloval v frančiškanskem samostanu v Lemontu, je bil tudi kaplan in učitelj v zasebni srednji šoli Mt. Assisi Academy, ki so jo vodile šolske sestre sv. Frančiška Kristusa Kralja.

P. Blaž je bil ljubitelj glasbe in rad je obiskoval operne predstave. Skladatelj Robert Schumann je zapisal: »Naloga glasbe je, da pošlje luč in svetlobo v globino človeškega srca!« P. Blaž je postal taka glasba in je kot umetnost, ki jo je ljubil, želel s sončno pesmijo svojega srca pošiljati luč in svetlobo v globino človeških src.

Lepe melodije svoje vere in lepega značaja je najprej namenil svojim sobratom, ki jih je imel rad. Z zanimanjem jih je poslušal, od vsakega je želel zvedeti, kako je, kaj razmišlja, želel je zvedeti njegovo mnenje in se zanimal za njegove načrte. Glasba pozna različno intonacijo, tako je tudi p. Blaž znal biti zelo odločen, a vedno v pogovoru, kar je bila njegova velika odlika. To je dosegal, ker je bil spoštljiv sogovornik in poslušalec. Najbrž je bil to razlog, da je skoraj vse svoje redovniško življenje preživel v vodstvenih službah. Bil je komisar, kustos, predsednik fundacije, gvardijan in župnik. Neverjetna občutljivost za stisko drugih, zlasti sobratov, je bila njegova največja vrlina, kar je ohranil do konca. Bil je prijazen človek, ki je rad rad sprejemal ljudi, jih čakal in se z veseljem z njimi pogovarjal. Vsakemu, ki ga je srečal, je znal razkriti, kako poje njegovo srce. Po sveti maši se je znal nevsiljivo približati ljudem, čakal jih je v pisarni, se pomešal mednje na pikniku in v Slovenskem domu. Za vsakega je našel lepo besedo, ni obsojal, razbijal je predsodke in vedno je želel videti še drugo plat medalje. Vesel je bil, če je našel na ljudeh kaj dobrega in jih je zagovarjal, če so jih posadili na »moralno zatožno klop«.

Pogosto je znal reči, da marsičesa ni mogoče razumeti, dokler s človekom, ki je preživel težke stvari, ne govorimo, še posebej se je znal skloniti k ljudem iz izgnanstva. Ljubil je Slovence in je razumel njihove globoke rane, ki jih je povzročilo življenje daleč od domovine. Bil je jasen, da je Amerika sedaj njihov skupni dom in da je izrednega pomena, da se potrudijo zaživeti na novo - zato je bil vesel, ko se je rodila ideja o Slovenskem domu v Lemontu in je ta projekt v vseh ozirih podprl predvsem med svojimi sobrati.

P. Blaž je bil s srcem duhovnik in frančiškan. Njegovе pridige so bile življenjske, sodobne in neposredne. Imel je izjemen smisel za humor. Ljuba mu je bila

zgodovina, kar mu je omogočalo, da je marsikaj razumel. Sam je zatrjeval, da je zgodovina njegova največja učiteljica. Zaradi takega odnosa do preteklosti, si je veliko stvari natančno zapisoval in v svojem osebnem arhivu je imel velik red.

V dnevih pred slovesom od p. Blaža smo praznovali veliko noč. Velika noč je največji krščanski praznik in hkrati največja tolažba. Pomirja nas in govori, da se nimamo česa bati, da se naše obzorje ne zapre z našim grobom. Ko človek umre, ni konec njegovega življenja. V resnici se vse šele začne. Res, zanj se je končala zadnja preizkušnja, toda začela se je večna predstava. Končal je vajensko dobo in začel je mojstrstvo večnosti. Rodil se je. Rodil za večno življenje. Mrtvih ni! Samo živi so – na našem svetu in v onostranstvu. Smrt sicer obstaja, vendar le kot bežen trenutek. Korak iz začasnega v dokončno, v večno.

Toda, kje so tisti, Gospod, ki smo jih imeli radi?

V tebi jih slišimo, kako nam svetujejo, kajti zaradi tebe so nam blizu. Nekoč smo se dotikali s telesi, zdaj se dotikajo naše duše. Zdaj jih srečujemo, ko srečujemo tebe, ljubimo jih, ko ljubimo tebe.

P. Blaž in vsi drugi pokojni – bodite nam blizu, svetujte nam, pomagajte nam, da se bom v tem kratkem življenju dobro naučil večno živeti!

V imenu Slovenske frančiškanske province sorodnikom izrekam iskreno sožalje, vam p. Blaž pa se zahvaljujem za vaše delo, predanost in srčnost, ki nam je zgled in vabilo, naj vas posnemamo. Že kot otroci smo se naučili hoditi, sončna pesem v vašem srcu, p. Blaž, pa nas vabi, naj se naučimo hoditi po tem svetu kot bratje in sestre in da naj drugim podarimo najboljše kar je v nas.

Sveti Janez Pavel II. je zapisal: »Redovništvo je dejanska sled, ki jo Bog pušča v zgodovini, da bi ljudje mogli opaziti mik in domotožje po Božji lepoti!« P. Blaž, vi ste bili tak redovnik, ob katerem smo začutili domotožje po Božji lepoti. Bogu hvala za dar vašega življenja. Delo in trud naj vam blagoslovi nebo, počivajte v miru in večna luč naj vam sveti. Amen.

+ Franc Komar, oče p. Krizostoma

Ko odide oče, odide iz tega minljivega sveta del tebe. Praktično je odšel že tistega večera, 12.12.2016, ko ga je po nekaj minutah, ko se je ulegel za spanje, zadela možganska kap. Onemel je njegov jezik, omahnile so njegove delavne roke, zastale so njegove utrujene in zgarane noge. Za vse nas, ki nam je bil blizu, so se tako pričeli dnevi, ki so trajali polne štiri mesece; dnevi so bili napolnjeni z obiski, srečevanji, molitvijo, izročanjem, spraševanjem, tolaženjem in končno umiritvijo v dokončnem slovesu, ko je 17.4.2017 v večeru Velikonočnega ponedeljka, v Domu starejših občanov Laško, odšel k svojemu in našemu Bogu.

Ata Franc Komar se je rodil pred dobrimi 77. leti, 8.11.1939 v Spodnji Rečici, župnija Rečica ob Savinji, kjer je bil tudi krščen. Rodil se je kot drugorojeni sin zakonski materi, ki je že imela nezakonskega sina Ivana; čez dobro leto je dobil še mlajšega brata Antona. Očetov oče, moj stari oče, Janez, se je ponesrečil pri spravljaju lesa v planini in tako po nekaj dneh umrl, ko je imel moj oče 10 let. Tako je bil moj oče kot najstnik, star 12 let, primoran, da gre za pastirja na sosedovo kmetijo; osnovne šole ni dokončal; zaposlil se je s 16. leti v žagi Gozdnega gospodarstva Nazarje – takrat imenovano podjetje GLIN. Pri 30. letih se je poročil z mojo mamo, Ivanka Boršnak; verjamem, da je bilo med njima več ljubezni kot pri stari mami in starem očetu, ker je stara mam morala vzeti Janeza. Zakon je trajal 13 let, ko sta se zaradi nastalih razmer v njunem odnosu razšla; moja mama je odšla z nama s sestro Metko na njen dom in tam smo živeli nekaj let; nato smo se preselili v blok v Nazarje, od koder sem leta 1990 odšel v samostan. Oče se je po osmih letih samskega življenja ponovno civilno poročil z nekaj let starejšo vdovo Marico in z njo preživel dobrih 25 let. To so na kratko dejstva o mojem pokojnem očetu.

Ko je umrl, sem čutil v srcu hvaležnost, da sem ga imel dlje časa na tem svetu kot je imel on svojega očeta. Po njem mi je bilo dano življenje in sam verjamem, da sem danes to, kar sem, tudi zato, ker sta

se moja mama in oče tistega septembra 1981 razšla. Vem, da je to težko razumeti, vendar sam nosim v sebi to prepričanje. Ko sem pred 19. leti postal duhovnik, je pokojni oče počasi začel spoznavati, kdo je njegov sin in tako v sebi gradil ponos. Bil je poleg na vseh mojih slovesnostih: slovesnih obljubah, dijakonskem in mašniškem posvečenju. Moja želja je bila, da mu ob pogrebem slovesu spregovorim besede in to sem tudi storil. Tukaj pripenjam nekaj besed iz nagovora pri pogrebnem sv. maši: »Očeta pokopavamo v enem najbolj močnih in radostnih dnevih cerkvenega leta, v času velikonočne osmine, ko je osem dni kot en dan in en dan kot osem dni. Težka

matematika, vendar pod Bogom se drugače računa in je logika drugačna od človeške. Kristus je vstal in živi, aleluja. In prav ta hvalospjev aleluja posebej radostno prepevamo vse dni velikonočne osmine. Očetova vesela družabna narava se odlikava v teh radostnih dneh. Rad je zapel, rad je plesal, se šalil in mnogim tako prinesel veselje, ki ga med nami velikokrat zmanjka.

Če je Velika noč odmev velikega tedna, potem moremo reči, da je tudi pokojni oče Franc in imel kar nekaj velikih dni, prepojenih s solzami in trpljenjem. Ni mu bilo lahko v vseh letih življenja in velikokrat se je moral znajti sam, kakor je pač vedel

in znal, kakor sta mu narava in lastna pamet dali. Znašel se je, po svoje. Sledil je notranjemu glasu in veliki ljubezni do dela na polju, njivi, v hlevu, gozdu in še kje; pri praznovanju domačih praznikov, ki so v zimskem času povezani s kolinami in pri gradnji mnogih zidov in plat ali plošč, ki so jih pridni Savinjščani gradili pri zidanju svojim domačih hiš. Prav te pridne in delovne roke so zadnje štiri mesece mi-rovale in počivale».

Pogreba se je udeležilo veliko ljudi od blizu (soro-dniki, domačini in prijatelji) in daleč (Nova Gorica in

Novo mesto, kjer sem deloval kot duhovnik!). Navzo-čih je bilo 19 duhovnikov in dijakon; pokopaval pa je naš provincial p. Marjan Čuden.

Hvala vsem, ki ste pokojnega očeta spremljali v svojih osebnih in skupnih molitvah ter za njega po skupnostih darovali sv. mašo; hvala vsem, ki ste mi izrazili ustno in pisno sožalje ter vsem, ki ste prišli na pogreb. Naj si pokojni oče Franc spočije od vsega ze-meljskega garanja.

p. Krizostom Komar, sin pokojnega

Naslovnik province	telefon	fax
Stane Zore ljubljski nadškof in metropolit Ciril-Metodov trg 4 p.p. 1990, 1001 Ljubljana stane.zore@ofm.si	01 234 26 00	01 231 41 69
Provincialni minister Marjan Čuden Prešernov trg 4 SI-1000 Ljubljana	+386 1 242 9310	
BREZJE Brezje 72 4243 BREZJE brezje@ofm.si	04 537 07 **	04 537 07 20
KAMNIK Franciškiški trg 2 1241 KAMNIK tel.: 064 179 910 kamnik@ofm.si	02 03 04 05 06 08 09 11 18 26 00	04 537 07 20
KOPER/STRUNJAN Destradijev trg 10a 6000 KOPER koper@ofm.si	Mari Pashal Lavrencij Ernest Franci	040 296 319 0593 66 486 0593 66 480 0593 66 481 0593 66 484
LJUBLJANA - CENTER Prešernov trg 4 1000 LJUBLJANA	Andrej Boris Marjan	01 242 9*** 01 242 9 313
LJUBLJANA - BEŽIGRAD Küzmičeva 6 1000 LJUBLJANA lj.bezigrad@ofm.si	porta gost/podstrešje 1 provincial sam./žup. arhiv faks - hiša, ZBF ZBF Ambrož M., gvardijan prov. arhiv Janko Marko faks - Marko Edvard Ksaver Valerijan Jan pevski kor regens chori/L. nad. 29 Vid Pavle, vikar in župnik rekreacijska soba knjižnica šivalnica župnijska pisarna zakristija obednica	300 301 310 312 313 314 316 317 318 322 323 324 328 330 331 334 335 336 337 342 343 344 345 346 347 351
LJUBLJANA - ŠIŠKA Černetova 20 1000 LJUBLJANA lj.siska@ofm.si	Silvin Bogdan K. Gregor	01 583 72 70 01 583 72 ** 01 583 72 99
LJUBLJANA - VIČ in Komisariat za Sv. deželo Tržaška 85 1000 LJUBLJANA lj.vic@ofm.si	Anton Hieronim Zdravko Pepi Tadej Boštjan Komisariat	01 244 42 52 01 244 42 53
MARIBOR Ul. škofa Maksimiljana Držečnika 7 2000 MARIBOR maribor@ofm.si	Janez Benedikt Franc	02 228 51 10 02 228 51 ** 13 15 19

SESTRE KLARISE Andreja Bitenca 138 1000 LJUBLJANA	01 518 25 00	
MOŠNJE Mošnje 8 4240 RADOVLJICA	04 533 88 78	04 533 88 78
NAZARJE Samostanska pot 50 3331 NAZARJE nazarje@ofm.si samostan.nazarje@gmail.com zupnija.nazarje@gmail.com dom.marija.nazaret@gmail.com	03 583 19 93 03	03 583 17 53
SESTRE KLARISE Samostanska pot 51 3331 NAZARJE	03 583 13 91	
NOVA GORICA Škrabčeva 1, p.p. 303 5001 NOVA GORICA info@samostan-kostanjevica.si	05 330 77 50 05 330 77 5*	05 330 77 51
NOVA ŠTIFTA Nova štifta 3 1317 SODRAŽICA nova.stifta@ofm.si	01 836 99 43	01 836 99 44
NOVO MESTO Franciškiški trg 1 8000 NOVO MESTO novo.mesto@ofm.si	07 338 14 70 07 338 14 7*	07 338 14 79
PROVINCIALNA HIŠA Strunjan 134 telefonska govorilnica	05 678 21 21	
SVETA GORA Sveta Gora 2 5250 SOLKAN sv.gora@ofm.si	05 330 40 20 05 330 40 **	
SVETA TROJICA Meznaričeva 8 2235 SV. TROJICA V SL. GORICAH sv.trojica@ofm.si	02 720 55 56	02 720 55 56
Jože Urbanija Grabe 33 2277 SREDIŠČE ob Dravi	02 713 40 90 051 265 793	
TUJINA ADELAIDE - WEST HINDMARSH Holy Family Slovenian Mission 51 Young Avenue AU - WEST HINDMARSH SA 5007		
MELBOURNE - KEW SS. Cyril and Methodius' Slovenian Mission 19 A'Beckett Street PO BOX 197 AU - KEW VIC 3101	0061 3 9853 7787 mobitel: 0061 412 555 840	0061 3 9853 6176
SYDNEY MERRYLANDS St. Raphael's Slovenian Mission 311 Merrylands Road PO BOX 280 AU - MERRYLANDS NSW 2160	0061 2 9637 7147 0061 2 9682 5478 mobitel: 0061 409 074 760	0061 2 9682 7692
CURIA GENERALIS Via S. Maria Mediatrice, 25 IT - 00165 ROMA	0039 06 684 919	0039 06 638 02 92
FRANCOSKA GVAJANA Hugo Delčnjak 29 Av. du Gen.de Gaulle BP 75 97310 KOUROU Guyane Française		
JOHNSTOWN St. Therese's Friary 536 Decker Avenue US - JOHNSTOWN PA 15906	001 814 539 76 33	
LEMONT St. Mary's Friary 14246 Main Street PO Box 608 US - LEMONT IL 60439	001 630 257 24 94	
Slovensko versko središče	001 630 257 20 68	001 630 257 23 59
NEW YORK St. Cyril's Friary 62 St. Mark's Place US - NEW YORK NY 10003	001 212 674 34 42	001 212 674 34 42

Elektronski naslovi skupnosti	
Provincialat	provincialni.minister@ofm.si
Definitorij	definitorij@ofm.si
Tajništvo province	tajnik@ofm.si
Prokuratura	prokuratura@ofm.si
Založba BF	zbf@ofm.si
Komisariat	komisariat@ofm.si
Generalna kurija	http://www.ofm.org
e-mail	[ime]@ofm.org [ime] je naziv urada ali oznaka osebe (npr. mingen, segcen, formgen, missgen, econgen, pax, acta, ipd.)
Elektronski naslovi bratov	
Ambrož Mušič	ambroz.music@rkc.si
Andraž Arko	andraz.arko@rkc.si
Andrej Pollak	andrej.pollak@rkc.si
Andrej Vovk.	andrej.vovk.ofm@rkc.si
Anton Jerman	anton.jerman@gmail.com
Benedikt Dejan Embersič	benediktdejanembersic@gmail.com
Bernard Golčnik	bernard.golcnik@rkc.si
Bernard Karmanocky	bernard11k@aol.com
Bernardin Sušnik	bernardin@susnik.si
Bonaventura Obrhan	peter.bonaventura.obran@gmail.com
Boštjan Horvat	bostjan.horvat@ymail.com
Bogdan Knavs	bogdan.knavs@rkc.si
Bogdan Rus	bogdan.rus@rkc.si
Boris Markež	boris.markez@rkc.si
Ch. Gostecnik	christian.gostecnik@guest.arnes.si
Ciril A. Božič	cirilb@bigpond.com
Damjan Kern	damjankern0@gmail.com
Darko Žnidarsic	darko.znidarsic@rkc.si
David Šrumpf	p.david@siol.net
Edvard Kováč	edvard.kovac@guest.arnes.si
Filip Rupnik	filipr@volja.net
Franci Seničar	franci.senicar@gmail.com
Franci Kovše	franc.kovsel@gmail.com
Gregor Kos	gregor.kos@rkc.si
Hugo Delčnjak	delhug1938@yahoo.fr
Jan Cveteč	jan.cvetecek@gmail.com
Jan Dominik Bogataj	janco.bog@gmail.com
Janko Žagar	janko.zagar@hotmail.com
Janez Papa	janez.papa@rkc.si
Jernej Kurinčič	jernej.kurincic@rkc.si
Jože Urbanija	joze.urbanija@gmail.com
Krizolog Cimerman	krizolog@yahoo.com
Krizostom Komar	krizostom.komar@rkc.si
Ksaver Babnik	ksaver.babnik@gmail.com
Leopold Grčar	leopold.grcar@rkc.si
Mari Osredkar	mari.osredkar.ofm@siol.net
Marijan Cvitak	marijan.cvitak@ofm.si
Marjan Čuden	marjan.cuden@rkc.si
Marjan Čuk	marjan.cuk@rkc.si
Marko Novak	marko.novak@rkc.si
Metod Ogorevc	metod.ogorevc@ofm.si
Mihael S. Vovk	mihael.vovk@rkc.si
Milan Kadunc	milan.kadunc@rkc.si
Miran Špelič	miran.spelic@rkc.si
Miran Vidic	miran.vidic.ofm@gmail.com
Niko Žvokelj	niko.zvokelj@rkc.si
Pavle Jakop	pavle.jakop@gmail.com
Pepi Lebreht	pepi.lebreht@rkc.si
Peter Lavrih	pater.peter@rkc.si
Peter Vrabec	peter.vrabec@rkc.si
Rafko Slibero	rafaels@libero.it
Regalat Razbočan	regalat@gmail.com
Robert Bahčič	robert.bahcic@rkc.si
Silvin Krajnc	silvin.krajnc@rkc.si
Simon P. Berlec	simon.peter.berlec@rkc.si
Tadej Inglič	tadej.inglic@rkc.si
Tadej Strehovec	tadej.strehovec@gmail.com
Tomaž Hočevnar	tomaz.hocevar@rkc.si
Tomaž Menart	zu-sv.anton.pad@siol.net
Tomaž Pinter	tomaz.pinter@rkc.si
Valerijan Jenko	valerian@pacific.net.au
Vid Lisjak	pater.vid@gmail.com
Viktor Papež	viktor.papez@rkc.si
Vili Pustoslemšek	vili.pustoslemsek@rkc.si
Zdravko Jakop	zdravko.jakop.ofm@gmail.com

